

อิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงและความก้าวร้าวพหุมิติ
ในสถานการณ์การนอกใจ

นายกฤตติภัต ฝั้นศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาประยุกต์
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

THE INFLUENCE OF ATTACHMENT STYLES ON MULTI-DIMENSIONAL
JEALOUSY AND AGGRESSION IN INFIDELITY SITUATION

Mr. Krittiphat Funsiri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Applied Psychology
Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงและ

ความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณการนอกใจ

โดย

นายกฤตติภัส ฝั้นศิริ

สาขาวิชา

จิตวิทยาประยุกต์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนงศ์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนงศ์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนงศ์ มณีศรี)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อภิษฎา ไชยวุฒิกกรณวานิช)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย)

กฤตติภัธ ฝั้นศิริ : อิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงและ
ความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ (THE INFLUENCE OF
ATTACHMENT STYLES ON MULTI-DIMENSIONAL JEALOUSY AND
AGGRESSION IN INFIDELITY SITUATION) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผศ. ดร. ศักนงศ์ มณีศรี, 152 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อ
ความหึงหวงและความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ จำนวน 200 คน
แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 96 คน และเพศหญิงจำนวน 104 คน ทำมาตรวัดรูปแบบ
ความผูกพัน อ่านสถานการณ์การนอกใจ ทำมาตรวัดความหึงหวงและทำมาตรวัด
ความก้าวร้าวในคู่รัก

ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบ เมื่อเจอสถานการณ์
การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวง
แบบอื่น นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอ
สถานการณ์การนอกใจแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายมากกว่าความก้าวร้าวทาง
จิตใจ และผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง แบบหมกหมุ่น และแบบหมางเมินเมื่อ
เจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจมากกว่าความก้าวร้าว
ทางร่างกาย

สาขาวิชา.....จิตวิทยาประยุกต์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา.....2555..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5378252438: APPLIED PSYCHOLOGY

KEYWORDS: ATTACHMENT STYLES / INFIDELITY / JEALOUSY /
AGGRESSION

KRITTIPHAT FUNSIRI: THE INFLUENCE OF ATTACHMENT STYLES ON
MULTI-DIMENSIONAL JEALOUSY AND AGGRESSION IN INFIDELITY
SITUATION. ADVISOR: ASST. PROF. KAKANANG MANEESRI, Ph.D.,
152 pp.

This research attempts to study the role of attachment on jealousy and aggression in response to infidelity situation. Two hundred undergraduate students, 96 males and 104 females, were classified by their attachment styles, then read the infidelity scenario and completed the jealousy and aggression measures.

Results show that participants of all 4 types of attachment styles: secure, preoccupied, fearful, and dismissing express more reactive jealousy in response to infidelity than any other types of jealousy. Whereas participants with fearful attachment style express more physical aggression, those with 3 other types of attachment styles report greater psychological aggression.

Field of Study :Applied.....Psychology..... Student's Signature

Academic Year :2012..... Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนแล้วโดยได้รับการรับรองในวันที่ 18 เมษายน 2555 นอกจากนี้ยังได้รับทุนพัฒนามาตรฐานวัดความก้าวร้าวในคูร์กจาก ศูนย์ประเมินทางจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระบวนการทุกขั้นตอนสำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดี การให้คำปรึกษา คำชี้แนะ และแก้ไขสิ่งบกพร่อง ซึ่งล้วนก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างดีของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์มงคล มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งไม่เพียงจะถ่ายทอดความรู้ทั้งทางวิชาการและความรู้รอบตัว แต่ยังคงคอยสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้ยังช่วยคัดเกลาหนังสือบางอย่างของผู้วิจัยและสอน การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมทำให้ผู้วิจัยได้เห็นมุมมองในด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพร อุวรรณโณ อาจารย์ ดร. วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ อาจารย์ ดร. อภิชนา ไชยวุฒิภรณ์วานิช อาจารย์จรูญกุล บุรพวงศ์ อาจารย์หยกฟ้า อิศรานนท์ และอาจารย์ธนวัต บุญยกนก ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้และคำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่กรุณา สละเวลาถ่ายทอดความรู้ทางด้านสถิติ การให้คำปรึกษาในทุกรายละเอียดของสถิติที่ใช้ในงาน วิทยานิพนธ์และเมตตาให้คำแนะนำรวมถึงการแนะนำให้โปรแกรมทางสถิติอย่างละเอียดแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณรุ่นพี่คณะจิตวิทยา คุณสุธาสนี ใจสมิทธิ์ คุณพรสวรรค์ ต้นโชติศรีนนท์ และคุณชาญ รัตนะพิสิฐ ที่คอยให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณวรรณภัสสร ผืนศิริ มารดาที่เฝ้าคอยดูแลเอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนผู้วิจัยด้วยความรักที่แท้จริง รวมทั้ง ว่าที่ร้อยตรีวิเรนทร์กฤดี ผืนศิริ พี่ชายที่แสนดี ที่คอยให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด คุณสิรินทรพร ภูประเสริฐ นางสาวผู้สนใจดีที่คอยให้ความช่วยเหลือในการเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัยทำดีที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดา ผู้ซึ่งยังคงอยู่ในความทรงจำของผู้วิจัยเสมอมา แม้วันนี้ท่านไม่อยู่แล้วและไม่สามารถเอ่ยคำขอบคุณต่อหน้าได้ แต่เชื่อว่าดวงวิญญาณอันเป็นที่รักยิ่ง สามารถรับรู้ได้ถึงสัญญาที่ลูกมีต่อบิดาว่าจะนำไปปริญญาโทของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาประดับไว้ที่บ้านให้จงได้ และผู้วิจัยมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำสำเร็จขอกราบขอบพระคุณครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่งมากครับ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ทฤษฎีความผูกพัน	5
การนอกใจ	11
ความหึงหวง	14
ความก้าวร้าว	19
สมมติฐานการวิจัย	22
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	28
ตัวแปรในการวิจัย	28
คำจำกัดความในการวิจัย	29
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	32
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
มาตรวัดรูปแบบความผูกพัน	36
มาตรวัดความหึงหวง	42
มาตรวัดความก้าวร้าวในคู่รัก	46
การจำลองสถานการณ์การนอกใจ	50

	หน้า
วิธีการทดลอง	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	87
รายการอ้างอิง	94
ภาคผนวก	103
ภาคผนวก ก	104
ภาคผนวก ข	107
ภาคผนวก ค	125
ภาคผนวก ง	137
ภาคผนวก จ	140
ภาคผนวก ฉ	148
ภาคผนวก ช	149
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	152

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน ของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545)..... 37
2	ข้อกระทงของมาตรวัดรูปแบบความผูกพันที่ปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) ได้ใช้จริง..... 37
3	รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของมาตรวัด รูปแบบความผูกพัน (N = 189)..... 39
4	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาและค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่ได้จาก การทดสอบซ้ำของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน (N = 189)..... 39
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนจากการตอบมาตรวัด รูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) กับมาตรวัดรูปแบบ ความผูกพันของอรพรรณ ภากรพบ (2546) (N = 189)..... 40
6	รายละเอียดจำนวนทิศทางของข้อกระทงเดิมโดย Buunk (1997) และ จำนวนทิศทางของข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่โดยผู้วิจัย (ชั้นพัฒนามาตรวัด)..... 42
7	จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของมาตรวัดความหึงหวงจำแนก ตามคณะและเพศ (N = 150)..... 44
8	จำนวนข้อกระทงและค่าแอลฟาของมาตรวัดความหึงหวง จำแนกตาม องค์ประกอบ..... 45
9	รายละเอียดจำนวนข้อกระทงเดิมของ O'Leary Slep, Avery-Leaf, และ Cascardi (2008) และจำนวนข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่ของผู้วิจัย (ชั้นพัฒนามาตรวัด)..... 47
10	จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของมาตรวัดความก้าวร้าวในคู่รัก จำแนกตามคณะและเพศ (N = 150)..... 48
11	จำนวนข้อกระทงและค่าแอลฟาของมาตรวัดความก้าวร้าวในคู่รัก จำแนกตามองค์ประกอบ..... 49

ตารางที่	หน้า
12 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพสถานการณการนอกใจและ ผลการประเมินจำแนกตามคณะและเพศ (N = 100).....	53
13 จำนวนผู้เข้าร่วมการทดลองในชั้นใช้จริงโดยจำแนกตามคณะและเพศ (N = 480).....	56
14 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรูปแบบความผูกพันและเพศ (N = 267).....	57
15 จำนวนผู้เข้าร่วมการทดลองในชั้นใช้จริงจำแนกตามรูปแบบความผูกพันและ เพศ (N = 200).....	58
16 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างในชั้นศึกษาจริง (N = 200).....	61
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง (N = 50).....	64
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น (N = 50).....	66
19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น (N = 50).....	68
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน (N = 50).....	70
ข1 ผลตารางการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัดความหึงหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดโดยรวม ทุกองค์ประกอบ (N = 150).....	114
ข2 ผลตารางการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัดความหึงหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตาม องค์ประกอบที่ 1 ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น (N = 150).....	116
ข3 ผลตารางการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัดความหึงหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตาม องค์ประกอบที่ 2 ความหึงหวงแบบป้องกัน (N = 150).....	117

ตารางที่	หน้า
ข4 ผลตารางการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัดความหึงหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตาม องค์ประกอบที่ 3 ความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($N = 150$).....	118
ค1 ผลตารางการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์กในชั้นพัฒนามาตรวัดโดยรวม ทุกองค์ประกอบ ($N = 150$).....	128
ค2 ผลตารางการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์กในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตาม องค์ประกอบที่ 1 ความก้าวร้าวทางร่างกาย ($N = 150$).....	130
ค3 ผลตารางการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์กในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตาม องค์ประกอบที่ 2 ความก้าวร้าวทางจิตใจ ($N = 150$).....	131

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบ.....	6
2 รูปแบบความผูกพันในมิติความวิตกกังวลและมิติการหลีกเลี่ยง.....	8
3 ความหึงหวงที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ทั้งสามด้าน.....	15
4 เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกรูปแบบความผูกพันของผู้เข้าร่วมการทดลอง.....	57
5 สรุปรูปแบบขั้นตอนดำเนินการทดลอง.....	59
6 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง.....	63
7 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น.....	65
8 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น.....	67
9 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน.....	69
10 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ.....	71
11 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ.....	72
12 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ.....	73
13 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ.....	74
14 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบความผูกพันเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ.....	75
15 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ ในผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบความผูกพันเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ.....	76

ภาพที่	หน้า
ข1 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดความหึงหวง (N = 150).....	119
ค1 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดความก้าวร้าวในคู่รัก (N = 150).....	132

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันพบว่ามีความก้าวหน้าทางหนังสือพิมพ์รวมทั้งไปถึงสื่อต่าง ๆ ทั่วโลกได้มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับความหึงหวงที่เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทย พฤติกรรมความก้าวร้าวของคู่รักได้ถูกแสดงออกมามากขึ้นไม่ว่าทางคำพูด กิริยาท่าทาง และทวีความรุนแรงมากขึ้นถึงขั้นทำร้ายร่างกายโดยใช้มือเปล่ารวมทั้งไปถึงการใช้อาวุธหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฆ่าคู่รักของตนเองที่เกิดขึ้นในสังคมไทยโดยสืบเนื่องมาจากสาเหตุความหึงหวง จากสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันจะพบว่ามีความเพิ่มขึ้นและมีที่ท่าจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามมาด้วยเช่นกัน

ข่าวที่เกิดขึ้นในสังคมไทยต่อไปนี้เป็นตัวอย่างข่าวที่คัดเฉพาะเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงเกี่ยวกับความก้าวร้าวที่แสดงออกมามากขึ้นเนื่องมาจากความหึงหวงในช่วงปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มต้นแหล่งที่มาจากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 3 มกราคม 2553 ได้นำเสนอข่าวสามีเก่าสุดแค้นเห็นภรรยาเก่านอนอยู่กับผู้ชายคนใหม่จึงคว้ามีดแทงฝ่ายชายคนใหม่ดับสยองภายในห้องพัก สาเหตุมาจากความหึงหวงอย่างรุนแรง ต่อมาจากเว็บไซต์ไทยโพสต์ วันที่ 27 มกราคม 2554 ได้นำเสนอข่าวของรักสามเส้าที่จบลงด้วยความตายของสามีเจ้าชู้โดยภรรยาเกิดความหึงหวงจึงคว้าด้ามปืนกระหน่ำตีสามีจนตายคาถรรุณะบะหลังพบว่าสามีแอบไปนอนกับหญิงสาวคนอื่น ในเดือนต่อมาจากเว็บไซต์เนชั่นทันข่าว วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2554 ได้นำเสนอข่าวว่าในขณะที่หญิงสาวคนหนึ่งกำลังนั่งคุยกับชายคนหนึ่งอยู่ภายในบ้านพัก จังหวะนั้นเองสามีเก่าของเธอได้ขับรถจักรยานยนต์เข้ามาที่บ้านหลังนี้พร้อมกับคว้าปืนที่ตนเองพกมาจ่อยิงหญิงสาวตายคาที่แล้วรีบหลบหนีไปทันทีโดยสาเหตุเบื้องต้นมาจากความหึงหวง โดยในเดือนต่อมาจากเว็บไซต์เนชั่นทันข่าว วันที่ 9 มีนาคม 2554 ได้นำเสนอข่าวชายคนหนึ่งมาขอคืนดีแฟนสาวของตนหลังจากที่แยกกันอยู่ได้เพียงไม่นานแต่เนื่องจากแฟนสาวไม่คิดจะกลับไปคืนดีด้วยจึงทำให้ฝ่ายชายเกิดความหึงหวงเพราะระแวงว่าฝ่ายหญิงจะมีชายคนใหม่เข้ามาเกี่ยวข้องจึงได้นำมีดมาแทงบริเวณหน้าท้องของฝ่ายหญิงแล้วหลบหนีไป และในเดือนต่อมาจากเว็บไซต์เนชั่นทันข่าว วันที่ 17 เมษายน 2554 ได้นำเสนอข่าวแฟนเก่าเกิดการหึงหวงโหดเมื่อทราบว่าอดีตแฟนสาวของตนกับสามีใหม่จะมาฝากท้องที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งจึงได้ติดตามมาและบุกเข้าไปยังบริเวณหน้า

โรงพยาบาลแห่งนี้แล้วยังป็นใส่อดีตแฟนสาวของตนจำนวน 9 นัด ในเดือนต่อมาจากเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 3 พฤษภาคม 2554 ได้นำเสนอข่าวหญิงสาวคนหนึ่งเกิดความหึงหวงรุนแรงได้มีการนำมีดทำครัวปลายแหลมยาวประมาณ 10 นิ้วแทงเข้ากลางอกแฟนหนุ่มของตนเมื่อพบเห็นว่านอนอยู่ในห้องของผู้หญิงคนอื่น ในเดือนต่อมาจากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 7 มิถุนายน 2554 ได้นำเสนอข่าวชายหนุ่มคนหนึ่งออกตามหาภรรยาหนีตามผู้ชายอีกคนไปโดยได้ทิ้งลูกไว้ให้เลี้ยงจนรู้ว่าอยู่กับผู้ชายคนใหม่ในห้องเช่า เขาไม่สามารถระงับอารมณ์ของตนเองไว้ได้จึงชักปืนยิงชายผู้ดับค้ำห้องพร้อมทั้งสาตกระสุนใส่ภรรยาของตนอาการสาหัสก่อนหลบหนีไป และในเดือนต่อมาจากเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 23 กรกฎาคม 2554 ได้นำเสนอข่าวว่ามีทหารนายหนึ่งใช้อาวุธปืนประจำตัวยิงแฟนสาวของตนก่อนจะยิงศีรษะตัวเองดับค้ำห้องพักกลางเมือขนาดใหญ่ โดยมีสาเหตุมาจากความหึงหวงที่แฟนสาวของตนทำอาชีพเป็นหมอนวดและมีลูกค้าประจำมาให้หมอนวดอยู่บ่อยครั้งจึงเกิดความไม่พอใจแล้วมีปากเสียงกันจนถึงขั้นทะเลาะกันอย่างรุนแรงจนฝ่ายชายนำปืนมาจ่อยิงแฟนสาวแล้วจึงยิงตัวเองดับค้ำในห้องพัก

จากการประมวลข่าวเหตุการณ์ที่ผ่านมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งจากหลาย ๆ เหตุการณ์ความรุนแรงและพฤติกรรมความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากความหึงหวงของคู่รักในสังคมไทยยังพบว่าแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นและมีที่ท่าว่าจะไม่หยุดเพียงเท่านั้นแม้จะมีกฎหมายอาญาที่ว่าด้วยความผิดและโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิด ดับบทที่สำคัญของกฎหมายอาญา คือประมวลกฎหมายอาญาได้ระบุไว้ถึงความผิดและโทษอยู่หลายมาตรา อาทิเช่น มาตรา 288 แห่งประมวลกฎหมายอาญากล่าวว่า ผู้ใดฆ่าผู้อื่นต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี ในมาตราต่อมาคือมาตรา 295 กล่าวว่า ผู้ใดทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตราต่อมาคือมาตรา 297 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัสต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี มาตราต่อมาคือมาตรา 372 ผู้ใดทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะหรือสาธารณสถาน หรือกระทำโดยประการอื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะ หรือสาธารณสถานต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท มาตราต่อมาคือมาตรา 379 ผู้ใดชักหรือแสดงอาวุธในการวิวาทต่อสู้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตราต่อมาคือมาตรา 391 ผู้ใดใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตราสุดท้ายที่นำมาเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างคือมาตรา 392

แห่งประมวลกฎหมายอาญากล่าวว่า ผู้ใดทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือความตกใจโดยการ ชูเชื้อญัตตองระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ที่มา: ประมวลกฎหมายไทยและประมวลกฎหมายอาญา) จากประมวลกฎหมายอาญาทั้งหมดนี้เป็น เพียงส่วนหนึ่งที่นำเสนอขึ้นมาเพื่อเป็นตัวอย่างให้เห็นถึงโทษของผู้ที่กระทำความผิดหากไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย แม้จะมีบทลงโทษตามกฎหมายระบุชัดเจนแต่ความรุนแรงและความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความหึงหวงยังคงแพร่หลายอยู่ในสังคมไทยโดยไม่มีที่ท่าว่าจะหมดไปแต่ อย่างไม่เคย เนื่องจากคู่รักเมื่อเกิดความหึงหวงจะสามารถควบคุมตนเองได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ที่ตนเองเผชิญอยู่โดยจะแสดงความรุนแรงและความก้าวร้าวออกมา ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

งานวิจัยนี้ได้สังเกตเห็นถึงปัญหาที่เกิดจากความหึงหวงของคู่รักในสังคมไทยเป็นสิ่ง สำคัญของการศึกษาในครั้งนี้ รวมไปถึงความก้าวร้าวที่จะแสดงออกมาเมื่อบุคคลเกิดความหึงหวง ต่อคู่รักของตนเองแล้วยังพบว่าเมื่อนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความสนใจและทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความหึงหวงเป็นจำนวนมาก สามารถแบ่งการวิจัยเป็น 2 กลุ่มใหญ่ดังนี้ กลุ่มแรก คือกลุ่มที่ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหึงหวงกับรูปแบบความผูกพัน (Attachment style) และ กลุ่มที่สอง คือกลุ่มที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหึงหวงกับความก้าวร้าว (Aggression) งานวิจัยนี้ได้นำตัวแปรทั้งสองกลุ่มมารวมศึกษาด้วยกันและศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คนไทย

งานวิจัยจำนวนมากแบ่งความหึงหวงออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยความหึงหวงได้ ถูกกำหนดว่าเป็นการตอบสนองทางลบไปยังสิ่งที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่บุคคลนึกคิดขึ้นมาและสิ่งที่ คาดหวังทางอารมณ์หรือทางเพศต่อคู่รักของตนเองที่มีกับบุคคลอื่น (Buunk & Bringle, 1987) ซึ่ง ได้รับการสนับสนุนจากนักวิจัยหลายท่านตามมาถึงแนวคิดนี้ โดยสอบถามกับบุคคลทั่วไปถึงการ ตอบสนองอารมณ์ทางลบของพวกเขาเมื่อคู่รักมีพฤติกรรมใกล้ชิดสนิทสนมเกี่ยวข้องกับเพศตรง ช้ำม (เช่น ในงานวิจัยของ Buunk, 1982; Hansen, 1991)

Bowlby (1979) ได้กล่าวถึงความเกี่ยวข้องกันทางอารมณ์ในระหว่างที่มีคู่รัก พบว่าอารมณ์ที่เกิดจากการสร้างขึ้นมา การดำรงอยู่ของอารมณ์ การหยุดและการกลับมา สร้างใหม่อีกครั้ง อธิบายได้ว่าเป็นการตกหลุมรักใครคนหนึ่ง การรักษาความสัมพันธ์และการ สูญเสียคู่รักจนก่อให้เกิดความเสียใจและความโกรธตามมา ทั้งหมดนี้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ระหว่างความผูกพันและความหึงหวง

Sharpsteen และ Kirkpatrick (1997) ได้กล่าวถึงความผูกพันและความหึงหวงว่ามีลักษณะทั่วไปสี่อย่างร่วมกันดังนี้ ประการแรก คือความผูกพันและความหึงหวงถูกกำหนดว่าเป็นกระบวนการในการดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ ประการที่สอง คือทั้งความผูกพันและความหึงหวงเกิดขึ้นจากสามฝ่ายซึ่งอาจมีอยู่แล้วหรือกำลังเข้ามาแทรกแซงในความสัมพันธ์ก็ได้ ประการที่สาม คือทั้งความผูกพันและความหึงหวงเกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกที่มาพร้อมกัน เช่น ความโกรธ ความกลัวหรือความโศกเศร้า ประการสุดท้าย คือความผูกพันและความหึงหวงมีการควบคุมจากรูปแบบการคิดที่มีต่อตนเองและต่อผู้อื่น

นักวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหึงหวงและความก้าวร้าว พบว่าความหึงหวงจะแสดงออกมาในทางลบและนำมาซึ่งความขัดแย้ง ความก้าวร้าวรวมไปถึงความรุนแรงในความสัมพันธ์ การตอบสนองทางลบจากความหึงหวงมีความแตกต่างกัน บางครั้งถึงขั้นละทิ้งความสัมพันธ์ทั้งหมดไปหรือเรียกว่าเลิกรักกัน (Buunk, 1982) เมื่อเกิดความหึงหวงบุคคลจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพูดด้วยน้ำเสียงเยาะเย้ย ถากถาง หรือแสดงออกมาในรูปการพูดจาข่มขู่ (Guerrero, Andersen, Jorgensen, Spitzberg, & Eloy, 1995) โดยเฉพาะเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าวออกมาจากความไม่ชอบได้มากกว่าเพศชาย (Brown, Way, & Duff, 1999) และยังพบว่าบุคคลที่มีความหึงหวงจะไม่ยอมรับกับสิ่งที่ตนเองแสดงออกมา (Björkqvist, 1994) ในความสัมพันธ์ระหว่างความหึงหวงและความก้าวร้าวได้รับความสนใจจากนักวิจัยมากขึ้น เนื่องจากความหึงหวงก่อให้เกิดความก้าวร้าวตามมาได้ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใดและความหึงหวงยังสามารถเปลี่ยนรูปแบบของพฤติกรรมได้ (Parker, Low, Walker, & Gamm, 2005)

ในการศึกษาถึงความเชื่อมโยงระหว่างความผูกพัน ความหึงหวง และความก้าวร้าว มีนักวิจัยได้ให้ความสำคัญ เช่น ในงานวิจัยของ Bowlby (1973) งานวิจัยของ Ainsworth, Blehar, Waters, และ Wall (1978) งานวิจัยของ Hazan และ Shaver (1987) และงานวิจัยของ Bartholomew และ Horowitz (1991) จากการศึกษาของนักวิจัยดังกล่าวพบว่า ทฤษฎีความผูกพันช่วยอธิบายความก้าวร้าวและความหึงหวงจากมุมมองของการปรับตัวโดยสมมติฐานที่ว่าทารกพัฒนารูปแบบความผูกพันที่แตกต่างกันในช่วงแรกของชีวิตในสภาพแวดล้อมที่ถูกเลี้ยงดูจากสภาพความเครียดสูงหรือต่ำ ส่งผลให้มีความก้าวร้าวต่างกันในแต่ละบุคคล ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบไม่มั่นคงมีแนวโน้มที่จะมีความหึงหวงและความก้าวร้าวมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง นอกจากนี้ DeSteno, Valdesolo, และ Bartlett (2006) ได้ยืนยันว่าความหึงหวงเป็นสาเหตุของความก้าวร้าว

ความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในสังคมไทยสืบเนื่องมาจากความหึงหวง และความหึงหวงดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการนอกใจทางเพศหรือนอกใจทางอารมณ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รักของตน ซึ่ง Buss, Shackelford, Kirkpatrick, Choe, Lim, Hasegawa, Hasegawa, และ Bennett (1999) กล่าวว่า การนอกใจสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำประเด็นการนอกใจเข้ามาศึกษาเพิ่มเติมให้ต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคู่รักในสังคมไทยที่มีรูปแบบความผูกพันแต่ละรูปแบบ (มั่นคง หมกมุ่น หวาดหวั่น และหมางเมิน) เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักได้นอกใจจะแสดงความหึงหวงและความก้าวร้าวออกมาในแบบใด ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและเข้ากับยุคสมัยในปัจจุบันของสังคมไทย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีความผูกพัน (Attachment Theory)

แนวคิดเริ่มแรกจากการศึกษาของ Bowlby (1969, 1973, 1979, 1980) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่เกิดขึ้นของอารมณ์ความรู้สึกของทารกที่เป็นความผูกพันต่อผู้เลี้ยงดู (caregiver) มีการแยกทารกออกจากผู้เลี้ยงดูในช่วงระยะเวลาที่ต่างกัน ทฤษฎีความผูกพัน (Attachment Theory) เป็นทฤษฎีที่มาจากพฤติกรรมพื้นฐานที่ติดตัวมาโดยสันนิษฐานว่าเด็กทารกมีมาแต่กำเนิดจากการเชื่อมโยงในความใกล้ชิดของผู้เลี้ยงดูที่มีต่อเด็ก ซึ่งพบว่าทฤษฎีของ Bowlby มีรากฐานมาจากจิตวิทยาวิวัฒนาการ (Evolutionary psychology) โดยความผูกพันดังกล่าวเป็นสิ่งที่ช่วยในการปรับตัวเพื่อการอยู่รอดและการสืบทอดสายพันธุ์ของมนุษย์ ในกรอบความคิดของความผูกพันที่กล่าวถึงมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างเด็กทารกและผู้เลี้ยงดูในช่วงแรกของชีวิต ซึ่งเป็นการวางรากฐานสำหรับสิ่งที่จะแสดงออกมาภายในตัวมนุษย์แต่ละคน ทารกสามารถพัฒนาความแตกต่างของตัวแบบที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตนเองและของผู้อื่นได้ หากเด็กทารกถูกเลี้ยงดูโดยมีความเอาใจใส่ดูแล มีเวลาให้กับเด็กตลอดเวลา มีความปลอดภัยและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีความเครียดต่ำจะทำให้เด็กทารกมีแนวโน้มที่จะพัฒนารูปแบบความผูกพันไปสู่รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง (secure attachment style) ในทางตรงกันข้ามหากทารกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ผู้เลี้ยงดูละเลยไม่สนใจและมีสภาพแวดล้อมที่มีแต่ความตึงเครียดจะทำให้เด็กทารกมีแนวโน้มที่จะพัฒนารูปแบบความผูกพันไปสู่รูปแบบความผูกพันแบบไม่มั่นคง (insecure attachment style)

Bartholomew และ Horowitz (1991) ได้ทบทวนทฤษฎีของ Bowlby แล้วได้เสนอตัวแบบของรูปแบบความผูกพัน (model of attachment styles) ออกมาซึ่งรูปแบบความผูกพันที่มีความแตกต่างกัน คือ มั่นคง (secure) หงมกมุ่น (preoccupied) หวาดหวั่น (fearful) และหมางเมิน (dismissing) โดยมีทั้งรูปแบบการคิดที่มีต่อตนเอง (หรือการรับรู้ตนเอง) และรูปแบบการคิดที่มีต่อผู้อื่น (หรือการรับรู้ผู้อื่น) ซึ่งแปรผันกันอย่างเป็นอิสระและนอกจากนี้รูปแบบการคิดที่เกิดขึ้นภายในจิตใจทั้งสองแบบต่างแบ่งได้เป็นบวกและลบ เช่น การรับรู้ตนเองเป็นบวก/ลบ และการรับรู้ผู้อื่นเป็นบวก/ลบ นอกจากนี้ Bartholomew ได้เสนอมิติ “การพึ่งพาผู้อื่น” (dependence) ควบคู่กับรูปแบบการคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง และมีติ “การหลีกเลี่ยง” (avoidance) ควบคู่กับรูปแบบการคิดที่บุคคลมีต่อผู้อื่น การเชื่อมโยงกันระหว่างสองมิติดังกล่าวทำให้สามารถแบ่งรูปแบบความผูกพันออกมาได้ทั้งหมด 4 รูปแบบ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในตัวแบบของรูปแบบความผูกพัน (model of attachment styles) ของ Bartholomew และ Horowitz ในภาพที่ 1 ดังนี้

		รูปแบบการคิดที่มีต่อตนเอง (การพึ่งพาผู้อื่น)	
		บวก (ต่ำ)	ลบ (สูง)
รูปแบบการคิดที่มีต่อผู้อื่น (การหลีกเลี่ยง)	บวก (ต่ำ)	มั่นคง (SECURE)	หงมกมุ่น (PREOCCUPIED)
	ลบ (สูง)	หมางเมิน (DISMISSING)	หวาดหวั่น (FEARFUL)

ภาพที่ 1 รูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบ
ที่มา: Bartholomew และ Horowitz (1991)

ตัวแบบของรูปแบบความผูกพันที่นำเสนอโดย Bartholomew และ Horowitz (1991) แบ่งเป็น 4 รูปแบบดังต่อไปนี้

1. รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง (Secure)

ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงมีการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางบวกเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะรับรู้ถึงความเชื่อมั่น ความอบอุ่นและรู้สึกดีในความสัมพันธ์ใกล้ชิดของตนเองเป็นอย่างมาก ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันนี้จะประสบความสำเร็จในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างมากที่สุดและรู้สึกสบายใจเมื่อมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด

2. รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น (Preoccupied)

ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นมีการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางบวกซึ่งมีความขัดแย้งกันเองในการรับรู้ตนเองและการรับรู้ผู้อื่นในทิศทางที่ตรงกันข้ามกัน ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันนี้จะมีความมั่นใจในตัวเองที่ค่อนข้างต่ำแต่จะมีลักษณะการเปิดเผยตนเองที่ค่อนข้างสูง รวมไปถึงต้องการแสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและพึ่งพาผู้อื่นโดยมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในบุคคลอื่นและรู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่าไม่น่าเป็นที่รักของบุคคลอื่น

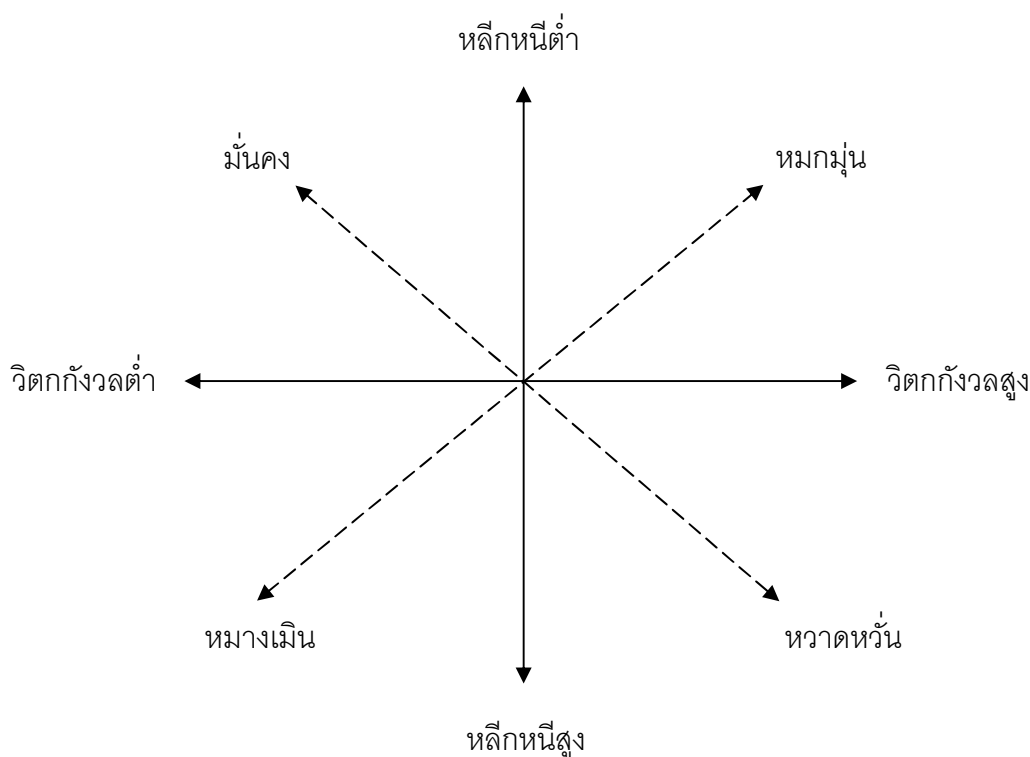
3. รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น (Fearful)

ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น มีการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางลบเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันนี้จะหลีกเลี่ยงที่จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นเพราะคาดว่าผู้อื่นไม่น่าไว้วางใจ รวมไปถึงการปฏิเสธตนเองและการตอบสนองไปถึงการรับรู้ตนเองในทางลบ จะเห็นว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันนี้ไม่ยอมให้ตนเองถูกปฏิเสธจากบุคคลเหล่านั้นโดยมีความไม่มั่นใจในตนเองและไม่ชอบที่จะเปิดเผยตนเองกับบุคคลอื่นเนื่องจากรู้สึกว่าไม่มีความมั่นคงหรือปลอดภัยแต่อย่างใด

4. รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน (Dismissing)

ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน มีการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางลบซึ่งมีความขัดแย้งกันเอง โดยผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันนี้มักจะป้องกันตนเองจากความผิดหวังโดยเลี่ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่น มีความมั่นใจในตนเองสูง จะพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและสามารถยืนหยัดด้วยตนเองได้โดยไม่คิดที่จะพึ่งใครแล้วยังประเมินความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่นในทางลบด้วยซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบความผูกพันที่ Main, Kaplan, และ Cassidy (1985) เรียกว่า “ปลีกตัว” (detached)

ต่อมา Brennan, Clark, และ Shaver (1998) ได้นำมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน มาวิเคราะห์หองค์ประกอบและพบมิติที่สำคัญออกมา 2 มิติ คือ มิติความวิตกกังวล (anxiety dimension) และมิติการหลีกเลี่ยง (avoidance dimension) จากนั้น Shaver และ Fraley (1999) ได้แนะนำให้กล่าวถึงมิติความวิตกกังวล (anxiety dimension) แทนรูปแบบการคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง และแนะนำให้กล่าวถึงมิติการหลีกเลี่ยง (avoidance dimension) แทนรูปแบบการคิดที่บุคคลมีต่อผู้อื่น โดยรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบ คือ รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น และรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน ให้ยึดตามที่ Bartholomew และ Horowitz ได้เคยกล่าวไว้ก่อนหน้านี้นี้เช่นเดิม ซึ่งสามารถอธิบายโดยภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบความผูกพันในมิติความวิตกกังวลและมิติการหลีกเลี่ยง

ที่มา: Shaver และ Fraley (1999)

งานวิจัยนี้ได้นำรูปแบบความผูกพันที่แบ่งออกเป็นสี่รูปแบบของ Bartholomew และ Horowitz (1991) มาใช้แทนการแบ่งรูปแบบความผูกพันทั้งสามรูปแบบของ Ainsworth, Blehar, Waters, และ Wall (1978) ด้วยเหตุผลที่ว่าความผูกพันที่แบ่งเป็นสามรูปแบบอาศัยการ

บันทึกและการสังเกตจากการตอบสนองของเด็กในวัยทารกต่อการแยกเลี้ยงกับผู้เลี้ยงดูแล้วนำกลับมาพบผู้เลี้ยงดูอีกครั้ง ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษากับกลุ่มวัยรุ่นที่เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จึงนำรูปแบบความผูกพันที่แบ่งเป็นสี่รูปแบบมาใช้ เพราะรูปแบบความผูกพันที่แบ่งออกเป็นสี่รูปแบบเน้นการรับรู้ของบุคคลในวัยผู้ใหญ่ต่อผู้เลี้ยงดูซึ่งเกี่ยวข้องกับรูปแบบความผูกพันของวัยผู้ใหญ่ และตรงกับเป้าหมายที่ต้องการนำไปเชื่อมโยงกับความหึงหวงและความก้าวร้าวของคู่รักในสังคมไทย

Hazan และ Shaver (1987) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความผูกพันและความหึงหวง จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 620 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 205 คนและเพศหญิงจำนวน 415 คน พบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบไม่มั่นคง นั่นก็คือผู้ที่มีลักษณะรูปแบบความผูกพันแบบหลีกเลี่ยง (avoidant) และแบบวิตกกังวล/ไม่แน่ใจ (anxious-ambivalent) จะมีความหึงหวงมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง โดยงานวิจัยนี้ได้นำแนวคิดของ Ainsworth, Blehar, Waters, และ Wall (1978) ที่ได้แบ่งรูปแบบความผูกพันออกเป็นสามรูปแบบคือ แบบมั่นคง แบบหลีกเลี่ยง และแบบวิตกกังวล/ไม่แน่ใจ มาใช้ในการศึกษา

Bookwala และ Zdaniuk (1998) ได้ศึกษารูปแบบความผูกพันของผู้ใหญ่และพฤติกรรมความก้าวร้าวภายในความสัมพันธ์ของคู่รัก ใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 85 คน หลังจากที่ได้มีการควบคุมความพึงพอใจในความสัมพันธ์และระยะเวลาของความสัมพันธ์ พบว่าคู่รักที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นและแบบหวาดหวั่นมีการแสดงความก้าวร้าวออกมา

Bookwala (2002) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของรูปแบบความผูกพันของตนเองและรูปแบบความผูกพันของคู่รักต่อการรับรู้ความก้าวร้าวและการถูกกระทำจากความก้าวร้าว การศึกษานี้ Bookwala ได้ศึกษาเฉพาะความก้าวร้าวทางร่างกาย ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 161 คน พบว่า 58.2% รายงานว่าผู้ตอบมีความก้าวร้าวและเคยแสดงความก้าวร้าวอย่างน้อย 1 ครั้ง ส่วน 39.1% ได้รายงานว่าคู่รักของตนเองมีความก้าวร้าวและเคยแสดงความก้าวร้าวอย่างน้อย 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่าหากคู่รักของตนเองเป็นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น ตนเองจะรับรู้ว่าคู่รักแสดงความก้าวร้าวออกมาสูง งานวิจัยนี้ยังพบอีกว่าถ้าตนเองกับคู่รักเป็นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นทั้งคู่จะรับรู้ว่าตนเองแสดงความก้าวร้าวออกมา

มาก แต่ถ้าคู่รักเป็นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินหรือหวาดหวั่น ตนเองจะรับรู้ว่าคุณรัก แสดงความก้าวร้าวออกมาน้อย

Grych และ Kinsfogel (2010) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของรูปแบบความผูกพันในครอบครัวที่ก้าวร้าวกับการล่องละเมิดความสัมพันธ์ในคู่נדพบ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นและมีความหลากหลายทางเชื้อชาติจำนวน 391 คน อายุระหว่าง 14-18 ปี แบ่งเป็นเพศหญิง 52% และเพศชาย 48% พบว่าฝ่ายหญิงเกี่ยวข้องกับความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางวาจาจากคู่ที่พวกเธอנדพบด้วย โดยฝ่ายหญิงจะถูกล่องละเมิดหรือโดนบังคับขู่เช็กจากฝ่ายชายรวมถึงการใช้อารมณ์ที่ไม่เหมาะสม และงานวิจัยนี้ Grych และ Kinsfogel ทำการศึกษาความผูกพันแบบหลีกเลี่ยงและความผูกพันแบบวิตกกังวลกับครอบครัวที่ก้าวร้าว เพื่อดูพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในคู่נדพบ พบว่าฝ่ายชายที่มาจากครอบครัวที่ก้าวร้าวจะล่องละเมิดหรือบังคับขู่เช็กและใช้อารมณ์ไม่เหมาะสมกับคู่נדพบของพวกเขามากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าฝ่ายชายที่มีความผูกพันแบบวิตกกังวลและมาจากครอบครัวที่ก้าวร้าวจะล่องละเมิดหรือบังคับขู่เช็กคู่נדพบของเขาเองเช่นกัน แต่ถ้าฝ่ายชายมีความผูกพันแบบหลีกเลี่ยงถึงจะมาจากครอบครัวที่ก้าวร้าวก็ไม่แสดงความก้าวร้าวกับคู่נדพบแต่อย่างใด ส่วนฝ่ายหญิงที่มาจากครอบครัวที่ก้าวร้าวพบว่าตนเองจะล่องละเมิดหรือบังคับขู่เช็กและใช้อารมณ์ไม่เหมาะสมกับคู่נדพบของเธอเองเช่นกัน

Burchell และ Ward (2011) ทำการศึกษาความต้องการทางเพศ รูปแบบความผูกพัน สถานะความสัมพันธ์และประสบการณ์การถูกนอกใจกับการทำนายความหึงหวงที่เกิดขึ้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 437 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 139 คน และเพศหญิงจำนวน 298 คน พบว่าผู้ที่มีความผูกพันแบบหลีกเลี่ยง (attachment avoidance) และตนเองเคยถูกคู่รักนอกใจทางเพศจะส่งผลให้บุคคลผู้นี้มีความหึงหวงมากที่สุดเมื่อเทียบกับบุคคลที่ไม่เคยถูกคู่รักนอกใจทางเพศมาก่อน

การนอกใจ (Infidelity)

จากทฤษฎีวิวัฒนาการของมนุษย์จะเห็นว่าเพศหญิงมีความเสี่ยงที่จะตั้งครรภ์ได้จากการมีเพศสัมพันธ์กับฝ่ายชายแม้จะไม่ได้รักใคร่ชอบพอกันก็ตาม บางครั้งต้องเลี้ยงดูลูกโดยลำพังและปราศจากการช่วยเหลือ การดูแลหรือการเลี้ยงดูจากฝ่ายชาย การกระทำดังกล่าวเห็นได้ว่าฝ่ายชายจะได้รับประโยชน์จากส่วนนั้นมากกว่าเพราะถือว่าตนเองมีโอกาสสืบทอดสายพันธุ์ได้ไม่จำกัด มีการแสวงหาคู่ที่คบกันในระยะสั้น ๆ ไม่ต้องผูกมัดและมีโอกาสที่จะหาคู่ครองและเปลี่ยนคู่ได้บ่อยตามต้องการ (Buss & Schmitt, 1993) ด้วยเหตุนี้จึงเกิดพฤติกรรมการนอกใจและความหึงหวงตามมาในอนาคต

Glass และ Wright (1985) กล่าวว่าเมื่อคู่รักนอกใจ ฝ่ายหญิงจะระบุนสาเหตุของความสัมพันธ์ที่เกิดจากการนอกใจทางอารมณ์มากกว่า ส่วนฝ่ายชายจะระบุนสาเหตุของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการนอกใจทางเพศ ต่อมา Glass และ Wright (1992) ได้แบ่งการนอกใจไว้ 2 ทางดังนี้

1. การนอกใจทางเพศ (Sexual infidelity) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางกาย สัมผัสใกล้ชิดและมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของตน
2. การนอกใจทางอารมณ์ (Emotional infidelity) คือการแบ่งปันอารมณ์ความรู้สึกหรือมีใจให้กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รักของตน

การนอกใจทางอารมณ์อาจก่อให้เกิดการนอกใจทางเพศตามมาได้ จึงทำให้ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีโอกาสเจอความทุกข์จากการนอกใจทางเพศหรือการนอกใจทางอารมณ์ได้เช่นกัน (Buss, Larsen, Westen, & Semmelroth, 1992)

Buss, Shackelford, Kirkpatrick, Choe, Lim, Hasegawa, Hasegawa, และ Bennett (1999) กล่าวว่า การนอกใจทางเพศและการนอกใจทางอารมณ์สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง ไม่ใช่ว่าการนอกใจทางเพศจะรับรู้ได้เฉพาะเพศชายและการนอกใจทางอารมณ์จะรับรู้ได้เฉพาะเพศหญิง แต่มีการตอบสนองต่อการนอกใจที่ต่างกันโดยมุ่งเน้นไปคนละทางซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยของ Buss, Larsen, Westen, และ Semmelroth (1992) กล่าวว่า เพศชายจะมุ่งเน้นไปที่การนอกใจทางเพศ ส่วนเพศหญิงจะมุ่งเน้นไปที่การนอกใจทางอารมณ์ ทั้งหมดนี้ล้วนก่อให้เกิดความไม่พอใจและความทุกข์ตามมาได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง จากนั้น

Brase, Caprar, และ Voracek (2004) ได้กล่าวถึงการนอกใจทางอารมณ์ว่าเกิดขึ้นจากตัวของบุคคลที่ต้องการมีความสัมพันธ์ทางอารมณ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รัก และการนอกใจทางเพศว่าเกิดขึ้นจากการที่บุคคลต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลอื่น

Moreover, Mongeau, Hale, และ Alles (1994) ได้ศึกษาการนอกใจทางเพศและการระบุนสาเหตุ กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 239 คน พบว่า ไม่ว่าจะสถานการณ์การนอกใจทางเพศจะเกิดขึ้นจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ บุคคลจะระบุนสาเหตุว่ามาจากตนเองเป็นผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ เอง

Drigotas, Safstrom, และ Gentilia (1999) ได้นิยามความหมายของการนอกใจ (infidelity) ว่าเป็นการละเมิดบรรทัดฐานความสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็นทางเพศหรือทางจิตใจที่คู่รักของตนมีให้กับผู้อื่น จากนั้น Drigotas, Safstrom, และ Gentilia ได้แบ่งสาเหตุของการนอกใจไว้ 5 ด้านดังนี้

1. ความต้องการทางเพศ (Sexuality) คือ บุคคลต้องการมีเพศสัมพันธ์ที่หลากหลายเมื่อความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเดิมมีปัญหาหรือเข้ากันไม่ได้ ฝ่ายหนึ่งจะพยายามหาคนใหม่มาทดแทนจนก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งทางเพศตามมา
2. ความพึงพอใจทางอารมณ์ (Emotional Satisfaction) คือ บุคคลมีความพึงพอใจทางอารมณ์แตกต่างกัน เมื่อบุคคลเพิ่มอัตตา (ego) ของตนเองขึ้นจะทำให้ความพึงพอใจในคู่รักลดน้อยลงจนทำให้ตนเองแสวงหาความพึงพอใจทางอารมณ์ใหม่จากบุคคลอื่น จนเกิดการนอกใจตามมา
3. บริบททางสังคม (Social Context) คือ สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการนอกใจ บางช่วงที่มีการห่างกันหรือต่างฝ่ายต่างไม่มีเวลาให้แกกัน บุคคลย่อมมีโอกาสที่จะทำความรู้จักและใกล้ชิดกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รักของตนเองได้ง่าย
4. เจตคติหรือบรรทัดฐานของบุคคล (Attitudes-norm) คือ บุคคลแต่ละคนมีอิสระทางด้านความคิดและมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่อิสระ หากบุคคลมีเจตคติเช่นนี้ย่อมมีโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมการนอกใจได้ในอนาคต
5. การแก้แค้น-ความเป็นปฏิปักษ์ (Revenge-hostility) คือ มีการตอบสนองต่อการนอกใจที่คู่ได้เคยกระทำไว้กับตน โดยบุคคลจะกระทำการนอกใจกลับเสมือนเป็นการแก้แค้นคู่รักของตนเอง

Drigotas และ Barta (2001) ได้นิยามความหมายของการนอกใจว่าเป็นการ ละเมิดความสัมพันธ์ของคู่รักโดยการใกล้ชิดสนิทสนมทางอารมณ์หรือทางเพศกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ คู่รักของตน นอกจากนี้ Drigotas และ Barta กล่าวถึงการนอกใจทางเพศว่า คือ พฤติกรรมที่บุคคล ไปเกี่ยวข้องกับทางกายไม่ว่าจะเป็นการจูบ สัมผัสร่างกาย และการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ คู่รัก และกล่าวถึงการนอกใจทางอารมณ์ว่า เป็นการปันใจให้กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รักของตนจาก ความเสน่หาหรือตกหลุมรักบุคคลนั้น

Shackelford, Buss, และ Bennett (2002) กล่าวว่าเมื่อฝ่ายชายโดนฝ่ายหญิง นอกใจทางเพศ ส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะไม่ให้อภัยฝ่ายหญิงแต่จะมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ฝ่ายชายจะ ให้อภัย จากนั้นฝ่ายชายจะพยายามยุติความสัมพันธ์ลงเพราะรับไม่ได้กับพฤติกรรมการนอกใจ ทางเพศของฝ่ายหญิง

Harris (2003) ได้ทำการศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในการตอบสนอง ทางด้านอารมณ์ต่อการนอกใจ พบว่าฝ่ายชายเกิดความทุกข์จากการนอกใจทางเพศมากกว่าการ นอกใจทางอารมณ์ ส่วนฝ่ายหญิงจะเกิดความทุกข์จากการนอกใจทางอารมณ์มากกว่าการ นอกใจทางเพศ

Sagarin, Becker, Guadagno, Newcastle, และ Millevoi (2003) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของการนอกใจที่ส่งผลต่อความหึงหวง กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 353 คน พบว่า ความหึงหวงของเพศชายเกิดขึ้นเพื่อไม่ต้องการให้คู่รักไปมีความสัมพันธ์ ทางเพศหรือนอกใจทางเพศกับชายคนอื่น ส่วนความหึงหวงของเพศหญิงเกิดขึ้นเพื่อไม่ต้องการให้ คู่รักไปมีความสัมพันธ์ทางอารมณ์หรือนอกใจทางอารมณ์กับหญิงคนอื่น

Schutzwahl (2004) ได้กล่าวว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถระลึกถึงการ นอกใจที่ผ่านมาของตนเองได้ และงานวิจัยของ Schutzwahl และ Koch (2004) พบข้อมูล สันนิษฐานในลักษณะเดียวกัน เมื่อลองให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 121 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาตรีนึกย้อนกลับไปถึงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นกับตนเองพบว่า เพศชายจะระลึกถึงการ นอกใจทางเพศที่เกิดขึ้นในอดีตได้มากกว่าการนอกใจทางอารมณ์ และเพศหญิงจะระลึกถึงการ นอกใจทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตได้มากกว่าการนอกใจทางเพศ

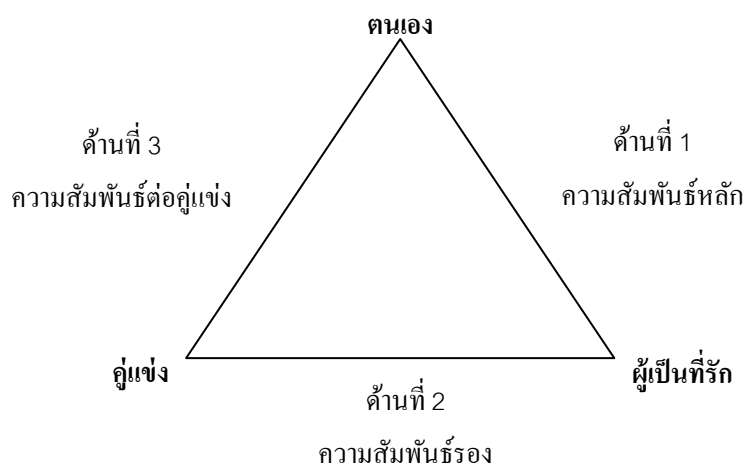
Schutzwohl (2006) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องการนอกใจกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 163 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี พบว่าเพศหญิงจะคิดว่าคูรัักของตนแสดงความรักไม่ซื่อสัตย์โดยการนอกใจทางอารมณ์กับบุคคลอื่นมากกว่า ส่วนเพศชายจะคิดว่าคูรัักแสดงความรักไม่ซื่อสัตย์ทางเพศกับบุคคลอื่นมากกว่า

Miller และ Maner (2009) ได้ศึกษาถึงความเจ็บช้ำที่เกิดจากการนอกใจกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในชั้นเรียนจิตวิทยาพื้นฐาน จำนวน 210 คน พบว่าเพศชายมีการตอบสนองต่อความเจ็บช้ำที่เกิดจากการนอกใจทางเพศมากกว่าการนอกใจทางอารมณ์ ส่วนเพศหญิงจะมีการตอบสนองต่อความเจ็บช้ำที่เกิดจากการนอกใจทางอารมณ์มากกว่าการนอกใจทางเพศ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่ชอบหึงหวงจะมีความเจ็บช้ำที่เกิดจากการนอกใจทางเพศและการนอกใจทางอารมณ์มากกว่าผู้ที่ไม่ค่อยหึงหวงหรือหึงหวงน้อยกว่า

ความหึงหวง (Jealousy)

ความหึงหวงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปในชีวิตของมนุษย์ที่ตอบสนองต่อภัยคุกคามด้านความสัมพันธ์และอาจนำไปสู่ปัญหาที่รุนแรงตามมาได้ในอนาคต พฤติกรรมที่ตามมาจากความหึงหวงนี้จะส่งผลต่อความสัมพันธ์ของตนเองกับคูรัักและคู่แข่ง (Daly & Wilson, 1988; Daly, Wilson, & Weghorst, 1982) นักวิจัยจำนวนมากได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความหึงหวงกับผลกระทบทางลบรวมไปถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในชีวิตคู่ ภาวะซึมเศร้าและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำ (Buunk & Bringle, 1987; Guerrero & Eloy, 1992; Pines & Aronson, 1983) แต่ความหึงหวงยังก่อให้เกิดประโยชน์ตามมาได้เช่นกันในแง่ของการที่จ้รักษาความสัมพันธ์ของตนเองกับคูรัักโดยให้ความชัดเจนในความสัมพันธ์และค้ำค้ำกับการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ ความหึงหวงเป็นโครงสร้างที่มีหลายมิติและเป็นเรื่องของการประเมินความรู้ความเข้าใจทางปัญญา ทางด้านอารมณ์และทางพฤติกรรมที่แสดงออกมา (Buss, 2000; Buunk & Hupka, 1987; Cramer, Abraham, Johnson, & Manning-Ryan, 2001; Guerrero, Spitzberg, & Yoshimura, 2004) และนอกจากนี้ Hoaken (1976) ยังได้กล่าวถึง ความหึงหวงว่า คือสภาวะที่เกิดจากการคิดและรู้สึกแบบขุ่นเคืองไม่พอใจต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งที่น่าสนใจอื่น

Guerrero, Spitzberg, และ Yoshimura (2004) ได้กล่าวถึงความหึงหวงว่าเกิดขึ้นในความสัมพันธ์แบบสามเหลี่ยมประกอบไปด้วยสามด้านดังแสดงในภาพที่ 3 ดังนี้

ภาพที่ 3 ความหึงหวงที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ทั้งสามด้าน

ที่มา: Guerrero, Spitzberg, และ Yoshimura (2004)

ความหึงหวงที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ทั้งสามด้านในภาพที่ 3 อธิบายได้ว่า
 ด้านที่ 1 คือความสัมพันธ์หลัก ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความหึงหวงกับบุคคลผู้เป็นที่รัก
 ด้านที่ 2 คือความสัมพันธ์รอง ประกอบไปด้วยบุคคลผู้เป็นที่รักกับบุคคลที่เป็นคู่แข่ง
 ด้านที่ 3 คือความสัมพันธ์ต่อคู่แข่ง ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความหึงหวงกับบุคคลที่เป็นคู่แข่ง

ความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสามฝ่ายนี้เป็นลักษณะเฉพาะของความหึงหวงและแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของอารมณ์ความรู้สึกที่คล้ายคลึงกัน เช่น ความอิจฉาริษยาที่เกิดขึ้นตามมา โดยความหึงหวงเกิดขึ้นจากการที่บุคคลหนึ่งไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงรับรู้ว่าคุณเขาสูญเสียบุคคลผู้เป็นที่รักให้แก่คู่แข่งเมื่อเปรียบเทียบกับบางสิ่งที่คุณคู่แข่งมี อาทิเช่น เงิน สถานะทางสังคมหรือตำแหน่งที่เหนือกว่า หรือแม้แต่ความดึงดูดใจทางกายภาพ (Guerrero, Spitzberg, & Yoshimura, 2004)

มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะเกิดความหึงหวงได้ทั้งนั้น โดยสิ่งทีกระตุ้นให้เพศชายเกิดความหึงหวงได้มากมีความแตกต่างจากสิ่งทีกระตุ้นให้เพศหญิงเกิดความหึงหวง แต่เพศชายและเพศหญิงสามารถเกิดความหึงหวงจากสิ่งทีมากกระตุ้นจากทั้งสองอย่างได้เช่นกันแต่ไม่เท่ากัน โดยเพศชายจะใส่ใจกับสิ่งทีเป็นตัวบ่งชี้ว่าคุณของตนไปมีสัมพันธ์

ทางเพศกับชายอื่นหรือไม่ ในขณะที่เพศหญิงจะสนใจว่าคู่วัยของเธออาจไม่คิดที่จะลงทุนกับเธอในการมีลูกหรือการมีครอบครัวกับเธอเพียงคนเดียว ซึ่งอาจจะมองหญิงอื่นได้อีก (Schutzwohl & Koch, 2004; Shackelford, Buss, & Bennett, 2002) จากงานวิจัยพบว่า ความหึงหวงของเพศชายจะเกิดขึ้นมาจากความไม่ซื่อสัตย์ทางเพศที่คู่วัยของเขาเป็นผู้กระทำซึ่งจะพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิงแต่อย่างไรก็ตามเพศหญิงก็มีความหึงหวงดังกล่าวเช่นกันแต่น้อยกว่า เช่น คู่วัยอาจจะไปมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งหรือร่วมหลับนอนกับบุคคลอื่นที่เป็นเพศตรงข้ามจนตนเองรู้สึกว่าคุณค่าด้านความสัมพันธ์และยอมรับไม่ได้กับการกระทำดังกล่าวจากคู่วัยจึงแสดงความหึงหวงออกมา และความหึงหวงในเพศหญิงจะเกิดขึ้นมาจากความไม่ซื่อสัตย์ทางด้านอารมณ์ความรู้สึกที่คู่วัยของตนไปข้องเกี่ยวกับบุคคลอื่นที่เป็นเพศตรงข้ามซึ่งจะพบในเพศหญิงมากกว่าเพศชายแต่ถึงอย่างไรก็ตามเพศชายก็มีความหึงหวงดังกล่าวเช่นกันแต่น้อยกว่า เช่น คู่วัยแอบไปคบหรือพูดคุยใกล้ชิดสนิทสนมกับบุคคลอื่นจนตนเองรู้สึกว่าคู่วัยมีใจให้กับผู้อื่นแต่ไม่ถึงกับมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งทางกายแต่อย่างใด ซึ่งการกระทำดังกล่าวที่คู่วัยมีความไม่ซื่อสัตย์ทางด้านอารมณ์ความรู้สึกกับบุคคลอื่นที่เป็นเพศตรงข้ามเป็นการกระทำที่ตนเองยอมรับไม่ได้จึงแสดงความหึงหวงออกมา (Miller & Maner, 2009; Schutzwohl, 2005; Schutzwohl & Koch, 2004) พบว่าสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความหึงหวงได้ทั้งเพศชายและเพศหญิงคือ สถานการณ์ที่คู่วัยของตนแสดงพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ทางเพศกับบุคคลอื่นและสถานการณ์ที่คู่วัยของตนแสดงพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ทางด้านอารมณ์ความรู้สึกกับบุคคลอื่นซึ่งทั้งสองสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความหึงหวงจะครอบคลุมในส่วนของการกระตุ้นให้เกิดความหึงหวงในคู่วัยได้ดีทั้งเพศชายและเพศหญิง ผู้วิจัยจึงนำสถานการณ์ดังกล่าวมาสร้างเป็นสถานการณ์สมมติในงานวิจัยนี้เพื่อศึกษาความหึงหวงและความก้าวร้าวของคู่วัยในสังคมไทยเมื่อเจอสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความหึงหวงดังกล่าว

Pfeiffer และ Wong (1987) ได้กล่าวถึงความหึงหวงว่ามีองค์ประกอบทางปัญญา (cognitive) อารมณ์ (emotional) และพฤติกรรม (behavioral) โดยสามารถเกิดขึ้นได้ในความหลากหลายของความสัมพันธ์ เช่น ความสัมพันธ์แบบมิตรภาพหรือเพื่อน ความสัมพันธ์แบบพี่น้องหรือครอบครัว และความสัมพันธ์ใกล้ชิดแบบคู่วัย จากองค์ประกอบดังกล่าว ต่อมา Pfeiffer และ Wong แบ่งความหึงหวงออกเป็นสามรูปแบบ คือความหึงหวงที่แสดงออกทางปัญญา (cognitive jealousy) ความหึงหวงที่แสดงออกทางอารมณ์ (emotional jealousy) และความหึงหวงที่แสดงออกทางพฤติกรรม (behavioral jealousy) ทั้งสามรูปแบบได้ถูกกล่าวถึงดังนี้ ความหึงหวงที่แสดงออกทางปัญญา เกิดจากการที่บุคคลคิดวิเคราะห์ว่าคู่วัยได้ให้ความสนใจกับบุคคลอื่นที่เป็นเพศตรงข้าม โดยสงสัยถึงความมีพิรุณในความสัมพันธ์ดังกล่าวที่คู่วัยของตนมีกับบุคคล

อื่นที่เป็นคู่แข่ง ความหึงหวงต่อมาคือ ความหึงหวงที่แสดงออกทางอารมณ์ เป็นอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงออกจากการรวมกันของอารมณ์ที่หลากหลาย เช่น ความกังวล ความอิจฉา ความโกรธ หรือความกลัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากในการแยกแยะอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงได้ถูกต้องเพราะมีหลายอารมณ์รวมเข้าด้วยกัน (Buss, 2000; Pfeiffer & Wong, 1989) และความหึงหวงสุดท้ายคือ ความหึงหวงที่แสดงออกทางพฤติกรรม เป็นการแสดงออกที่เกิดจากความหึงหวงโดยพฤติกรรมดังกล่าวสามารถแสดงออกมาได้ทั้งแบบแอบแฝงหรือเด่นชัดให้คู่รักเห็น

Buunk และ Bringle (1987) ได้กล่าวถึงความหึงหวงว่า คือการตอบสนองทางลบไปยังสิ่งที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่คุณคิดขึ้นมาและสิ่งที่คาดหวังทางอารมณ์หรือทางเพศต่อคู่รักของตนเองที่มีกับบุคคลอื่น รูปแบบของความหึงหวงแรกที่ได้รับการกล่าวถึง คือความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น (reactive jealousy) (Buunk, 1991, 1995) โดยในงานวิจัยต่อมาของ Buunk (1997) ได้มีการกล่าวถึงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ว่าเป็นการตอบสนองทางอารมณ์เชิงลบต่อการที่คู่รักของตนไปเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นการสัมผัสทางกายจนทำให้ตนเองรู้สึกสูญเสียจากการถูกคุกคาม ตัวอย่างเช่น บุคคลหนึ่งรู้สึกโกรธเมื่อคู่รักของตนทำตัวเจ้าชู้กับบุคคลอื่น ซึ่ง Hoaken (1976) มองความหึงหวงรูปแบบนี้ว่าเป็นลักษณะของการตอบสนองต่อสิ่งที่มีกระตุ้นหรือยั่ว นอกจานี้ Pfeiffer และ Wong (1989) เรียกความหึงหวงรูปแบบนี้ว่าความหึงหวงที่แสดงออกทางอารมณ์ Buunk ยังได้กล่าวถึงความหึงหวงรูปแบบที่สองได้แก่ ความหึงหวงแบบป้องกัน (preventive jealousy) ว่าเป็นการพยายามที่จะป้องกันการติดต่อรวมไปถึงการแสดงความใกล้ชิดของคู่รักของตนกับบุคคลที่สาม Pfeiffer และ Wong เรียกความหึงหวงรูปแบบนี้ว่าความหึงหวงที่แสดงออกทางพฤติกรรม โดยที่ Hoaken ใช้คำว่า ความหึงหวงแบบไม่มีสิ่งกระตุ้น (unprovoked jealousy) บุคคลที่มีความหึงหวงรูปแบบนี้ไม่สามารถยอมรับให้คู่รักของตนมีเพื่อนที่เป็นเพศตรงข้ามหรือห้ามคู่รักของพวกเขาเข้าไปเข้าสังคมกับบุคคลอื่น และรูปแบบที่สามของความหึงหวงที่ได้ถูกกล่าวถึงในงานวิจัยของ Buunk คือ ความหึงหวงแบบหวาดระแวง (anxious jealousy) เป็นกระบวนการที่บุคคลครุ่นคิดจนเกิดภาพเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ของคู่รักของพวกเขาเอง รวมไปถึงความกังวล และความหวาดระแวง ซึ่งล้วนก่อให้เกิดความไม่สบายใจและอารมณ์ทางลบตามมาได้ในอนาคต

ในงานวิจัยนี้ใช้โมเดลรูปแบบความหึงหวงของ Buunk (1997) มาใช้เนื่องจากการจำแนกรูปแบบนี้ได้ให้รายละเอียดความแตกต่างของความหึงหวงที่ชัดเจนกว่าของ Pfeiffer และ Wong (1989) ที่ได้มีการแบ่งรูปแบบความหึงหวงออกเป็น ความหึงหวงที่แสดงออกทางปัญญา

ความหึงหวงที่แสดงออกทางอารมณ์ และความหึงหวงที่แสดงออกทางพฤติกรรม โดยมองเน้นด้านอารมณ์ ความรู้สึก การนึกคิดและการแสดงออกของพฤติกรรมของความหึงหวงที่เกิดขึ้นซึ่งบางครั้ง Pfeiffer และ Wong ยังได้กล่าวไว้ว่าอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากความหึงหวงมีความซับซ้อนและมีการรวมกันของอารมณ์ที่หลากหลายซึ่งยากในการจำแนกอารมณ์ที่เกิดขึ้นของบุคคล การจำแนกรูปแบบความหึงหวงของ Buunk ได้คำนึงถึงความหึงหวงที่นอกเหนือจากการตอบสนองต่อคู่รักที่เกิดขึ้นจริงเพิ่มเติมเข้ามา โดยรวมไปถึงการถูกคุกคามด้านความสัมพันธ์จากการสร้างภาพที่เกิดขึ้นจากการคาดการณ์ไว้ภายในจิตใจของบุคคลที่มีความหึงหวงซึ่งเห็นว่าคู่รักในสังคมไทยมีความหึงหวงประเภทนี้อยู่เช่นกันจากการถูกคุกคามด้านความสัมพันธ์จนทำให้มีการสร้างภาพเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ในคู่รักของตนซึ่งแท้ที่จริงเรื่องที่เกิดขึ้นอาจเป็นเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ได้ ผู้วิจัยต้องการที่จะนำมาศึกษากับคู่รักในสังคมไทยในประเด็นความหึงหวงดังกล่าวด้วย

Buunk (1997) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหึงหวง และความผูกพัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 100 คน และเพศหญิงจำนวน 100 คน งานวิจัยของ Buunk ได้กล่าวถึงรูปแบบของความหึงหวงทั้งหมด 3 รูปแบบดังนี้ คือ ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ความหึงหวงแบบป้องกัน และความหึงหวงแบบหวาดระแวง โดยนำมาเชื่อมโยงกับผู้มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 3 รูปแบบคือ แบบมั่นคง แบบหลีกเลี่ยง และแบบวิตกกังวล/ไม่แน่ใจ เมื่อ Buunk นำความหึงหวงและรูปแบบความผูกพันดังกล่าวมาเชื่อมโยงกัน โดยให้ตัวแปรอิสระคือ รูปแบบความผูกพัน และตัวแปรตามคือ ความหึงหวง ได้ผลปรากฏว่าผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงมีความหึงหวงน้อยกว่ารูปแบบความผูกพันที่หลีกเลี่ยง และผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบวิตกกังวล/ไม่แน่ใจ มีความหึงหวงมากกว่าผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบหลีกเลี่ยง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงมีความหึงหวงในรูปแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงรูปแบบป้องกัน และความหึงหวงรูปแบบหวาดระแวง หลังจากนั้น Schützwohl (2008) ได้ศึกษาการมุ่งเน้นความหึงหวงของเพศชายและเพศหญิง ในกลุ่มตัวอย่างเพศชายจำนวน 310 คน และเพศหญิงจำนวน 316 คน พบว่า เพศชายมุ่งเน้นความหึงหวงไปยังคู่รักของตนที่ไปข้องเกี่ยวกับบุคคลอื่น ส่วนเพศหญิงจะมุ่งเน้นความหึงหวงไปยังคู่แข่งหรือบุคคลที่สามที่มาเกี่ยวข้องกับคู่รัก

ความก้าวร้าว (Aggression)

Dollard, Doob, Miller, Mowrer, และ Sears (1939) ได้กล่าวถึงความก้าวร้าวไว้ว่าเป็นการกระทำที่มีเป้าหมายในการตอบสนองเพื่อให้อวัยวะต่าง ๆ ของอีกฝ่ายได้รับบาดเจ็บ ต่อมา Buss ได้กล่าวถึงความก้าวร้าวไว้ในปี ค.ศ. 1961 ว่าเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าโดยการตอบสนองดังกล่าวมีอันตรายต่อส่วนต่าง ๆ ในร่างกาย และ Bandura (1973) ได้กล่าวถึงความก้าวร้าวว่าเป็นพฤติกรรมที่มีการทำร้ายหรือทำลายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บ ต่อมา Goldstein (1986) ได้กล่าวถึงความก้าวร้าวว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นถ้าไม่มีเจตนาทำร้ายบุคคลอื่นและบุคคลผู้นั้นไม่ได้รับบาดเจ็บให้ถือว่าไม่เป็นความก้าวร้าว แต่ถ้ามีเจตนาทำร้ายบุคคลอื่นให้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่ได้รับบาดเจ็บก็ตามให้ถือว่าเป็นความก้าวร้าวทั้งหมด และต่อมา Baron และ Byrne (2000) ได้กล่าวถึงความก้าวร้าวว่าเป็นการกระทำที่มีเจตนาเพื่อลงโทษผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บ ส่วนความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในคู่รัก Sugarman และ Hotaling (1991) ได้ให้คำจำกัดความถึงความก้าวร้าวว่าเป็นการแสดงพฤติกรรมเพื่อข่มขู่ทางร่างกาย ทางวาจา ทางเพศและทางจิตใจต่อคู่รักของตน นักวิจัยหลายท่านได้ให้คำจำกัดความและกล่าวถึงความก้าวร้าวมีความแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัยทั่วไปได้กล่าวถึงความก้าวร้าวคือ พฤติกรรมที่มีเจตนาในการทำร้ายหรือทำลายผู้อื่นด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บทางร่างกายหรือทางจิตใจ

Wolfe, Scott, Reitzel-Jaffe, Wekerle, Grasley และ Straatman (2001) ได้ทำการศึกษาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในคู่รักไว้และได้แบ่งความรุนแรงในคู่รักออกเป็น 5 ด้านด้วยกัน ดังนี้

1. การทำร้ายร่างกาย (Physical Abuse) เป็นการละเมิดทางร่างกายไม่ว่าจะเป็นการลงไม้ลงมือทำร้ายฝ่ายตรงข้ามหรือขว้างปาสิ่งของใส่กันเพื่อให้อีกฝ่ายได้รับบาดเจ็บ
2. พฤติกรรมข่มขู่คุกคาม (Threatening Behavior) เป็นพฤติกรรมที่คุกคามฝ่ายตรงข้ามของตนเพื่อให้เสียขวัญ เช่น การข่มขู่อีกฝ่ายว่าจะทำร้ายร่างกาย
3. ทารุณกรรมทางเพศ (Sexual Abuse) เป็นการละเมิดทางเพศโดยที่อีกฝ่ายไม่เต็มใจ เช่น การจูบหรือการมีเพศสัมพันธ์กับอีกฝ่ายโดยที่อีกฝ่ายไม่ยินยอม
4. ความก้าวร้าวแบบทำลายความสัมพันธ์ (Relational Aggression) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิของฝ่ายตรงข้ามโดยการทำลายความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักของตนกับ

บุคคลอื่นหรือทำลายชื่อเสียงของคู่รักของตนเอง เช่น กีดกันไม่ให้คู่รักเข้ากลุ่มเพื่อน หรือปล่อยให้คู่รักของตนได้รับความเสียหาย

5. การทำร้ายทางจิตใจและคำพูด (Emotional and Verbal Abuse) เป็นการละเมิดทางอารมณ์และทางวาจา เช่น การพูดด้วยน้ำเสียงที่ไม่พอใจ เกลียดชังและน้ำเสียงที่กระแทกกระทั้นไปยังอีกฝ่าย

Munoz - Rivas, Grana, O'Leary และ Gonzalez (2007) ได้ศึกษาความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์แบบคู่รักโดยแบ่งความก้าวร้าวที่ศึกษาออกเป็น 2 แบบ คือ ความก้าวร้าวทางร่างกาย (physical aggression) และความก้าวร้าวทางวาจา (verbal aggression)

O'Leary, Slep, Avery-Leaf, และ Cascardi (2008) ได้ทำการศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในการแสดงความก้าวร้าวที่มีต่อคู่รัก และจำแนกความก้าวร้าวที่ศึกษาออกเป็น 2 ประเภทที่มีความชัดเจนและครอบคลุมกว่าดังนี้

1. ความก้าวร้าวทางร่างกาย (Physical Aggression) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่ละเมิดต่อสิทธิของคู่รักทำให้คู่รักได้รับความเจ็บปวดที่เป็นอันตรายต่อร่างกายโดยการมีส่วนร่วมหนึ่งส่วนใดในร่างกาย เช่น มือและขาทำร้ายร่างกายคู่รัก หรือบางครั้งอาจมีการใช้ร่วมกับอาวุธหรือสิ่งของที่เป็นอันตราย เช่น ปืนหรือมีด

2. ความก้าวร้าวทางจิตใจ (Psychological Aggression) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่มีการบีบบังคับหรือข่มขู่โดยแสดงออกมาจากการใช้คำพูดหรือไม่ใช้คำพูดก็ได้ ซึ่งความก้าวร้าวแบบนี้ได้รวมความก้าวร้าวทางวาจา (verbal aggression) เข้าไปด้วย ซึ่งความก้าวร้าวที่แสดงออกมาเป็นคำพูดจะมีลักษณะ เช่น การดูต่ำด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ การดูถูกหรือเหยียดหยามหยาบคายกับคู่รักและพฤติกรรมข่มขู่ที่ไม่ใช้คำพูด เช่น การปิดสิ่งของให้ได้รับความเสียหายหรือการปิดประตูกระทันหันให้เสียงดัง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ไม่ได้มีผลโดยตรงต่อร่างกายของคู่รักแต่มีผลต่อการรับรู้ที่เกิดขึ้นในของคู่รักที่ถูกกระทำจากพฤติกรรมดังกล่าว

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในคู่รักโดยนำแนวความคิดของ O'Leary, Slep, Avery-Leaf, และ Cascardi (2008) ที่แบ่งความก้าวร้าวออกเป็นสองแบบ ได้แก่ ความก้าวร้าวทางร่างกาย และความก้าวร้าวทางจิตใจ มาใช้ในงานวิจัยและได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยต่างประเทศมากมายในปัจจุบัน เช่น ในงานวิจัยของ Fernandez-Fuertes และ Fuertes (2010) งานวิจัยของ Jouriles, Garrido, Rosenfield, และ McDonald (2009) และ

งานวิจัยของ Miller-Perrin, Perrin, และ Kocur (2009) ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แนวคิดของ O'Leary และคณะ มาใช้ในการศึกษาด้วยเหตุผลที่ว่างานวิจัยในปัจจุบันได้ให้ความสนใจในการศึกษากับความก้าวร้าวทั้งสองแบบนี้มากอีกทั้งการแบ่งความก้าวร้าวออกเป็นสองแบบดังกล่าวยังครอบคลุมพฤติกรรมก้าวร้าวและมีความชัดเจนซึ่งง่ายต่อการเก็บข้อมูลกับคู่รักในสังคมไทยเนื่องจากผู้ตอบสามารถระบุความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

เสริมศรี โสภิกุล (2548) ได้ศึกษาความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในคู่สมรส กลุ่มตัวอย่างได้จากสามีภรรยาที่เป็นคู่สมรสในประเทศไทยจำนวน 350 คน อายุระหว่าง 35 – 59 ปี โดยใช้มาตรวัด The Marital Aggression Scale (MAS) มาใช้ในงานวิจัย จากงานวิจัยพบว่าเพศหญิงมีการใช้ความก้าวร้าวต่อคู่สมรสในระดับที่สูงกว่าเพศชาย โดยสามีและภรรยามีการกระทำความก้าวร้าวทั้งทางร่างกาย (Physical aggression) ทางเพศ (Sexual aggression) และทางจิตใจ (Psychological aggression) ต่อกันและส่วนมากจะเป็นความก้าวร้าวทางจิตใจ

อรปวิทย์ เอื้อนรินทร์ (2552) ได้ศึกษาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในคู่รักที่มีระดับการควบคุมตนเองต่ำเพื่อศึกษาความก้าวร้าวที่แสดงออกมาของคู่รักวัยรุ่น โดยศึกษากับวัยรุ่นตอนปลายจำนวน 150 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 75 คน และเพศหญิงจำนวน 75 คน มีตัวแปรอิสระคือ เพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการควบคุมตนเองต่ำ เมื่อบุคคลเหล่านี้เกิดความขัดแย้งใน 3 ความขัดแย้ง คือ ความขัดแย้งจากความหึงหวง ความขัดแย้งจากความคิดเห็นไม่ตรงกันและความขัดแย้งจากการที่โกหกไม่พูดความจริงต่อกัน จะแสดงความก้าวร้าวออกมาอย่างไรเมื่อความก้าวร้าวคือตัวแปรตาม พบว่าในความขัดแย้งจากความหึงหวงและความขัดแย้งจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน กลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีระดับการควบคุมตนเองต่ำมีแนวโน้มของการแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายต่อคู่รักสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง แต่ในความขัดแย้งจากการโกหกไม่พูดความจริงต่อกันพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีระดับการควบคุมตนเองต่ำจะมีแนวโน้มของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกายต่อคู่รักสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย

Archer (2002) ได้ทำการศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในการแสดง ความก้าวร้าวทางร่างกายของคู่รักโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง (Conflict Tactics Scale) พบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มสูงกว่าเพศชายในการตอบโต้ด้วยสิ่งของ รวมไปถึงขว้างปาสิ่งของใส่ผู้อื่น ส่วนเพศชายมีแนวโน้มที่จะทุบตีอีกฝ่ายให้ได้รับบาดเจ็บรวมไปถึงปีรัดคอให้หายใจไม่ออก

Jenkins และ Aube (2002) ได้ทำการศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศกับการแสดงพฤติกรรมความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ โดยศึกษากับคูรั๊กที่เป็นวัยรุ่นในมหาวิทยาลัยจำนวน 85 คู่ มีระยะเวลาของความสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่า 3 เดือน พบว่าเพศชายรายงานตนเองว่าถูกแสดงความก้าวร้าวทางร่างกาย และความก้าวร้าวทางจิตใจมากกว่าเป็นผู้แสดงความก้าวร้าวนั่นเอง ส่วนเพศหญิงรายงานตนเองว่าเป็นผู้แสดงความก้าวร้าวทางจิตใจสูงกว่าการเป็นผู้ถูกกระทำ ผลการวิจัยของ Jenkins และ Aube ยังแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นเพศหญิงมีความก้าวร้าวโดยรวมสูงกว่าวัยรุ่นเพศชาย

Munoz-Rivas, Grana, O'Leary, และ Gonzalez (2007) ทำการศึกษาความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในคูรั๊กวัยรุ่นจำนวน 2,416 คน อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 16-20 ปี พบว่าเพศหญิงมีการใช้ความก้าวร้าวทางวาจามากกว่า โดยฝ่ายหญิงให้เหตุผลว่าที่ทำไปเพราะขณะนั้นตนเองอยู่ในอารมณ์โกรธ ในขณะที่เพศชายใช้ความก้าวร้าวทางร่างกายส่งผลต่อร่างกายของเพศหญิง โดยให้เหตุผลว่าเป็นการแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อความก้าวร้าวที่ตนเองได้รับ

สมมติฐานการวิจัยและที่มาของสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1-4 (ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ)

สมมติฐานที่ 1 ผู้ที่มี *รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง* เมื่อเจอสถานการณ์ที่คูรั๊กนอกใจแสดงความความหึงหวง *แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น* มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

งานวิจัยของ Buunk (1997) ได้กล่าวถึงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นว่าเป็นการตอบสนองเชิงลบในทางอารมณ์หรือทางเพศที่คูรั๊กของตนไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นรวมไปถึงการสัมผัสทางกายจนทำให้ตนเองรู้สึกสูญเสียจากการถูกคุกคาม เช่น บุคคลหนึ่งรู้สึกโกรธและเจ็บช้ำเมื่อคูรั๊กของตนทำตัวเจ้าชู้หรือไปจับกับบุคคลอื่น ทั้งหมดนี้สามารถเชื่อมโยงกับ Bartholomew และ Horowitz (1991) ที่ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงว่าเกิดจากการรับรู้ทั้งตนเองและผู้อื่นในทางบวกเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะรับรู้ถึงความเชื่อมั่น ความอบอุ่นและรู้สึกดีในความสัมพันธ์ใกล้ชิดของตนเองเป็นอย่างมาก หากบุคคลที่

มีรูปแบบความผูกพันนี้เกิดความหึงหวงในคู่รักขึ้นมีแนวโน้มอย่างมากที่จะเสียความรู้สึกในคู่รักของตนเนื่องจากตนเองมีความเชื่อมั่นและรู้สึกดีในความสัมพันธ์ หากมีเรื่องที่มากระตุ้นให้เสียความรู้สึกจากการนอกใจของคู่รักมีแนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงออกมาในรูปแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงในรูปแบบอื่น จะรู้สึกโกรธและเจ็บช้ำเมื่อคู่รักของตนแสดงพฤติกรรมเจ้าชู้ไปข้องเกี่ยวกับใกล้ชิดหรือมีใจให้กับเพศตรงข้าม ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงไม่ควรมีแนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวงเพราะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลต่ำและการหลีกเลี่ยง และการหลีกหนีต่ำ และในงานวิจัยของ Buunk พบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงโดยทั่วไปจะแสดงความหึงหวงในรูปแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

สมมติฐานที่ 2 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดงความหึงหวง แบบหวาดระแวง มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

Bartholomew และ Horowitz (1991) กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางบวก โดยผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะมีความมั่นใจในตัวเองที่ค่อนข้างต่ำแต่จะมีลักษณะการเปิดเผยตนเองที่ค่อนข้างสูง รวมไปถึงต้องการแสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและพึ่งพาผู้อื่นโดยมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในบุคคลอื่นและรู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่าไม่น่าเป็นที่รักของบุคคลอื่น ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลสูงและมีการหลีกหนีต่ำเมื่อเจอสถานการณ์ที่มากระตุ้นให้เกิดความหึงหวงจากการที่คู่รักของตนไปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือมีใจให้กับเพศตรงข้ามควรมีแนวโน้มที่จะมีความครุ่นคิดจนทำให้เกิดภาพเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ในคู่รักของพวกเขาเอง รวมไปถึงความกังวล ความสงสัยและความหวาดระแวง ซึ่งล้วนก่อให้เกิดความวิตกกังวลภายในจิตใจของตนเองที่มีต่อคู่รักของตนจนก่อให้เกิดอารมณ์ทางลบออกมาตามที่ Buunk (1997) ได้การกล่าวถึงซึ่งตรงกับ ความหึงหวงแบบหวาดระแวง มีแนวโน้มที่จะหมกมุ่นอยู่กับความสงสัยรวมไปถึงมีความหวาดระแวงในสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีความมั่นใจในตนเองที่ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจควรมีแนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวงมากกว่าในรูปแบบอื่น

สมมติฐานที่ 3 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดงความความหึงหวง แบบป้องกัน มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

Bartholomew และ Horowitz (1991) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น ว่าเกิดจากการรับรู้ทั้งตนเองและผู้อื่นในทางลบเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะหลีกเลี่ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นเพราะคาดว่าผู้อื่นไม่น่าไว้ใจใจ และมีการตอบสนองในการรับรู้ตนเองในทางลบ เหตุผลที่ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะหลีกเลี่ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นเพราะไม่อยากให้ตนเองถูกปฏิเสธจากบุคคลเหล่านั้นจากความไม่มั่นใจในตนเองแต่เมื่อต้องไปมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เรียกว่าคู่รักแล้ว ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีแนวโน้มที่จะพยายามทุกวิถีทางที่จะไม่ให้คู่รักของตนเองไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นที่เป็นเพศตรงข้ามหรือห้ามเข้าสังคมกับเพศตรงข้าม เพราะกลัวว่าสักวันหนึ่งหากคู่รักของตนไปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมที่มากขึ้นกับเพศตรงข้ามอาจถึงขั้นเลิกกับตนเองได้ในที่สุดจึงไม่อยากให้ตนเองถูกปฏิเสธจากคู่รักในวันข้างหน้า แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจกับเพศตรงข้ามมีแนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงออกมาในแบบป้องกันมากกว่าในแบบอื่นและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Buunk (1997) ที่ได้กล่าวถึงความหึงหวงแบบป้องกันว่าเป็นการพยายามที่จะป้องกันในการติดต่อรวมไปถึงความใกล้ชิดในคู่รักของตนกับบุคคลที่สามซึ่งมีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นที่กลัวการถูกปฏิเสธจากคู่รักเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจควรมีแนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงออกมาในแบบป้องกันมากกว่าในแบบอื่น

สมมติฐานที่ 4 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดงความหึงหวง แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

Bartholomew และ Horowitz (1991) กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางลบ โดยผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะป้องกันตนเองจากความผิดหวังโดยหลีกเลี่ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นและมีความมั่นใจในตนเองสูงซึ่งจะพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและยืนหยัดด้วยตนเองได้โดยไม่คิดที่

จะพึงใครแล้วยังประเมินความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่นในทางลบอีกด้วย เมื่อเจอสถานการณ์ที่
 คู่รักนอกใจควรมีแนวโน้มไม่มากที่จะแสดงความหึงหวงออกมาในรูปแบบป้องกันและแบบ
 หวาดระแวงเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีความวิตกกังวลต่ำจึงไม่ค่อยกังวลหรือครุ่นคิด
 เกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ของคู่รักและมีแนวโน้มไม่มากในการปกป้องคู่รักของตนที่จะไปเกี่ยวข้องกับ
 กับเพศตรงข้ามเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะรับรู้ผู้อื่นในทางลบซึ่งเป็นเรื่องปกติ
 ธรรมดาอยู่แล้วและมีความมั่นใจในตนเองที่ค่อนข้างสูง มีการพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและสามารถ
 ยืนหยัดได้ด้วยตนเองโดยไม่คิดที่จะพึ่งใครจึงไม่จำเป็นที่จะปกป้องคู่รักของตนกับเพศตรงข้ามที่จะเข้า
 มาเกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจควรมี
 แนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงออกมาในรูปแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าในรูปแบบอื่น

สมมติฐานที่ 5-8 (ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติ
 ในสถานการณ์การนอกใจ)

สมมติฐานที่ 5 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รัก
 นอกใจแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

Bartholomew และ Horowitz (1991) กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบ
 มั่นคงว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางบวก มีความเชื่อมั่น ความอบอุ่น
 และรู้สึกดีในความสัมพันธ์ใกล้ชิดของตนเองเป็นอย่างมาก เมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอ
 สถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมากกระตุ้นให้เกิดความหึงหวงมีแนวโน้มไม่มากที่จะแสดงความก้าวร้าว
 ทางร่างกายโดยการทำร้ายร่างกายคู่รักของตน เช่น การชกต่อย ทบตีหรือแม้แต่การใช้อาวุธไม่ว่า
 จะเป็นมีดหรือปืนทำร้ายร่างกายคู่รักแต่อย่างใดเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีการรับรู้
 ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางบวกเช่นเดียวกันจึงมีแนวโน้มที่จะไม่ทำร้ายร่างกายชั้น
 รุนแรงแต่อย่างใด จึงควรมีแนวโน้มที่แสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่าแบบอื่น เช่น
 การใช้คำพูดเพื่อให้คู่รักของตนรู้สึกเจ็บช้ำทางจิตใจหรือการไม่ใช้คำพูดแต่จะกระทำโดยการแสดง
 ความเย็นชาไม่พูดด้วยหรือการปิดประตูกระแทกเสียงดังเพื่อให้คู่รักของตนรู้สึกถึงความไม่พอใจที่
 ตนเองมี (Murphy & O'Leary, 1989)

สมมติฐานที่ 6 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่ คู่รักนอกใจแสดง *ความก้าวร้าวทางจิตใจ* มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

Bartholomew และ Horowitz (1991) กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางบวกซึ่งมีความขัดแย้งกันเองในการรับรู้ตนเองและการรับรู้ผู้อื่นในทิศทางที่ตรงกันข้าม โดยผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะมีความมั่นใจในตัวเองที่ค่อนข้างต่ำแต่จะมีลักษณะการเปิดเผยตนเองที่ค่อนข้างสูง ต้องการแสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและพึ่งพาผู้อื่นโดยมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในบุคคลอื่นและรู้สึกว่าคุณค่าไม่น่าเป็นที่รักของบุคคลอื่น เมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจควรมีแนวโน้มไม่มากที่จะแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมา เนื่องจากการใช้ความก้าวร้าวที่รุนแรงทางร่างกายหรืออาวุธในการทำร้ายคู่รักอาจทำให้คู่รักไม่พอใจอย่างมากซึ่งจะส่งผลเสียรุนแรงตามมาได้ในชีวิตคู่และตนเองเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลสูงจึงทำให้ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้ไม่ควรที่จะแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมาเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มักจะแสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและแสวงหาการยอมรับจากบุคคลอื่น (Baron & Byrne, 2000) หากแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกายออกมามีแนวโน้มที่จะไม่ได้รับความใกล้ชิดผูกพันจากใครและไม่เป็นที่ยอมรับจากบุคคลอื่นรวมไปถึงคู่รัก ดังนั้นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจควรมีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่า ซึ่งอาจแสดงออกมาทางคำพูดโดยการประชดตัวเองว่าตนไม่มีคุณค่าไม่น่าเป็นที่รักของคู่รัก พูดจาประชดประชันหรือเสียสดีคู่รักของตนเองเพื่อต้องการให้คู่รักรับรู้ถึงความรู้สึกไม่พอใจดังกล่าว

สมมติฐานที่ 7 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่ คู่รักนอกใจแสดง *ความก้าวร้าวทางร่างกาย* มากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจ

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

Bartholomew และ Horowitz (1991) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางลบเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะหลีกเลี่ยงที่จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นเพราะคาดว่าผู้อื่นไม่น่าไว้วางใจ รวมไปถึงการปฏิเสธตนเองและมีการตอบสนองไปถึงการรับรู้ตนเองในทางลบ จะเห็นว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้ไม่ยอมให้ตนเองถูกปฏิเสธจากบุคคลเหล่านั้นโดยมีความไม่มั่นใจในตนเองด้วยเช่นกันและไม่ชอบที่จะเปิดเผยตนเองกับบุคคลอื่นเนื่องจากรู้สึกว่าคุณค่าไม่มีความมั่นคงหรือ

ปลอดภัยแต่อย่างใด (Baron & Byrne, 2000) เมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมากกระตุ้นให้เกิดความหึงหวงมีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมา มากกว่า เนื่องจากผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางลบเช่นเดียวกันหากมีเรื่องทะเลาะหรือเกิดความขัดแย้งขึ้น มักจะแสดงความก้าวร้าวรุนแรงเพื่อให้คู่รักเกิดความเจ็บปวดทางร่างกายโดยอาจใช้ร่วมกับสิ่งของหรืออาวุธเพื่อทำร้ายร่างกายคู่รักด้วยเช่นกันจากความไม่ไว้วางใจในคู่รักของตนและตนเองมีลักษณะของการหลีกเลี่ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นอยู่แล้วแต่เมื่อต้องมามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลหนึ่งที่เป็นคู่รักของตน หากเกิดเรื่องขัดแย้งหรือมีสิ่งที่มีมากระตุ้นทำให้ไม่พอใจจากการนอกใจของคู่รักควรมีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าวออกมาในลักษณะที่รุนแรงทางร่างกายกับคู่รักของตนเองมากกว่าแบบอื่น

สมมติฐานที่ 8 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ข้อมูลทางทฤษฎีจากงานวิจัยที่เป็นที่มาของสมมติฐาน

Bartholomew และ Horowitz (1991) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางลบซึ่งมีความขัดแย้งกันเองในการรับรู้ตนเองและการรับรู้ผู้อื่นในทิศทางที่ตรงกันข้ามกัน (Baron & Byrne, 2000) โดยผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะป้องกันตนเองจากความผิดหวังโดยเลี่ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นและมีความมั่นใจในตนเองที่สูงซึ่งจะพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและยืนหยัดด้วยตนเองได้โดยไม่คิดที่จะพึ่งใครแล้วยังประเมินความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่นในทางลบ เมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมีแนวโน้มไม่มากที่จะแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมาเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มักจะมองหรือรับรู้ผู้อื่นในทางลบอยู่แล้วจึงเป็นเรื่องธรรมดาหากคู่รักของตนจะทำอะไรให้ตนเองไม่พอใจหรือขัดแย้งกันจึงมีแนวโน้มที่จะไม่แสดงความก้าวร้าวรุนแรงถึงขั้นมีการลงไม้ลงมือทำร้ายร่างกายกัน ดังนั้นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจควรมีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่าแบบอื่น ตามการแบ่งความก้าวร้าวของ O'Leary, Slep, Avery-Leaf และ Cascardi (2008) ที่ได้กล่าวถึงความก้าวร้าวทางจิตใจไว้ว่าบุคคลที่มีความก้าวร้าวแบบนี้มักจะแสดงพฤติกรรมที่มีการบีบบังคับหรือข่มขู่โดยแสดงออกมาจากการใช้คำพูดหรือไม่ใช้คำพูดก็ได้ ลักษณะที่แสดงออกมาจากคำพูด เช่น การดูดำด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ การดูถูกหรือเหยียดยาม

หยาบคายกับคู่รักและพฤติกรรมการข่มขู่ที่ไม่ใช้คำพูด เช่น การปิดสิ่งของให้ได้รับความเสียหาย หรือการปิดประตูกระทันหันให้เสียงดัง ลักษณะดังกล่าวนี้ไม่ได้มีผลโดยตรงต่อร่างกายของคู่รักแต่มีผลต่อการรับรู้ที่เกิดขึ้นในของคู่รักที่ถูกกระทำจากพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งควรสอดคล้องกับผู้ที่ มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินอย่างยิ่งเพราะจะไม่แคร์ความรู้สึกของอีกฝ่ายมากเนื่องจากผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มักคิดอยู่เสมอว่าฉันพึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นใจในตนเองสูงและถ้าวันหนึ่งไม่มีคู่รักก็สามารถยืนหยัดด้วยตนเองได้เช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติ
ในสถานการณ์การนอกใจ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติ
ในสถานการณ์การนอกใจ

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. รูปแบบความผูกพัน
 - 1.1 รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง
 - 1.2 รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น
 - 1.3 รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น
 - 1.4 รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน

ตัวแปรตาม

1. ความหึงหวง
 - 1.1 ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น
 - 1.2 ความหึงหวงแบบป้องกัน
 - 1.3 ความหึงหวงแบบหวาดระแวง
2. ความก้าวร้าว
 - 2.1 ความก้าวร้าวทางร่างกาย
 - 2.2 ความก้าวร้าวทางจิตใจ

คำจำกัดความในการวิจัย

1. รูปแบบความผูกพัน หมายถึง รูปแบบในการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ในงานวิจัยนี้ รูปแบบความผูกพัน หมายถึง รูปแบบในการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นของเพศชายหรือเพศหญิง โดยพิจารณาจาก 2 มิติ ตามแนวคิดของ Brennan, Clark และ Shaver (1998) ได้แก่ มิติความวิตกกังวล แบ่งเป็นระดับวิตกกังวลสูงและวิตกกังวลต่ำ และมิติการหลีกเลี่ยง แบ่งเป็นระดับหลีกเลี่ยงสูงและหลีกเลี่ยงต่ำ ดังนั้นจึงจำแนกรูปแบบความผูกพันของบุคคลได้ทั้งหมด 4 รูปแบบ ดังนี้

1.1 รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง หมายถึง รูปแบบในการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่มีความวิตกกังวลต่ำและมีการหลีกเลี่ยงต่ำ ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะรับรู้ถึงความเชื่อมั่น ความอบอุ่นและรู้สึกดีในความสัมพันธ์ใกล้ชิดของตนเองเป็นอย่างมาก ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จึงประสบความสำเร็จในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างมากที่สุด และรู้สึกสบายใจเมื่อมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด

ในงานวิจัยนี้บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง คือผู้ที่ได้คะแนนจากการทำมาตรวัดรูปแบบความผูกพันในมิติของความวิตกกังวลระดับต่ำและมีคะแนนในมิติของการหลีกเลี่ยงระดับต่ำ

1.2 รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น หมายถึง รูปแบบในการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่มีความวิตกกังวลสูงและมีการหลีกเลี่ยงต่ำ ซึ่งมีความขัดแย้งกันเองในการรับรู้ตนเองและการรับรู้ผู้อื่นในทิศทางที่ตรงกันข้ามกัน ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะมีความมั่นใจในตัวเองที่ค่อนข้างต่ำแต่จะมีลักษณะการเปิดเผยตนเองที่ค่อนข้างสูง รวมไปถึงต้องการแสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและพึ่งพาผู้อื่นโดยมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในบุคคลอื่นและรู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่าไม่น่าเป็นที่รักของบุคคลอื่น

ในงานวิจัยนี้บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น คือผู้ที่ได้คะแนนจากการทำมาตรวัดรูปแบบความผูกพันในมิติของความวิตกกังวลระดับสูงและมีคะแนนในมิติของการหลีกเลี่ยงระดับต่ำ

1.3 รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น หมายถึง รูปแบบในการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่มีความวิตกกังวลสูงและมีการหลีกเลี่ยงสูง ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะหลีกเลี่ยงที่จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นเพราะคาดว่าผู้อื่นไม่น่าไว้วางใจรวม

ไปถึงการปฏิเสธตนเองและมีการตอบสนองไปถึงการรับรู้ตนเองในทางลบ จะเห็นว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้ไม่ยอมให้ตนเองถูกปฏิเสธจากบุคคลเหล่านั้นโดยมีความไม่มั่นใจในตนเอง ด้วยเช่นกันและไม่ชอบที่จะเปิดเผยตนเองกับบุคคลอื่นเนื่องจากรู้สึกว่าจะไม่มีความมั่นคงหรือปลอดภัยแต่อย่างใด

ในงานวิจัยนี้บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น คือผู้ที่ได้คะแนนจากการทำมาตรวัดรูปแบบความผูกพันในมิติของความวิตกกังวลระดับสูงและมีคะแนนในมิติของการหลีกเลี่ยงระดับสูง

1.4 รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน หมายถึง รูปแบบในการมี

ความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่มีความวิตกกังวลต่ำและมีการหลีกเลี่ยงสูง ซึ่งในการรับรู้ตนเองและการรับรู้ผู้อื่นในทิศทางที่ตรงกันข้ามกันถือเป็นรูปแบบที่มีความขัดแย้งกันในตนเอง ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะป้องกันตนเองจากความผิดหวังโดยสิ่งที่จะไม่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นและมีความมั่นใจในตนเองที่สูงซึ่งจะพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและยืนหยัดด้วยตนเองได้โดยไม่คิดที่จะพึ่งใครแล้วยังประเมินความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่นในทางลบด้วย

ในงานวิจัยนี้บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน คือผู้ที่ได้คะแนนจากการทำมาตรวัดรูปแบบความผูกพันในมิติของความวิตกกังวลระดับต่ำและมีคะแนนในมิติของการหลีกเลี่ยงระดับสูง

2. การนอกใจ หมายถึง การแสดงความไม่ซื่อสัตย์ต่อความสัมพันธ์ของคู่รัก

มีการใกล้ชิดสนิทสนมทางอารมณ์หรือทางเพศกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รักของตน

ในงานวิจัยนี้ การนอกใจ หมายถึง สถานการณ์สมมติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยให้ผู้ร่วมการวิจัยจินตนาการว่าคู่รักแสดงความไม่ซื่อสัตย์ต่อความสัมพันธ์ มีการใกล้ชิดสนิทสนมทางอารมณ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ร่วมการวิจัย

3. ความหึงหวง หมายถึง การแสดงออกถึงความกลัวหรือระวังในการที่จะถูก

แทนที่โดยมีความหวาดหวั่นเกรงกลัวในการสูญเสียความรักและตำแหน่งการเป็นคู่รัก

ในงานวิจัยนี้ ความหึงหวง หมายถึง พฤติกรรมทางลบในลักษณะของการแสดงความกลัวหรือระวังในการที่จะถูกแทนที่จากบุคคลที่สามโดยมีความหวาดหวั่นเกรงกลัวในการสูญเสียความรักจากคู่รักที่เป็นเพศตรงข้ามและตำแหน่งการเป็นคู่รัก ความหึงหวงแบ่งเป็น 3 รูปแบบตามแนวคิดของ Buunk (1997) ในหน้าถัดไป

3.1 ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น หมายถึง การตอบสนองเชิงลบ ในลักษณะของการแสดงอารมณ์โกรธ เสียใจ หรือวิตกกังวลที่คู่รักไปมีเพศสัมพันธ์หรือมีความใกล้ชิดกับผู้อื่นที่ไม่ใช่คู่รักของตนเอง

ในงานวิจัยนี้ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น หมายถึง คะแนนที่ได้จาก มาตรการวัดความหึงหวง โดยผู้ร่วมการวิจัยมีคะแนนในส่วนของ การแสดง ความหึงหวงแบบ ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงแบบอื่น

3.2 ความหึงหวงแบบป้องกัน หมายถึง การพยายามที่จะป้องกันในการติดต่อ รวมไปถึงความใกล้ชิดในคู่รักของตนกับบุคคลที่สาม ตัวอย่างความหึงหวงประเภทนี้ เช่น บุคคลที่มีความหึงหวงนี้จะไม่ยอมให้คู่รักของตนมีเพื่อนที่เป็นเพศตรงข้ามหรือห้ามคู่รักของตนไปเข้าสังคัมกับบุคคลอื่น

ในงานวิจัยนี้ความหึงหวงแบบป้องกัน หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรการวัดความหึงหวง โดยผู้ร่วมการวิจัยมีคะแนนในส่วนของ การแสดง ความหึงหวงแบบป้องกันมากกว่าความหึงหวงแบบอื่น

3.3 ความหึงหวงแบบหวาดระแวง หมายถึง การแสดงความคิดที่จะทำให้เกิดภาพเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ในคู่รักของพวกเขาเอง รวมไปถึงความกังวล ความสงสัยและความหวาดระแวง ซึ่งล้วนก่อให้เกิดความวิตกกังวลภายในจิตใจจนก่อให้เกิดอารมณ์ทางลบตามมา

ในงานวิจัยนี้ความหึงหวงแบบหวาดระแวง หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรการวัดความหึงหวง โดยผู้ร่วมการวิจัยมีคะแนนในส่วนของ การแสดง ความหึงหวงแบบหวาดระแวงมากกว่าความหึงหวงแบบอื่น

4. ความก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่มีเจตนาในการทำร้ายหรือทำลายผู้อื่น ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บทางร่างกายหรือทางจิตใจ

ในงานวิจัยนี้ ความก้าวร้าว หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรการวัดความก้าวร้าวที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ O'Leary, Slep, Avery-Leaf, และ Cascardi (2008) แบ่งเป็น

4.1 ความก้าวร้าวทางร่างกาย หมายถึง การละเมิดสิทธิของคู่รักที่เป็นเพศตรงข้ามให้ได้รับความเจ็บปวดที่เป็นอันตรายต่อร่างกายโดยการใช้ส่วนหนึ่งส่วนใดในร่างกายเช่น มือ

และเขาทำร้ายร่างกายคู่รัก หรือบางครั้งอาจมีการใช้ร่วมกับอาวุธหรือสิ่งของที่เป็นอันตราย เช่น ปืนหรือมีด

ในการวิจัยนี้ความก้าวร้าวทางร่างกาย หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรวัดความก้าวร้าว โดยได้คะแนนในส่วนของความก้าวร้าวทางร่างกายมากกว่าทางจิตใจ

4.2 ความก้าวร้าวทางจิตใจ หมายถึง การบีบบังคับหรือข่มขู่คู่รัก โดยแสดงออกมาจากการใช้คำพูดหรือไม่ใช้คำพูดก็ได้ ความก้าวร้าวแบบนี้ได้รวมความก้าวร้าวทางวาจา เช่น การดูต่ำด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ การดูถูกหรือเหยียดยามหยาบคายและพฤติกรรมการข่มขู่ที่ไม่ใช้คำพูด เช่น การปิดบังของให้ได้รับความเสียหายหรือการปิดประตูกระทันหันให้เสียงดัง

ในการวิจัยนี้ความก้าวร้าวทางจิตใจ หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรวัดความก้าวร้าว โดยได้คะแนนในส่วนของความก้าวร้าวทางจิตใจมากกว่าทางร่างกาย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ทางตรงที่ได้รับจากการวิจัยนี้ ประการแรกคือได้ทราบว่าคุณคู่รักในสังคมไทยที่มีรูปแบบความผูกพันในแต่ละรูปแบบเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจะแสดงความหึงหวงออกมาในรูปแบบใดและจะแสดงความก้าวร้าวออกมาในรูปแบบใด ประโยชน์ทางตรงประการที่สอง คือได้เครื่องมือที่ใช้ในการวัดรูปแบบความหึงหวง 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น รูปแบบความหึงหวงแบบป้องกัน และรูปแบบความหึงหวงแบบหวาดระแวง และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความก้าวร้าวในความสัมพันธ์แบบคู่รัก ได้แก่ ความก้าวร้าวทางร่างกาย และความก้าวร้าวทางจิตใจ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังคาดหวังว่างานวิจัยในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางอ้อมเพิ่มเติมกับคู่รักในสังคมไทยในประการอื่น ๆ ดังนี้

ประโยชน์ทางอ้อมประการแรก คือลดปัญหาความรุนแรงของคู่รักในสังคมไทยจากการแสดงความก้าวร้าวออกมาในรูปแบบต่าง ๆ โดยการที่ตนเองเมื่อทราบถึงรูปแบบความผูกพันที่แท้จริงในคู่รักของตนรวมไปถึงสิ่งที่คู่รักของตนไม่ชอบในพฤติกรรมบางอย่าง ตนเองสามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความหึงหวงหรือสถานการณ์บางอย่างที่มักก่อให้เกิดความไม่พอใจในคู่รักของตนเอง อีกทั้งยังสามารถหลีกเลี่ยงความก้าวร้าวที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นรุนแรงให้ลดลงได้จากการเลี่ยงพฤติกรรมที่ทำให้อีกฝ่ายไม่พอใจในสิ่งนั้น

ประโยชน์ทางอ้อมประการต่อมา คือการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง เพื่อลดการแสดงความก้าวร้าวและความรุนแรงในชีวิตคู่ที่จะตามมาในอนาคต หากบุคคลทราบถึงสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่และพฤติกรรมบางอย่างในรูปแบบความผูกพันที่ตนเองมีรวมไปถึงความหึงหวงที่ตนเองแสดงออกอยู่บ่อยครั้ง โดยบางครั้งอาจมีการแสดงความก้าวร้าวออกมาที่รุนแรงหรือไม่รุนแรงก็ตาม เมื่อทราบถึงสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่ควรแก้ปัญหาจากการใช้สติในการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองเพื่อลดการแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่ดีและความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตคู่ที่จะตามมาในอนาคต ซึ่งบุคคลทุกคนล้วนไม่ยากให้เกิดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ในชีวิตคู่เป็นแน่ ไม่ว่าจะการทำร้ายร่างกาย การฆ่า หรือการเลิกกันไปในชีวิตคู่

ประโยชน์ทางอ้อมประการสุดท้าย คือหากนักวิจัยท่านใดที่อยู่ในประเทศไทยมีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความหึงหวงและความก้าวร้าวของคู่รักในสังคมไทย สามารถนำไปศึกษาและต่อยอดในงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้ ซึ่งสามารถนำไปเชื่อมโยงกับสิ่งที่นักวิจัยต้องการทราบเพิ่มเติมในอนาคต

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) โดยมีรูปแบบความผูกพัน 4 รูปแบบ (มั่นคง หมกมุ่น หวาดหวั่น และหมางเมิน) เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนรูปแบบความหึ่งหวงทั้ง 3 แบบ (แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น แบบป้องกัน และแบบหวาดระแวง) และความก้าวร้าวทั้ง 2 แบบ (ความก้าวร้าวทางร่างกาย และความก้าวร้าวทางจิตใจ) เป็นตัวแปรตาม โดยมีสถานการณ์การนอกใจที่ผู้วิจัยจำลองขึ้นเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความหึ่งหวงและความก้าวร้าวในผู้ร่วมการทดลอง

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในงานวิจัยนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี และเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีคู่รักโดยมีระยะเวลาของความสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน เป็นความรักที่เกิดขึ้นกับเพศตรงข้าม (heterosexual) หากเป็นความรักที่เกิดขึ้นกับเพศเดียวกัน (homosexual) และเป็นนักศึกษาที่ศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีหรือระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ที่มีอายุอยู่นอกช่วงระหว่าง 18-25 ปี ผู้วิจัยจะไม่นำมาใช้เป็นกลุ่มประชากร

เหตุผลที่เลือกประชากรกลุ่มนี้ เนื่องจากวัยดังกล่าวเป็นช่วงของวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังจะเข้าสู่ผู้ใหญ่ในอนาคต วัยรุ่นเป็นวัยของการเรียนรู้และการค้นหาสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ อีกทั้งยังเป็นวัยแห่งการแสวงหาการสืบทอดสายพันธุ์ การหาคู่และการเปลี่ยนคู่อุปถัมภ์ เพื่อแสวงหาคู่อุปถัมภ์ให้ตรงกับความต้องการของตนเองซึ่งสอดคล้องตามหลักจิตวิทยาวิวัฒนาการ (evolutionary psychology) และกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมีโอกาสได้พบเจอผู้คนจำนวนมากและหลากหลาย โดยบุคคลที่พบเจอส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังมีการแสวงหาคู่รักและการเปลี่ยนคู่อุปถัมภ์ที่มากขึ้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดความหึ่งหวงและความก้าวร้าวตามมาได้มาก นอกจากนี้ผู้วิจัยไม่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีเพราะบุคคลในวัยดังกล่าว เป็นช่วงวัยที่

เพิ่งมีการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและค้นหาเอกลักษณ์ในตนเอง โดยมุ่งเน้นที่ตัวของตนเองเป็นหลัก อีกทั้งยังเป็นวัยที่วุฒิภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจและความรู้สึกลังเลไม่พร้อมที่จะทำการศึกษาในส่วนของประเด็นความหึงหวงและความก้าวร้าวที่อยู่ในงานวิจัยของผู้วิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งหมดนี้จึงเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในช่วงวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

ตัวอย่าง

ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling) จากประชากรที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้นมาจำนวน 480 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการตัวอย่างในชั้นใช้จริง ซึ่งจำแนกตามรูปแบบความผูกพันรูปแบบละ 60 คน ดังนั้นจำนวนตัวอย่างในชั้นใช้จริงจึงเท่ากับ 240 คน และผู้วิจัยพยายามให้มีสัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกันมากที่สุดเพื่อควบคุมความแตกต่างระหว่างเพศในการทดลอง เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างข้างต้นมา 480 คน แต่ใช้กลุ่มตัวอย่างในชั้นใช้จริงเพียง 200 คน เพราะในความเป็นจริงแล้วรูปแบบความผูกพันบางประเภท เช่น รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินหรือแบบหวาดหวั่นมีสัดส่วนค่อนข้างน้อยในกลุ่มของประชากรและยังต้องควบคุมตัวแปรที่ต้องมีคู่รักโดยมีระยะเวลาของความสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ผู้วิจัยจึงต้องเผื่อจำนวนกลุ่มตัวอย่างในเบื้องต้นเอาไว้ในปริมาณที่มาก แล้วจึงค่อยมาคัดเลือกตัวอย่างในชั้นใช้จริงอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้จำนวนรูปแบบความผูกพันในชั้นใช้จริงรูปแบบละ 50 คน ตามที่ต้องการ และในกรณีที่ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบความผูกพันในบางรูปแบบ เช่น รูปแบบความผูกพันแบบมันคงมีจำนวนเกินกว่า 50 คน ผู้วิจัยจะทำการเขียนหมายเลขที่แบบสอบถามแต่ละชุดและทำฉลากหมายเลขไว้ตามจำนวนทั้งหมดที่เกินมา จากนั้นผู้วิจัยจะทำการจับฉลากเพื่อเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากทั้งหมดที่เกินมาให้ได้จำนวนตามที่ต้องการเพียง 50 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างในชั้นใช้จริงของทุกรูปแบบความผูกพันรวมกันให้มีจำนวน 200 คน ตามต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ มาตรฐานรูปแบบความผูกพัน มาตรฐานวัดความหึงหวง มาตรฐานวัดความก้าวร้าวในคูรััก โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิด ดังนี้

1. มาตรฐานรูปแบบความผูกพัน (ภาคผนวก ก)

ใช้มาตรฐานรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิธ (2545) ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อกระทงแล้วจำนวน 48 ข้อมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และอนุรัักษ์ แทนทอง (2548) ได้นำมาตรฐานรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิธ มาตรวจสอบคุณภาพของมาตรฐานรูปแบบความผูกพัน โดยการตรวจสอบความเที่ยง (reliability) และความตรง (validity) ในทุกชั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยขอกกล่าวถึงรายละเอียดในแต่ละส่วนของมาตรฐานรูปแบบความผูกพันที่นำมาใช้โดยละเอียดดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อกระทง

ปารณีย์ อิมธนาวนิธ (2545) ได้นำมาตรฐานรูปแบบความผูกพันของ Fraley, Waller และ Brennan (2000) จำนวน 36 ข้อ มาแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย หลังจากนั้น ปารณีย์ อิมธนาวนิธ ได้สร้างข้อกระทงเพิ่มเติมอีกจำนวน 36 ข้อ รวมทั้งหมดเป็น 72 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 มิติ คือ มิติความวิตกกังวล ที่มีข้อกระทงเดิมจำนวน 18 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่จำนวน 18 ข้อ และมิติการหลีกเลี่ยง ที่มีข้อกระทงเดิมจำนวน 18 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่จำนวน 18 ข้อ โดยปารณีย์ อิมธนาวนิธได้นำมาตรฐานรูปแบบความผูกพันที่สร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่างในชั้นสร้างมาตรตอบจำนวน 100 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 50 คน และเพศหญิงจำนวน 50 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในชั้นสร้างมาตรดังกล่าวมาจากนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และบุคคลทั่วไปในเขตท่าพระจันทร์ที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ได้กำหนดไว้ตอบมาตรฐานรูปแบบความผูกพัน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และหลังจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมด 100 ชุดที่มาจากกลุ่มตัวอย่างชั้นสร้างมาตรจำนวน 100 คนมาวิเคราะห์ข้อกระทง โดยการทดสอบสถิติที่ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หลังจากนั้นนำข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์มาวิเคราะห์รายข้อ (Item analysis) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตร

(corrected item-total correlation หรือ CITC) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญไว้ที่ระดับ .001 และจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ภายในแบบแอลฟา (Cronbach's alpha coefficient of internal consistency) รายละเอียดของข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์และค่าแอลฟาที่ได้แยกเป็นรายมิติ แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1

ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545)

มิติ	ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์	ค่าแอลฟา
มิติความวิตกกังวล (รวม 22 ข้อ)	1, 3, 5, 7, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 29, 33, 49, 55, 57, 59, 61, 63, 67, 69	.9046
มิติการหลีกเลี่ยง (รวม 26 ข้อ)	2, 6, 10, 12, 16, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 36, 38 40, 42, 48, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70	.9048

ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) สร้างขึ้นมีทั้งหมด 48 ข้อกระทง โดยแยกเป็นข้อกระทงทางบวกและข้อกระทงทางลบแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2

ข้อกระทงของมาตรวัดรูปแบบความผูกพันที่ปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) ได้ใช้จริง

มิติ	ข้อกระทงทางบวก	ข้อกระทงทางลบ	รวมแต่ละมิติ
มิติความวิตกกังวล	1, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 14, 18, 20, 23, 26, 40, 42 (รวม 14 ข้อ)	13, 16, 32, 34, 36, 38, 45, 47 (รวม 8 ข้อ)	22
มิติการหลีกเลี่ยง	2, 5, 7, 9, 22, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 44 (รวม 14 ข้อ)	12, 15, 17, 19, 21, 24, 25, 27, 28, 29, 46, 48 (รวม 12 ข้อ)	26
รวมทั้งหมด	(ข้อกระทงทางบวก 28 ข้อ)	(ข้อกระทงทางลบ 20 ข้อ)	48

มาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวิช (2545) มีลักษณะของมาตรเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert scale) แบบ 5 ช่วง จากนั้นผู้วิจัยได้มีการปรับเกณฑ์การให้คะแนนให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรวัดอื่น ๆ ในงานวิจัยนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการสับสนในการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมการวิจัย โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังต่อไปนี้

ข้อกระทงมีทิศทางบวก: มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ข้อกระทงมีทิศทางลบ: มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- 1 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน

อนุรักษ์ แทนทอง (2548) ได้นำมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวิช มาตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน จากข้อกระทงทั้งหมด 48 ข้อ นำไปให้นิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 189 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในชั้นใช้จริงประเมิน 2 ครั้งเพื่อทดสอบความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำ (test-retest reliability) ซึ่งเว้นระยะเวลาในการประเมินครั้งแรกและครั้งที่สองเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษาและเพศ แสดงในตารางที่ 3 ในหน้าถัดไป

ตารางที่ 3

รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน

(N = 189)

คณะ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ทันตแพทยศาสตร์	25	52	77
วิทยาศาสตร์	13	26	39
เศรษฐศาสตร์	12	19	31
วิศวกรรมศาสตร์	19	5	24
อักษรศาสตร์	-	9	9
แพทยศาสตร์	4	2	6
สหเวชศาสตร์	1	1	2
เภสัชศาสตร์	-	1	1
รวม	74	115	189

อนุรักษ์ แทนทอง (2548) ได้หาค่าแอลฟาของการทดสอบแต่ละครั้งพร้อมทั้งหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบในครั้งแรกและครั้งที่สองได้ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาและค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่ได้จากการทดสอบซ้ำ ของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน โดยทำการแยกออกเป็นรายมิติ แสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาและค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่ได้จากการทดสอบซ้ำ ของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน (N = 189)

ประเภทของการทดสอบ	มิติ	
	ความวิตกกังวล	การหลีกเลี่ยง
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ทดสอบครั้งที่ 1)	.91	.89
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ทดสอบครั้งที่ 2)	.92	.92
ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่ได้จากการทดสอบซ้ำ (r)	.84**	.76**

** $p < .01$.

การตรวจสอบความตรง (Validity) ของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน

อนุรักษ์ แทนทอง (2548) ได้นำมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) มาตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดรูปแบบความผูกพันอีกครั้ง โดยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างประเมิน เพื่อทดสอบความเที่ยงครั้งที่ 2 ของมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน นอกจากนี้อนุรักษ์ แทนทอง ยังได้ให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวตอบมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของอรพรรณ ภากรพบ (2546) ที่ได้พัฒนาขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้จากการตอบทั้งสองมาตรนี้ มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อตรวจสอบความตรงของมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช

อนุรักษ์ แทนทอง (2548) ได้ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนจากการตอบมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) กับคะแนนจากการตอบมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของอรพรรณ ภากรพบ (2546) ดังแสดงในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนจากการตอบมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) กับมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของอรพรรณ ภากรพบ (2546) ($N = 189$)

ด้านต่าง ๆ ในมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของอรพรรณ ภากรพบ	มิติต่าง ๆ ในมาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช			
	มิติความวิตกกังวล		มิติการหลีกเลี่ยง	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
ด้านมั่นคง	-.02*	-.03*	-.13*	-.09*
ด้านหมกมุ่น	.44**	.59**	-.01*	-.05*
ด้านหวาดหวั่น	.31**	.41**	.19**	.27**
ด้านหมางเมิน	-.07*	-.05*	.23**	.36**

* $p < .05$. ** $p < .01$.

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านมั่นคงกับมิติความวิตกกังวลติดลบหรือมีค่าเข้าใกล้ศูนย์หมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงไม่น่ามีความวิตกกังวลสูง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านมั่นคงกับมิติการหลีกเลี่ยงหนีติดลบหรือมีค่าเข้าใกล้ศูนย์หมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงไม่น่ามีการหลีกเลี่ยงหนีสูง ในด้านต่อมาคือด้านหมกมุ่นแสดงให้เห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านหมกมุ่นกับมิติความวิตกกังวลเป็นบวกหมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นน่าจะมีการวิตกกังวลสูง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านหมกมุ่นกับมิติการหลีกเลี่ยงหนีติดลบหรือมีค่าเข้าใกล้ศูนย์หมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นไม่น่ามีการหลีกเลี่ยงหนีสูง ในด้านต่อมาคือด้านหวาดหวั่นแสดงให้เห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านหวาดหวั่นกับมิติความวิตกกังวลเป็นบวกหมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นน่าจะมีการวิตกกังวลสูง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านหวาดหวั่นกับมิติการหลีกเลี่ยงหนีเป็นบวกหมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นน่าจะมีการหลีกเลี่ยงหนีสูง และในด้านสุดท้ายคือด้านหมางเมินแสดงให้เห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านหมางเมินกับมิติความวิตกกังวลติดลบหรือมีค่าเข้าใกล้ศูนย์หมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินไม่น่ามีความวิตกกังวลสูง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านหมางเมินกับมิติการหลีกเลี่ยงหนีเป็นบวกหมายความว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินน่าจะมีการหลีกเลี่ยงหนีสูง ซึ่งโดยภาพรวมของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้มาเป็นไปในทิศทางเดียวกับนักวิจัยต่างประเทศที่ได้ศึกษาไว้ในรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบ กับมิติความของรูปแบบความผูกพันทั้ง 2 มิติ

ด้วยเหตุนี้มาตรวจวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช (2545) ที่ผ่านการวิเคราะห์ห้ข้อกระทงแล้วจำนวน 48 ข้อ ถือว่ามีความน่าเชื่อถือและมีความถูกต้องค่อนข้างสูง โดยในลำดับต่อมาเมื่ออนุรักษ์ แทนทอง (2548) ได้นำมาตรวจวัดรูปแบบความผูกพันของปารณีย์ อิมธนาวนิช มาตรวจสอบคุณภาพของมาตรวจวัดรูปแบบความผูกพัน โดยการตรวจสอบหาความเที่ยง (reliability) และความตรง (validity) ในทุกขั้นตอน จึงทำให้ผู้วิจัยมั่นใจที่จะนำมาตรวจวัดของปารณีย์ อิมธนาวนิช มาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้โดยนำมาใช้กับคูรักในสังคมไทยเพื่อศึกษาในประเด็นความหึงหวงและความก้าวร้าวของคูรักในลำดับต่อไป

2. มาตรฐานวัดความหึ่งหวง (ภาคผนวก ข)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือมีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานวัดความหึ่งหวงของ Buunk (1997) มาพัฒนา โดย Buunk ได้ทำการจำแนกและกล่าวถึงรูปแบบความหึ่งหวงพร้อมกับมาตรฐานวัดความหึ่งหวงไว้ในปี ค.ศ. 1997 โดยมาตรฐานวัดความหึ่งหวงดังกล่าวแบ่งเป็น 3 รูปแบบดังนี้ ความหึ่งหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มีข้อกระทงจำนวน 5 ข้อ ความหึ่งหวงแบบป้องกัน มีข้อกระทงจำนวน 5 ข้อ และความหึ่งหวงแบบหวาดระแวง มีข้อกระทงจำนวน 5 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการพัฒนามาตรวัดของ Buunk เพิ่มเติม โดยมีการสร้างข้อกระทงขึ้นมาใหม่จากการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์นางค์ มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ตรวจดูความถูกต้องในด้านเนื้อหาของข้อกระทงเดิมและข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่ รายละเอียดของจำนวนข้อกระทงเดิมที่นำมาใช้ของ Buunk และจำนวนข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่แสดงให้เห็นในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6

รายละเอียดจำนวนทิศทางของข้อกระทงเดิมโดย Buunk (1997) และจำนวนทิศทางของข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่โดยผู้วิจัย (ชั้นพัฒนามาตรวัด)

รูปแบบความหึ่งหวง	จำนวนทิศทาง ข้อกระทง (เดิม) โดย Buunk (1997)	จำนวนทิศทาง ข้อกระทง (ใหม่) โดย ผู้วิจัย	รวมแต่ละทิศทาง	รวม
ความหึ่งหวงแบบ ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น	+ 5 ข้อ	+ 5 ข้อ	+10 ข้อ	10
ความหึ่งหวงแบบ ป้องกัน	+ 5 ข้อ	- 5 ข้อ	-5 ข้อ	10
ความหึ่งหวงแบบ หวาดระแวง	+ 5 ข้อ	+ 1 ข้อ	+6 ข้อ	10
		- 4 ข้อ	-4 ข้อ	
รวม	15	15		30

มาตรวัดมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ดังนี้

1. ความเห็นหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

ข้อควรระวังมีทิศทางบวก:

- 1 หมายถึง ท่าน**ไม่**อารมณ์เสียเลยกับคู่รัก
- 2 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **น้อย**
- 3 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **ปานกลาง**
- 4 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **มาก**
- 5 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

2. ความเห็นหวงแบบป้องกัน มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

เมื่อข้อควรระวังมีทิศทางบวก:

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน

เมื่อข้อควรระวังมีทิศทางลบ:

- 1 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน

3. ความเห็นหวงแบบหวาดระแวง มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

เมื่อข้อควรระวังมีทิศทางบวก:

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกรหรือการกระทำของท่าน

เมื่อข้อกระทงมีทิศทางลบ:

- 1 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

จากนั้นนำมาตรวัดในชั้นพัฒนามาตรจำนวน 30 ข้อ ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบโดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างในชั้นใช้จริง ผู้วิจัยนำไปให้กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและมีคูรัักแล้วโดยมีความสัมพันธ์กับคูรัักไม่ต่ำกว่า 6 เดือนเป็นผู้ตอบมาตรวัดความหึงหวงดังกล่าว จำนวน 150 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 75 คน และเพศหญิงจำนวน 75 คน โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษาและเพศ แสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7

จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของมาตรวัดความหึงหวงจำแนกตามคณะและเพศ (N = 150)

คณะ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
บริหารธุรกิจ	27	49	76
เศรษฐศาสตร์	14	3	17
นิเทศศาสตร์	7	2	9
นิติศาสตร์	7	0	7
มนุษยศาสตร์	6	11	17
วิศวกรรมศาสตร์	6	0	6
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5	1	6
บัญชี	3	9	12
รวม	75	75	150

นำข้อมูลจากการตอบมาตรวจวัดความเที่ยงมาวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ (item analysis) โดยพิจารณาคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์อำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 หรือสูงกว่า) และกลุ่มต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 หรือต่ำกว่า) ด้วยสถิติทดสอบที (independent sample t-test) เพื่อคัดข้อกระทงที่กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้อกระทงอื่น ๆ ทั้งหมดในมาตร (corrected item-total correlation หรือ CITC) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่น ๆ ทั้งหมดสูงกว่าค่าวิกฤต (แสดงในตาราง ข1-ข4 ภาคผนวก ข) จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ในลำดับถัดไป

การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดความหึงหวง

หาความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดด้วยวิธีความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) จากข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์ค่า CITC โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient of internal consistency) ของทั้งมาตรและของแต่ละองค์ประกอบ พบค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาครวมทั้งมาตรเท่ากับ .88 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคขององค์ประกอบความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นเท่ากับ .95 มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคขององค์ประกอบความหึงหวงแบบป้องกันเท่ากับ .91 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคขององค์ประกอบความหึงหวงแบบหวาดระแวงเท่ากับ .91 แสดงในตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8

จำนวนข้อกระทงและค่าแอลฟาของมาตรวัดความหึงหวง จำแนกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	จำนวนข้อกระทง	α
ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น	10	.95
ความหึงหวงแบบป้องกัน	10	.91
ความหึงหวงแบบหวาดระแวง	10	.91
รวม	30	.88

การตรวจสอบความตรง (Validity) ของมาตรวัดความหึงหวง

ทดสอบด้วยโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงภาวะ
สันนิษฐานของมาตรวัดความหึงหวงที่แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ตรวจสอบโดยการวิเคราะห์
องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis; CFA)

จากการทดสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดความหึงหวง
ด้วยโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น พบว่าโมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิง
ประจักษ์ โดยมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.02 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า
(RMSEA) เท่ากับ .00 และค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 (แสดงในภาพที่ ข1
ภาคผนวก ข)

3. มาตรวัดความก้าวร้าวในคู่รัก (ภาคผนวก ค)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือมีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดความก้าวร้าวของ O'Leary, Slep, Avery-Leaf, และ
Cascardi (2008) มาพัฒนา โดย O'Leary และคณะ ได้จำแนกและกล่าวถึงความก้าวร้าว
ออกเป็น 2 แบบที่มีความชัดเจนและครอบคลุมมากกว่าในปี ค.ศ. 2007 โดยนำมาตรวัดความ
ก้าวร้าวที่แบ่งออกเป็น 2 แบบของ O'Leary และคณะในปี ค.ศ. 2008 มาใช้ ความก้าวร้าวแรกคือ
ความก้าวร้าวทางร่างกาย มีข้อกระทงจำนวน 8 ข้อ และความก้าวร้าวทางจิตใจ มีข้อกระทง
จำนวน 6 ข้อ จากนั้นพัฒนามาตรวัดเพิ่มเติม โดยสร้างข้อกระทงขึ้นมาใหม่โดยมีผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.คัทฉางค์ มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดูแลความถูกต้องในด้านเนื้อหา
ของข้อกระทงเดิมและข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่ ผู้วิจัยขอแสดงรายละเอียดของจำนวนข้อกระทง
เดิมที่นำมาใช้ของ O'Leary และคณะ และจำนวนข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่แสดงในตารางที่ 9
ในหน้าถัดไป

ตารางที่ 9

รายละเอียดจำนวนข้อกระทงเดิมของ O'Leary Slep, Avery-Leaf, และ Cascardi (2008) และ จำนวนข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่ของผู้วิจัย (ชั้นพัฒนามาตรวัด)

รูปแบบความก้าวร้าว	จำนวนข้อกระทง (เดิม)	จำนวนข้อกระทง (ใหม่)	รวม
	โดย O'Leary และคณะ	โดย ผู้วิจัย	
ความก้าวร้าวทางร่างกาย	8	6	14
ความก้าวร้าวทางจิตใจ	6	6	12
รวม	14	12	26

มาตรวัดความก้าวร้าวที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นข้อกระทงที่มีความหมายทางบวกทั้งหมด มีลักษณะการเลือกตอบเป็นมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง คือ 1 หมายถึง ไม่ตรงไปจนถึง 5 หมายถึง ตรงที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ผู้วิจัยนำมาตรวัดในชั้นพัฒนามาตรจำนวน 26 ข้อ ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบโดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างในชั้นใช้จริง โดยการประเมินมาตรวัดความก้าวร้าวในครั้งนี้จะเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกับที่ใช้ในการประเมินมาตรวัดความหึงหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดเช่นกัน เนื่องจากในชั้นของการวิจัยจริง มาตรวัดทั้งสองชุดนี้ต้องใช้ควบคู่กันไป ผู้วิจัยจึงนำทั้งมาตรวัดความหึงหวงและมาตรวัดความก้าวร้าวแนบไปในชุดเดียวกันเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบในชั้นพัฒนามาตรวัด โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและมีคูรักรแล้วโดยมีความสัมพันธ์กับคูรักรไม่ต่ำกว่า 6 เดือนเป็นผู้ตอบมาตรวัดความก้าวร้าว จำนวน 150 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 75 คน และเพศหญิงจำนวน 75 คน โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษาและเพศ แสดงในตารางที่ 10 ในหน้าถัดไป

ตารางที่ 10

จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์กจำแนกตามคณะและเพศ (N = 150)

คณะ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
บริหารธุรกิจ	27	49	76
เศรษฐศาสตร์	14	3	17
นิเทศศาสตร์	7	2	9
นิติศาสตร์	7	0	7
มนุษยศาสตร์	6	11	17
วิศวกรรมศาสตร์	6	0	6
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5	1	6
บัญชี	3	9	12
รวม	75	75	150

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบมาตรวัดความก้าวร้าวมาวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ (item analysis) โดยพิจารณาคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์อำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 หรือสูงกว่า) และกลุ่มต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 หรือต่ำกว่า) ด้วยสถิติทดสอบที (independent sample *t*-test) เพื่อคัดข้อกระทงที่กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากนั้นวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้อกระทงอื่น ๆ ทั้งหมดในมาตร (corrected item-total correlation หรือ CITC) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่น ๆ ทั้งหมดสูงกว่าค่าวิกฤต (แสดงในตาราง ค1-ค3 ภาคผนวก ค) จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ในลำดับถัดไป

การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์ก

หาความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดด้วยวิธีความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) จากข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์ค่า CITC โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient of internal consistency) ของทั้งมาตรและของแต่ละองค์ประกอบ พบค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาครวมทั้งมาตรเท่ากับ .94 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคขององค์ประกอบความก้าวร้าวทางร่างกายเท่ากับ .91 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคขององค์ประกอบความก้าวร้าวทางจิตใจเท่ากับ .89 ดังแสดงในตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11

จำนวนข้อกระทงและค่าแอลฟาของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์ก จำแนกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	จำนวนข้อกระทง	α
ความก้าวร้าวในคูร์กทางร่างกาย	14	.91
ความก้าวร้าวในคูร์กทางจิตใจ	12	.89
รวม	26	.94

การตรวจสอบความตรง (Validity) ของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์ก

ทดสอบด้วยโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์กที่แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ ตรวจสอบโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis; CFA)

จากการทดสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูร์กด้วยโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น พบว่าโมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.01 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .00 และค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 (แสดงในภาพที่ ค1 ภาคผนวก ค)

การจำลองสถานการณ์การนอกใจ (ภาคผนวก ง)

ผู้วิจัยได้จำลองสถานการณ์การนอกใจ โดยเรียบเรียงเป็นสถานการณ์ให้อ่าน ซึ่งสถานการณ์นี้ผู้วิจัยจำลองขึ้นโดยอ้างอิงและได้รับการยืนยันจากงานวิจัยต่างประเทศ เช่น ตัวอย่างงานวิจัยของ Murphy, Vallacher, Shackelford, Bjorklund, และ Yunger (2006) งานวิจัยของ Sagarin, Becker, Guadagno, Nicastle, และ Millevoi (2003) งานวิจัยของ Schutzwahl (2005) และงานวิจัยของ Schutzwahl และ Koch (2004) ได้ทำการศึกษาถึงสิ่งที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงเกิดความหึงหวงขึ้นจากการที่คู่รักแสดงพฤติกรรมการนอกใจกับเพศตรงข้าม ผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยของนักวิจัยดังกล่าวโดยนำประเด็นที่คู่รักได้นอกใจทางอารมณ์มาจำลองเป็นสถานการณ์สมมติขึ้น ด้วยเหตุผลที่ว่า Buss, Larsen, Westen, และ Semmelroth (1992) พบว่าการนอกใจทางอารมณ์อาจก่อให้เกิดการนอกใจทางเพศตามมาได้ จึงทำให้ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีโอกาสเจอความทุกข์จากการนอกใจได้เช่นกันซึ่งสามารถกระตุ้นให้เกิดความหึงหวงและความก้าวร้าวตามมาได้

การตรวจสอบคุณภาพ

ผู้วิจัยนำสถานการณ์การนอกใจที่ได้สร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและเป็นผู้ที่มีคู่รักแล้วโดยมีความสัมพันธ์กับคู่รักไม่ต่ำกว่า 6 เดือนเป็นผู้ประเมิน จำนวน 100 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 50 คน และเพศหญิงจำนวน 50 คน

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์การนอกใจว่าที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ ทำโดยการวัดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวให้อ่านสถานการณ์การนอกใจ โดยผู้อ่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต้องทำการประเมินเกณฑ์ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การประเมิน

จากสถานการณ์ที่ผู้อ่านได้อ่านไปแล้ว ผู้อ่านต้องเลือกว่าพฤติกรรมของคุณเจนในข้อใดตรงกับพฤติกรรมคุณเจนในสถานการณ์สมมติที่ท่านได้อ่านไปแล้ว โดยมีพฤติกรรมของคุณเจนให้ผู้อ่านได้เลือกทั้งหมด 4 พฤติกรรมคือ ก ข ค และ ง มีดังนี้

- ก. คุณเจนนีใจให้กับเพศตรงข้ามและโทรศัพท์ติดต่อหาเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่คู่รักของตนโดยแอบคบหากันแต่ยังไม่ถึงขั้นมีอะไรกัน
- ข. คุณเจนนีมีการนอนร่วมห้องกับเพศตรงข้ามที่เป็นญาติสนิทและคนในครอบครัวในห้องเดียวกันทั้งหมดสามคนบนเตียงเดียวกัน
- ค. คุณเจนนีมีการพูดคุยกับเพศตรงข้ามที่ไม่ชำนาญหลากหลายแผนกในการติดต่อประสานงานกับทางบริษัทที่ตนเองทำงานอยู่
- ง. คุณเจนนีมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่คู่รักของตนโดยเป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งจนถึงขั้นมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน

เมื่อผู้อ่านได้อ่านสถานการณ์การนอกใจ ในการเลือกตอบพฤติกรรมของคุณเจนนีถูกต้องและตรงกับพฤติกรรมของคุณเจนนีในสถานการณ์ที่ผู้อ่านได้อ่านไปแล้ว คือ ข้อ ก โดยต้องเลือกตอบและทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวอักษร ก จึงจะถือว่าถูกต้องสมบูรณ์ ดังนี้

- ก. คุณเจนนีใจให้กับเพศตรงข้ามและโทรศัพท์ติดต่อหาเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่คู่รักของตนโดยแอบคบหากันแต่ยังไม่ถึงขั้นมีอะไรกัน
- ข. คุณเจนนีมีการนอนร่วมห้องกับเพศตรงข้ามที่เป็นญาติสนิทและคนในครอบครัวในห้องเดียวกันทั้งหมดสามคนบนเตียงเดียวกัน
- ค. คุณเจนนีมีการพูดคุยกับเพศตรงข้ามที่ไม่ชำนาญหลากหลายแผนกในการติดต่อประสานงานกับทางบริษัทที่ตนเองทำงานอยู่
- ง. คุณเจนนีมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่คู่รักของตนโดยเป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งจนถึงขั้นมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน

ลักษณะพฤติกรรมของคุณเจนนี ในข้อ ก ตรงกับพฤติกรรมที่ได้นอใจทางอารมณ์ตามงานวิจัยของ Murphy, Vallacher, Shackelford, Bjorklund, และ Yunger (2006) งานวิจัยของ Sagarin, Becker, Guadagno, Nicastle, และ Millevoi (2003) งานวิจัยของ Schutzwahl (2005) และงานวิจัยของ Schutzwahl และ Koch (2004) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีคู่รักอยู่แล้ว เมื่ออีกฝ่ายแอบไปคบหาหรือพูดคุยโดยมีใจให้กับเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่คู่รักของตนเองแต่ยังไม่ถึงขั้นมี

ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง จะเรียกบุคคลที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวนี้ว่านอกใจทางอารมณ์ หากต้องเผชิญกับพฤติกรรมดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดความหึงหวงและความก้าวร้าวตามมาได้

ในขั้นตอนของการทดลอง ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์นี้ในการตรวจสอบการจัดกระทำว่า ผู้เข้าร่วมการทดลองมีการรับรู้ถึงสถานการณ์การนอกใจ เป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่โดยต้องผ่านเกณฑ์ดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีและงานวิจัยต่างประเทศ

การตรวจสอบคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน หากประเมินเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์การนอกใจไปในทิศทางเดียวกันที่ถูกต้องต่ำกว่า 90 คน หรือต่ำกว่า 90 % จนมีค่าน้อยมากเข้าใกล้ 0 % แสดงว่าสถานการณ์ดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือต่ำจนถึงไม่มีความน่าเชื่อถือและไม่สามารถนำสถานการณ์ดังกล่าวไปใช้ได้ แต่ถ้าหากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน ประเมินเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์การนอกใจไปในทิศทางเดียวกันที่ถูกต้องมากกว่า 90 คน หรือมากกว่า 90 % จนเข้าใกล้ 100 % มากที่สุด แสดงว่าสถานการณ์ดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือสูงซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีและแนวคิดของนักวิจัยต่างประเทศ จึงสามารถนำสถานการณ์ดังกล่าวที่ได้สร้างขึ้นไปใช้ในชั้นศึกษาจริงได้ และสถานการณ์ดังกล่าวยังได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกคณะจิตวิทยาด้วยเช่นกัน

ผลการตรวจสอบคุณภาพของสถานการณ์การนอกใจจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน โดยแยกเป็นคณะและผลการประเมินมีรายละเอียดดังตารางที่ 12 ในหน้าถัดไป

ตารางที่ 12

จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพสถานการณการนอกใจและผลการประเมินจำแนกตาม
คณะและเพศ (N = 100)

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย คณะ	ชาย	หญิง	รวม	จำนวน ที่ผ่านเกณฑ์
บริหารธุรกิจ	20	11	31	27
เศรษฐศาสตร์	9	1	10	10
นิติศาสตร์	2	1	3	3
นิติศาสตร์	1	4	5	5
มนุษยศาสตร์	7	7	14	14
วิศวกรรมศาสตร์	2	0	2	2
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5	7	12	12
บัญชี	4	19	23	22
รวม	50	50	100	95
ร้อยละ	50	50	100	95

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าเมื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่มีคูรัักแล้วและมีความสัมพันธ์กับคูรัักไม่ต่ำกว่า 6 เดือน จำนวน 100 คน เป็นผู้ประเมินคุณภาพสถานการณการนอกใจ พบว่ามีผู้ที่ประเมินคุณภาพสถานการณการนอกใจไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน หรือ ร้อยละ 5 ของจำนวนผู้เข้าร่วมการประเมินสถานการณทั้งหมด เหตุผลที่ประเมินไม่ผ่านเกณฑ์พบว่ามี การตอบผิดและได้มีการวงกลมล้อมรอบคำตอบสองคำตอบในหนึ่งคำถามซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้ และพบผู้ที่ประเมินคุณภาพผ่านเกณฑ์จำนวนทั้งหมด 95 คน หรือ ร้อยละ 95 ของจำนวนผู้เข้าร่วมการประเมินสถานการณทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าสถานการณดังกล่าวมีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับที่สูงผู้วิจัยจึงนำสถานการณดังกล่าวที่ได้รับการประเมินคุณภาพสถานการณแล้วนำไปใช้ในการศึกษาในลำดับต่อไป

วิธีการทดลอง

ผู้วิจัยศึกษากับผู้เข้าร่วมการทดลองที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 200 คน โดยพยายามให้มีสัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกันมากที่สุดเพื่อควบคุมความแตกต่างระหว่างการทดลองแบ่งเป็น 4 เงื่อนไข โดยผู้ร่วมการทดลองถูกสุ่มเข้าสู่เงื่อนไขที่มีสถานการณ์การนอกใจได้เงื่อนไขละ 50 คน รวมทั้งหมดเป็น 200 คน ดังนี้

- เงื่อนไขที่ 1** ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รัก
- เงื่อนไขที่ 2** ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รัก
- เงื่อนไขที่ 3** ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รัก
- เงื่อนไขที่ 4** ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รัก

ขั้นตอนการทดลองมีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนแรกผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามที่ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมการทดลอง มาตรฐานวัดรูปแบบความผูกพัน มาตรฐานวัดความเหงา และมาตรฐานวัดความก้าวร้าวในคู่รัก ผู้วิจัยได้แทรกสถานการณ์การนอกใจเข้าไปในแบบสอบถามแต่ละชุดเพื่อแจกให้แก่ผู้ร่วมการทดลอง ผู้วิจัยต้องการผู้ร่วมการทดลองจำนวน 200 คน ที่อยู่ในเงื่อนไขแต่ละเงื่อนไขจำนวน 50 คน ให้มีอัตราส่วนของเพศชายและเพศหญิงในปริมาณที่ใกล้เคียงกันมากที่สุดเพื่อควบคุมความแตกต่างระหว่างการทดลอง และผู้วิจัยต้องการกลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบในปริมาณที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด ผู้วิจัยจึงต้องเตรียมจำนวนแบบสอบถามเผื่อไว้ในปริมาณที่มากกว่าจำนวนผู้เข้าร่วมการทดลองที่ใช้จริง ในที่นี้ผู้วิจัยได้เตรียมแบบสอบถามจำนวน 480 ชุดไว้เผื่อในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้จำนวนของผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันเพียงพอในแต่ละเงื่อนไขการทดลอง เพราะในความเป็นจริงแล้วรูปแบบความผูกพันบางประเภท เช่น รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินหรือแบบหมกมุ่นมีสัดส่วนค่อนข้างน้อยในกลุ่มของประชากรและยังต้องควบคุมตัวแปรที่ต้องมีคู่รักโดยมีระยะเวลาของความสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ผู้วิจัยจึงต้องเผื่อจำนวนกลุ่มตัวอย่างในเบื้องต้นเอาไว้ในปริมาณที่มาก แล้วจึงค่อยมาคัดเลือกตัวอย่างในขั้นใช้จริงอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้จำนวนรูปแบบความผูกพันในขั้นใช้จริงรูปแบบละ 50 คน ตามที่ต้องการ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างในขั้นใช้จริงของทุกรูปแบบความผูกพันรวมกันให้มีจำนวน 200 คน ตาม

ต้องการซึ่งเพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับถัดไป ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเตรียมแบบสอบถามไว้ทั้งหมด 480 ชุดเพื่อไว้ในตอนแรก

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 480 ชุด (รายละเอียดแบบสอบถามแสดงในภาคผนวก ๑) มาเรียงลำดับก่อนหลังของมาตรวัดในแบบสอบถามแต่ละชุดอีกครั้ง โดยแบ่งชุดแบบสอบถามเป็น 2 ชุด ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 เรียงลำดับดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมการทดลอง มาตรวัดรูปแบบความผูกพัน สถานการณ์การนอกใจ มาตรวัดความหึงหวง และมาตรวัดความก้าวร้าวในคูรััก จำนวน 240 ชุด

แบบสอบถามชุดที่ 2 เรียงลำดับดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมการทดลอง มาตรวัดรูปแบบความผูกพัน สถานการณ์การนอกใจ มาตรวัดความก้าวร้าวในคูรััก และมาตรวัดความหึงหวง จำนวน 240 ชุด

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เตรียมไว้แล้วจำนวน 480 ชุด ไปให้ผู้เข้าร่วมการทดลองจำนวน 480 คน ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่อยู่ในช่วงอายุ 18-25 ปี และมีคูรัักที่คบกันมาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการเก็บกลุ่มตัวอย่างตามได้ตึกและบริเวณโดยรอบคณะต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ก่อนที่ผู้วิจัยจะให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารเพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยต้องการรวมถึงความยินยอมเข้าร่วมการทดลอง (รายละเอียดแสดงใน ภาคผนวก ๑) หากผู้เข้าร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นตรงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยต้องการและยินยอมตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามดังกล่าวในลำดับต่อไป แต่ถ้าผู้เข้าร่วมการทดลองไม่ให้ความยินยอมในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะกล่าวขอบคุณแล้วผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บกับผู้เข้าร่วมการทดลองท่านถัดไปในลำดับต่อไปจนครบทั้งหมด 480 ชุด

หลังจากที่ผู้เข้าร่วมการทดลองแต่ละคนตอบแบบสอบถามทั้งหมดเสร็จสิ้นจำนวน 480 คน ผู้วิจัยได้มอบเอกสารที่เป็นข้อมูลในการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมหากพบสถานการณ์การนอกใจจนก่อให้เกิดความหึงหวงและความก้าวร้าวไว้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคน ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้อ้างอิงที่มาจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (รายละเอียดแสดงใน ภาคผนวก ๒)

ผลการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมการทดลองทั้งหมดจากนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและมีคูรัักแล้วโดยมีความสัมพันธ์กับคูรัักไม่ต่ำ

กว่า 6 เดือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 480 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 240 คน และเพศหญิงจำนวน 240 คน โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษาและเพศ แสดงในตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13

จำนวนผู้เข้าร่วมการทดลองในชั้นใช้จริงโดยจำแนกตามคณะและเพศ (N = 480)

คณะ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
บริหารธุรกิจ	28	78	106
นิติศาสตร์	111	35	146
วิทยาศาสตร์	12	8	20
เศรษฐศาสตร์	3	2	5
มนุษยศาสตร์	12	21	33
วิศวกรรมศาสตร์	7	0	7
ศึกษาศาสตร์	21	62	83
รัฐศาสตร์	40	19	59
เทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน	6	15	21
รวม	240	240	480

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากผู้เข้าร่วมการทดลองทั้งหมด 480 คน มาแยกผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันออกเป็น 4 รูปแบบความผูกพัน โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาแยกวิเคราะห์เป็น 2 มิติ คือมิติความวิตกกังวลและมิติการหลีกเลี่ยง ผู้วิจัยได้เรียงคะแนนของผู้ตอบแยกเป็นรายมิติ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนน้อยที่สุดไปหามากที่สุด จากนั้นสำหรับผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบหวาดหวั่นคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันที่เด่นชัดออกมาจากการแบ่งโดยใช้เกณฑ์การแบ่งกลุ่มสูงจากเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 และกลุ่มต่ำจากจากเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 สำหรับผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นและแบบหมางเมินคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันที่เด่นชัดออกมาจากการแบ่งโดยใช้เกณฑ์การแบ่งกลุ่มสูงจากเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 60 และกลุ่มต่ำจากจากเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 40 เหตุผลที่แบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำเพื่อจำแนกผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบหวาดหวั่นแตกต่างจากผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นและแบบหมางเมิน เพราะในกลุ่มของประชากรโดยทั่วไปจะพบผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบ

หวาดหวั่นมากกว่ารูปแบบอื่นซึ่งเมื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ผลจะพบว่ามีกระจายของข้อมูลที่มากกว่าจึงควรใช้ช่วงในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำที่แคบกว่าสำหรับการแบ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบหวาดหวั่นเพื่อให้ได้ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันที่เด่นชัดออกมา ดังนั้นทำให้สามารถจำแนกรูปแบบความผูกพันของผู้เข้าร่วมการทดลองออกมาได้ 4 รูปแบบ ดังแสดงในภาพที่ 4 ดังนี้

		การหลีกหนี	
		ต่ำ	สูง
ความวิตกกังวล	ต่ำ	มั่นคง (SECURE)	หมางเมิน (DISMISSING)
	สูง	หมกมุ่น (PREOCCUPIED)	หวาดหวั่น (FEARFUL)

ภาพที่ 4 เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกรูปแบบความผูกพันของผู้เข้าร่วมการทดลอง

เมื่อแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามตามเกณฑ์ข้างต้นได้ผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขการทดลองโดยจำแนกตามเพศดังตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรูปแบบความผูกพันและเพศ (N = 267)

เงื่อนไขการทดลอง	รูปแบบความผูกพันของผู้เข้าร่วมการทดลอง	เจตสถานการณ์การนอกใจจากคู่รัก		รวม
		เพศชาย	เพศหญิง	
1	รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง	40	44	84
2	รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น	24	28	52
3	รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น	32	36	68
4	รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน	24	39	63
	รวม	120	147	267

จากตารางที่ 14 เหลือผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันเด่นชัดในแต่ละรูปแบบความผูกพันรวมทั้งหมด 267 คน ข้อมูลในการแบ่งรูปแบบความผูกพันโดยจำแนกตามเงื่อนไขการทดลองและเพศพบว่าในแต่ละเงื่อนไขการทดลองมีจำนวนของผู้เข้าร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขรวมถึงแต่ละเพศมีสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน ซึ่งผู้วิจัยต้องการผู้เข้าร่วมการทดลองในชั้นศึกษาจริง

แต่ละเงื่อนไขเพียงเงื่อนไขละ 50 คน โดยพยายามควบคุมให้มีสัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงในปริมาณที่ใกล้เคียงกันมากที่สุดในแต่ละเงื่อนไขการทดลองและให้มีจำนวนผู้เข้าร่วมการทดลองเท่ากันในแต่ละรูปแบบความผูกพัน ผู้วิจัยจึงทำการเขียนหมายเลขที่แบบสอบถามแต่ละชุดและทำฉลากหมายเลขไว้ตามจำนวนชุดแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยทำการจับฉลากเพื่อเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากทั้งหมดให้ได้จำนวนตามที่ต้องการเพียง 50 คนในแต่ละรูปแบบความผูกพัน และพยายามควบคุมให้มีสัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงในปริมาณที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด ได้เพศชายจำนวน 24 คนและเพศหญิงจำนวน 26 คน ในแต่ละรูปแบบความผูกพัน จึงได้ข้อมูลของผู้เข้าร่วมการทดลองที่ใช้ศึกษาจริงครบตามจำนวนที่ผู้วิจัยต้องการและมีจำนวนแต่ละเงื่อนไขการทดลองเท่ากัน แสดงในตารางที่ 15 ดังนี้

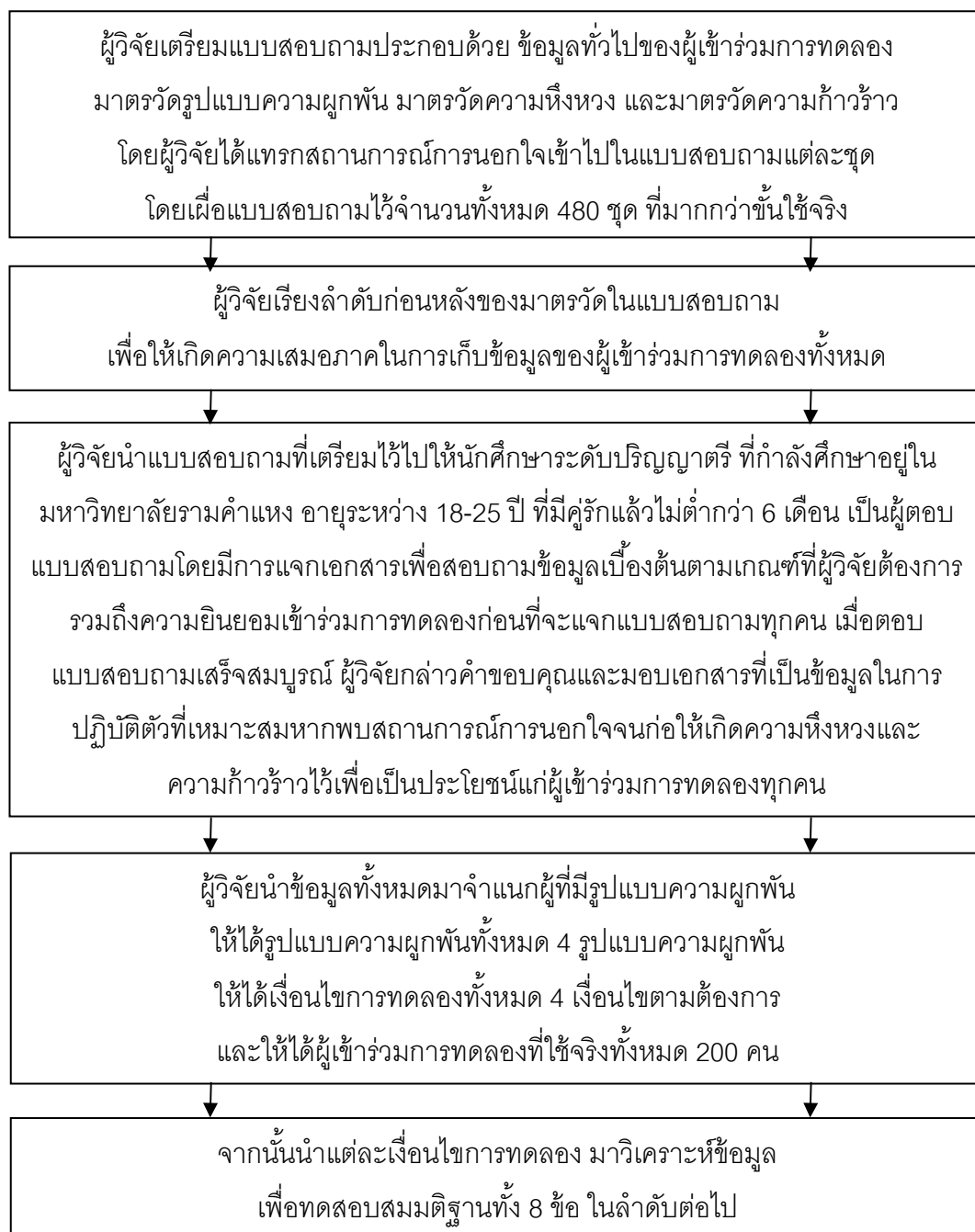
ตารางที่ 15

จำนวนผู้เข้าร่วมการทดลองในชั้นใช้จริงจำแนกตามรูปแบบความผูกพันและเพศ (N = 200)

เงื่อนไขการทดลอง	รูปแบบความผูกพันของผู้เข้าร่วมการทดลอง	เจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รัก		รวม
		เพศชาย	เพศหญิง	
1	รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง	24	26	50
2	รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น	24	26	50
3	รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น	24	26	50
4	รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน	24	26	50
	รวม	96	104	200

จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ในแต่ละเงื่อนไขการทดลองมาทดสอบสมมติฐานทั้ง 8 ข้อในลำดับต่อไป

สรุปขั้นตอนวิธีดำเนินการทดลองทั้งหมดแสดงในภาพที่ 7 เพื่อง่ายต่อการศึกษา
ดังนี้

ภาพที่ 5 สรุปขั้นตอนดำเนินการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส ฟอว์ วินโดว์ส (SPSS for Windows) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวคือ (one-way ANOVA) สำหรับการทดสอบสมมติฐาน มีรูปแบบความผูกพันของผู้ร่วมการทดลองเป็นตัวแปรอิสระ มีความหึ่งหวงและความก้าวร้าวในคู่รักเป็นตัวแปรตาม โดยทำการแยกวิเคราะห์แต่ละรูปแบบความผูกพันกับความหึ่งหวงและแยกการวิเคราะห์แต่ละรูปแบบความผูกพันกับความก้าวร้าว

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวคือ (one-way ANOVA) สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งมีรูปแบบความผูกพันของผู้ร่วมการทดลองเป็นตัวแปรอิสระ มีความหึ่งหวงและความก้าวร้าวในคู่รักเป็นตัวแปรตาม โดยทำการแยกวิเคราะห์แต่ละรูปแบบความผูกพันกับความหึ่งหวง และแยกการวิเคราะห์แต่ละรูปแบบความผูกพันกับความก้าวร้าว

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยทั้ง 8 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยชั้นศึกษาจริง มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 200 คน แบ่งเป็นเพศชาย 96 คน และเพศหญิงจำนวน 104 คน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยจำแนกลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตาม เพศ อายุ คณะ และชั้นปีที่ศึกษา แสดงในตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างในชั้นศึกษาจริง ($N = 200$)

ตัวแปร	ลักษณะจำแนก	จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)
เพศ	ชาย	96 (48.00)	
	หญิง	104 (52.00)	
อายุ			21.86 (1.80)
คณะ	นิติศาสตร์	57 (28.50)	
	บริหารธุรกิจ	40 (20.00)	
	ศึกษาศาสตร์	38 (19.00)	
	รัฐศาสตร์	26 (13.00)	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

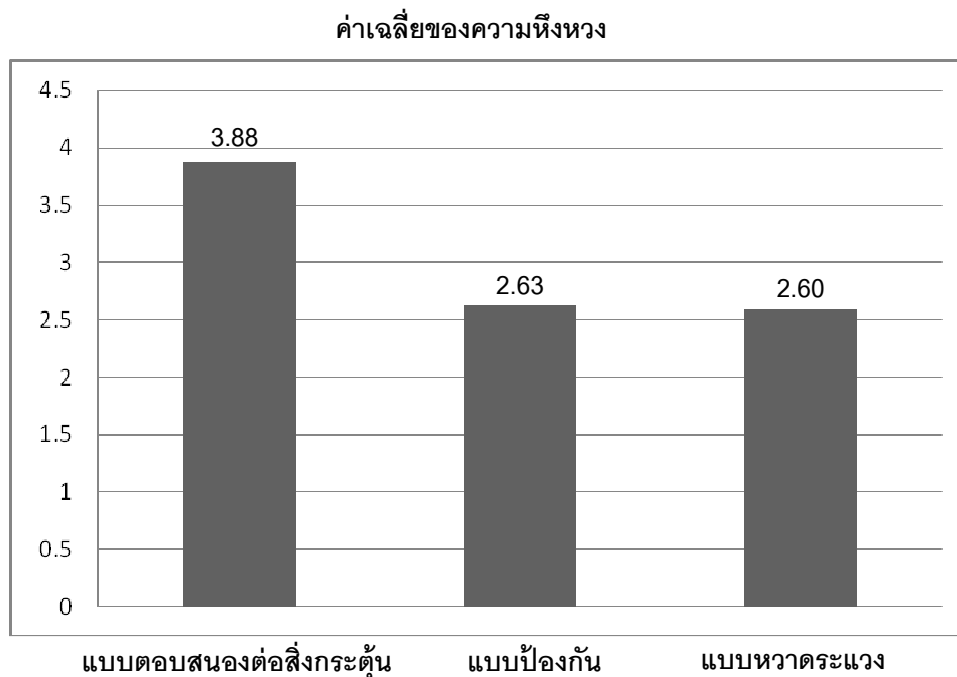
ตัวแปร	ลักษณะจำแนก	จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย(ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)
คณะ	มนุษยศาสตร์	17 (8.50)	
	เทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน	10 (5.00)	
	วิทยาศาสตร์	6 (3.00)	
	เศรษฐศาสตร์	3 (1.50)	
	วิศวกรรมศาสตร์	3 (1.50)	
ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	24 (12.00)	
	ชั้นปีที่ 2	59 (29.50)	
	ชั้นปีที่ 3	50 (25.00)	
	ชั้นปีที่ 4	59 (29.50)	
	ชั้นปีที่ 5	5 (2.50)	
	ชั้นปีที่ 6	3 (1.50)	

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย มีอายุเฉลี่ย 22 ปี เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์มากกว่าคณะอื่น ๆ รองลงมาเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศึกษาศาสตร์ ส่วนใหญ่เรียนชั้นปีที่ 2 ถึงปีที่ 4

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยทั้ง 8 ข้อ

สมมติฐานที่ 1 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รัก นอกใจแสดงความความหึงหวง แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของตัวแปรความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงแสดงในภาพที่ 6 และตารางที่ 17 ในหน้าถัดไป

ภาพที่ 6 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง

จากภาพที่ 6 และตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.88$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.63$) และมากกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 2.60$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการสนับสนุน

ตารางที่ 17

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง ($n = 50$)

Mauchly's Test of Sphericity							
Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
Jealousy	.47	36.62	2.00	.00	.65	.66	.50
Multivariate Tests							
Effect		Value		F	Hypothesis df	Error df	
Jealousy	Pillai's Trace	.48		21.94***	2.00	48.00	
	Wilks' Lambda	.52		21.94***	2.00	48.00	
	Hotelling's Trace	.91		21.94***	2.00	48.00	
	Roy's Largest Root	.91		21.94***	2.00	48.00	
Tests of Within-Subjects Effects							
Source		Type III SS	df	MS	F		
Jealousy	Sphericity Assumed	53.30	2.00	26.65	38.47***		
	Greenhouse-Geisser	53.30	1.30	40.87	38.47***		
	Huynh-Feldt	53.30	1.33	40.22	38.47***		
	Lower-bound	53.30	1.00	53.30	38.47***		
Tests of Within-Subjects Contrasts							
Source	Jealousy	Type III SS	df	MS	F		
Jealousy	Linear	41.22	1.00	41.22	44.00***		
	Quadratic	12.08	1.00	12.08	26.98***		

*** คือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

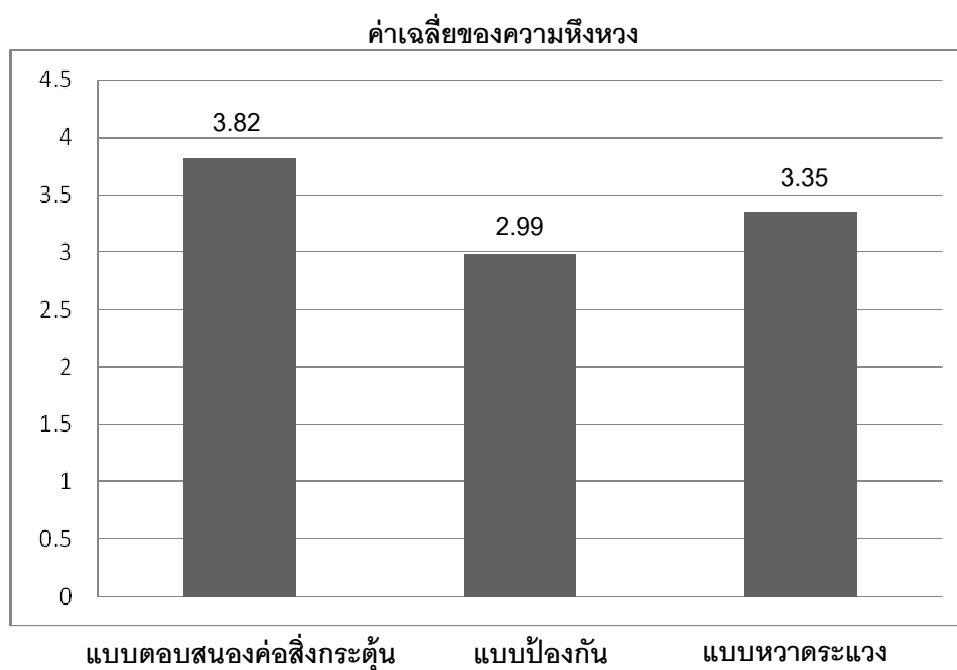
Pairwise Comparisons							
(I) Jealousy	(J) Jealousy	Mean Difference (I-J)	Std. Error	95% Confidence Interval for Difference			
				Lower Bound	Upper Bound		
Reactive	Preventive	1.24***	.20	.76	1.73		
	Anxious	1.28***	.19	.80	1.76		
Preventive	Reactive	-1.24***	.20	-1.73	-.76		
	Anxious	.04	.09	-.17	.25		
Anxious	Reactive	-1.28***	.19	-1.76	-.80		
	Preventive	-.04	.09	-.25	.17		

*** คือ ค่าเฉลี่ยระหว่าง (I) กับ (J) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ 2 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่
คู่รักนอกใจแสดงความหึงหวง แบบหวาดระแวง มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของตัวแปรความหึงหวงในกลุ่มผู้
ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นแสดงในภาพที่ 7 และตารางที่ 18 ดังนี้

ภาพที่ 7 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น

ตารางที่ 18

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น ($n = 50$)

Mauchly's Test of Sphericity							
Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon		
					Greenhouse-e-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
Jealousy	.55	28.65	2.00	.00	.69	.70	.50
Multivariate Tests							
Effect		Value		F	Hypothesis df	Error df	
Jealousy	Pillai's Trace	.35		12.63***	2.00	48.00	
	Wilks' Lambda	.66		12.63***	2.00	48.00	
	Hotelling's Trace	.53		12.63***	2.00	48.00	
	Roy's Largest Root	.53		12.63***	2.00	48.00	
Tests of Within-Subjects Effects							
Source		Type III SS	df	MS	F		
Jealousy	Sphericity Assumed	17.26	2.00	8.63	13.72***		
	Greenhouse-Geisser	17.26	1.38	12.51	13.72***		
	Huynh-Feldt	17.26	1.41	12.27	13.72***		
	Lower-bound	17.26	1.00	17.26	13.72***		
Tests of Within-Subjects Contrasts							
Source	Jealousy	Type III SS	df	MS	F		
Jealousy	Linear	21.19	1.00	21.19	13.48***		
	Quadratic	6.27	1.00	6.27	14.92***		

*** คือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

Pairwise Comparisons						
(I) Jealousy	(J) Jealousy	Mean Difference (I-J)	Std. Error	95% Confidence Interval for Difference		
				Lower Bound	Upper Bound	
Reactive	Preventive	.83*	.19	.36	1.29	
	Anxious	.48*	.18	.03	.92	
Preventive	Reactive	-.83*	.19	-1.29	-.36	
	Anxious	-.35*	.09	-.58	-.13	
Anxious	Reactive	-.47*	.18	-.92	-.03	
	Preventive	.35*	.09	.13	.58	

* คือ ค่าเฉลี่ยระหว่าง (I) กับ (J) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากภาพที่ 7 และตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.35$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.99$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 แต่มีความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.35$) น้อยกว่าความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.82$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03

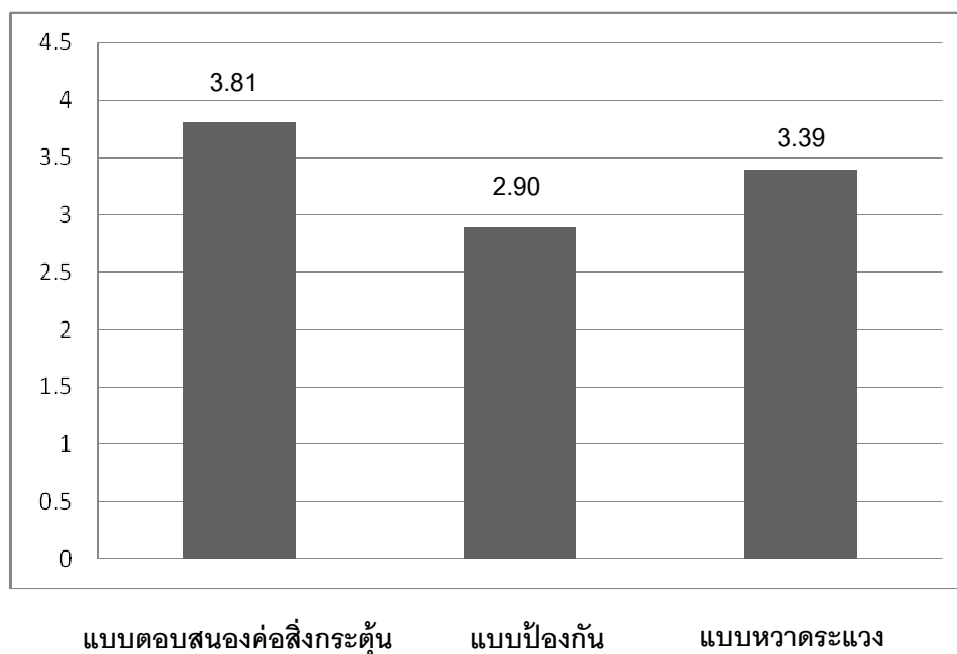
ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 2 **ได้รับการสนับสนุนเป็นบางส่วน**

สมมติฐานที่ 3 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดงความหึงหวงแบบป้องกัน มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของตัวแปรความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นแสดงในภาพที่ 8 และตารางที่ 19 ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของความหึงหวง

ภาพที่ 8 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น

ตารางที่ 19

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น ($n = 50$)

Mauchly's Test of Sphericity							
Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
Jealousy	.56	27.92	2.00	.00	.69	.71	.50
Multivariate Tests							
Effect		Value	<i>F</i>	Hypothesis df	Error df		
Jealousy	Pillai's Trace	.57	31.49***	2.00	48.00		
	Wilks' Lambda	.43	31.49***	2.00	48.00		
	Hotelling's Trace	1.31	31.49***	2.00	48.00		
	Roy's Largest Root	1.31	31.49***	2.00	48.00		
Tests of Within-Subjects Effects							
Source		Type III SS	<i>df</i>	MS	<i>F</i>		
Jealousy	Sphericity Assumed	21.02	2.00	10.51	22.92***		
	Greenhouse-Geisser	21.02	1.39	15.14	22.92***		
	Huynh-Feldt	21.02	1.42	14.85	22.92***		
	Lower-bound	21.02	1.00	21.02	22.92***		
Tests of Within-Subjects Contrasts							
Source	Jealousy	Type III SS	<i>df</i>	MS	<i>F</i>		
Jealousy	Linear	22.445	1	22.445	19.662***		
	Quadratic	12.103	1	12.103	38.872***		

*** คือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

Pairwise Comparisons						
(I) Jealousy	(J) Jealousy	Mean Difference (I-J)	Std. Error	95% Confidence Interval for Difference		
				Lower Bound	Upper Bound	
Reactive	Preventive	.92***	.15	.54	1.29	
	Anxious	.42***	.16	.03	.82	
Preventive	Reactive	-.92***	.15	-1.29	-.54	
	Anxious	-.49***	.08	-.69	-.30	
Anxious	Reactive	-.42***	.16	-.82	-.03	
	Preventive	.49***	.08	.30	.69	

*** คือ ค่าเฉลี่ยระหว่าง (I) กับ (J) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

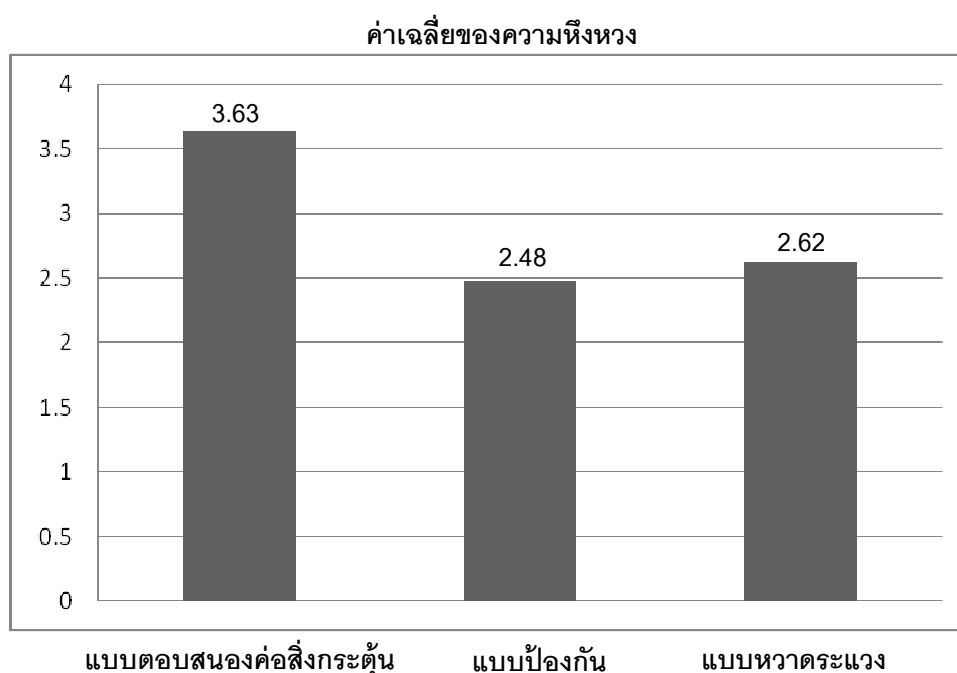
จากภาพที่ 8 และตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.90$) น้อยกว่าความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.81$) และน้อยกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 3 **ไม่ได้รับการสนับสนุน**

สมมติฐานที่ 4 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของตัวแปรความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินแสดงในภาพที่ 9 และตารางที่ 20 ดังนี้

ภาพที่ 9 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน

ตารางที่ 20

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำของความหึงหวงในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน ($n = 50$)

Mauchly's Test of Sphericity							
Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
Jealousy	.59	25.65	2.00	.00	.71	.72	.50
Multivariate Tests							
Effect		Value	<i>F</i>	Hypothesis df	Error df		
Jealousy	Pillai's Trace	.41	16.77***	2.00	48.00		
	Wilks' Lambda	.59	16.77***	2.00	48.00		
	Hotelling's Trace	.70	16.77***	2.00	48.00		
	Roy's Largest Root	.70	16.77***	2.00	48.00		
Tests of Within-Subjects Effects							
Source		Type III SS	<i>df</i>	MS	<i>F</i>		
Jealousy	Sphericity Assumed	39.55	2.00	19.77	27.41***		
	Greenhouse-Geisser	39.55	1.42	27.96	27.41***		
	Huynh-Feldt	39.55	1.44	27.38	27.41***		
	Lower-bound	39.55	1.00	39.55	27.41***		
Tests of Within-Subjects Contrasts							
Source	Jealousy	Type III SS	<i>df</i>	MS	<i>F</i>		
Jealousy	Linear	58.64	1.00	58.64	32.99***		
	Quadratic	.90	1.00	.90	1.74		

*** คือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

Pairwise Comparisons							
(I) Jealousy	(J) Jealousy	Mean Difference (I-J)	Std. Error	95% Confidence Interval for Difference			
				Lower Bound	Upper Bound		
Reactive	Preventive	1.15***	.20	.66	1.64		
	Anxious	1.02***	.19	.54	1.50		
Preventive	Reactive	-1.15***	.20	-1.64	-.66		
	Anxious	-.13	.10	-.39	.12		
Anxious	Reactive	-1.02***	.19	-1.50	-.54		
	Preventive	.13	.10	-.12	.39		

*** คือ ค่าเฉลี่ยระหว่าง (I) กับ (J) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

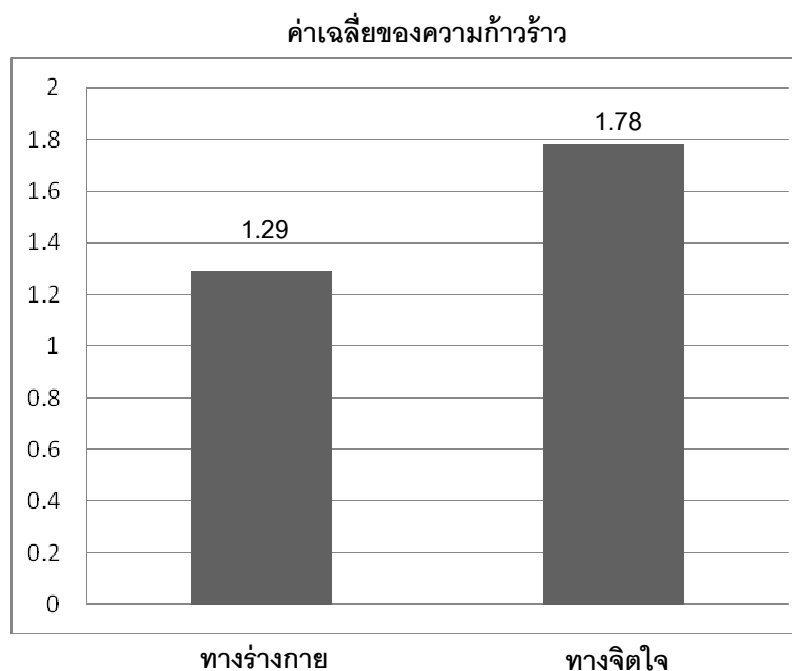
จากภาพที่ 9 และตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.63$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.48$) และมากกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 2.62$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 4 **ได้รับการสนับสนุน**

สมมติฐานที่ 5 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง *ความก้าวร้าวทางจิตใจ* มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

ผลการวิเคราะห์ความก้าวร้าวในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงแสดงในภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

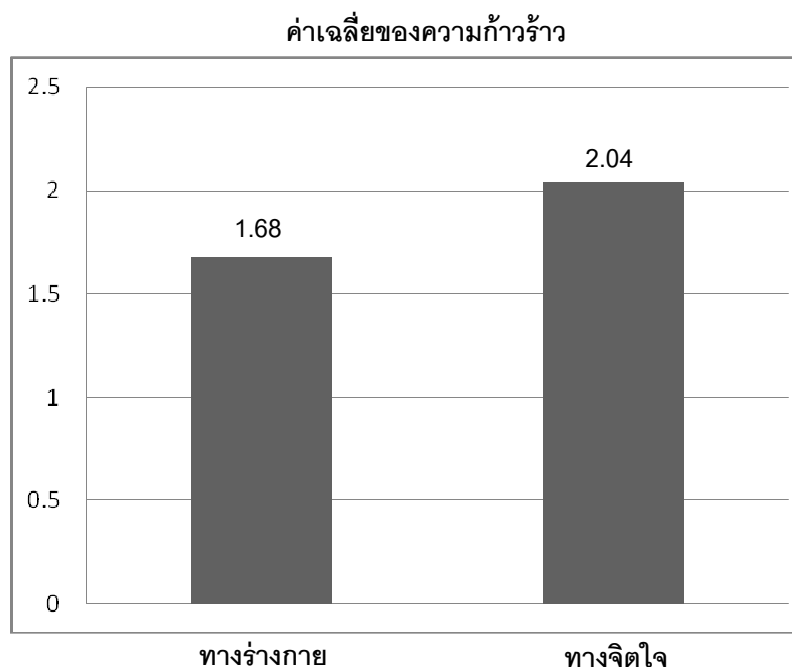
เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงพบว่าเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจะแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 1.78$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.29$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$t(49) = 5.66, p = .001$ (หางเดียว)]

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 5 **ได้รับการสนับสนุน**

สมมติฐานที่ 6 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6

ผลการวิเคราะห์ความก้าวร้าวในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นแสดงในภาพที่ 11

ภาพที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

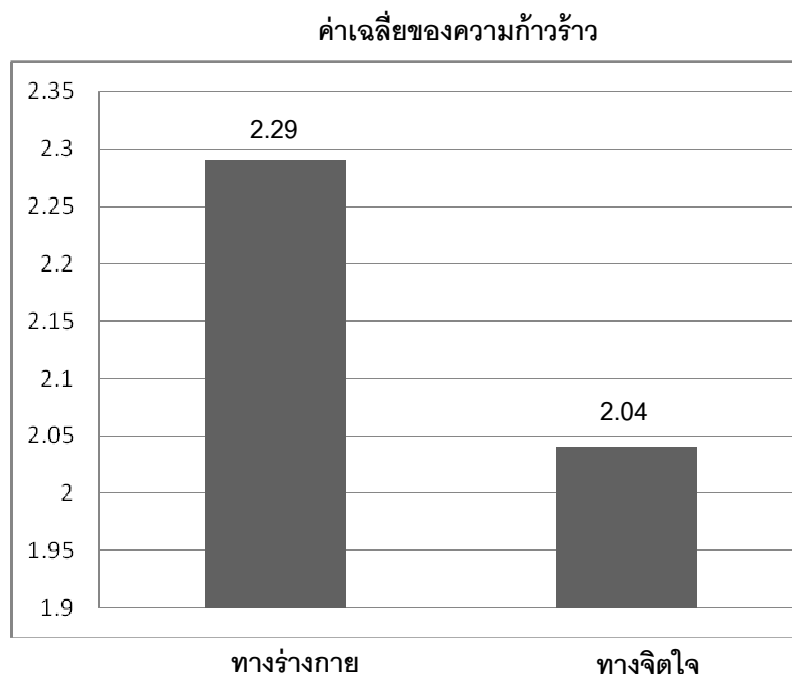
เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นพบว่าเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจะแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 2.04$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.68$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$t(49) = 5.22, p = .001$ (หางเดียว)]

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 6 **ได้รับการสนับสนุน**

สมมติฐานที่ 7 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง ความก้าวร้าวทางร่างกาย มากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจ

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7

ผลการวิเคราะห์ความก้าวร้าวในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น แสดงในภาพที่ 12

ภาพที่ 12 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

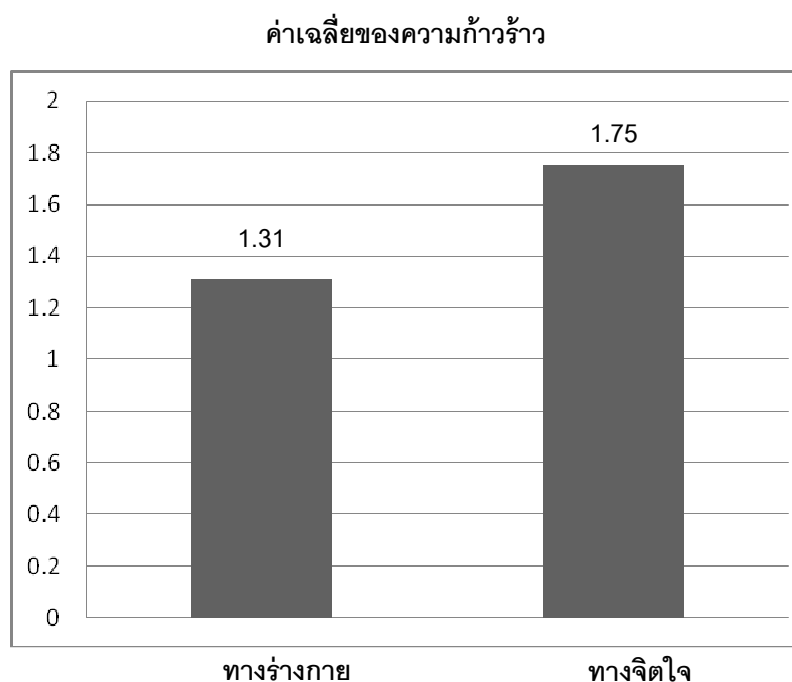
เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นพบว่าเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจะแสดงความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 2.29$) มากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 2.04$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$t(49) = 1.72, p = .04$ (หางเดียว)]

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 7 ได้รับการสนับสนุน

สมมติฐานที่ 8 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 8

ผลการวิเคราะห์ความก้าวร้าวในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน แสดงในภาพที่ 13

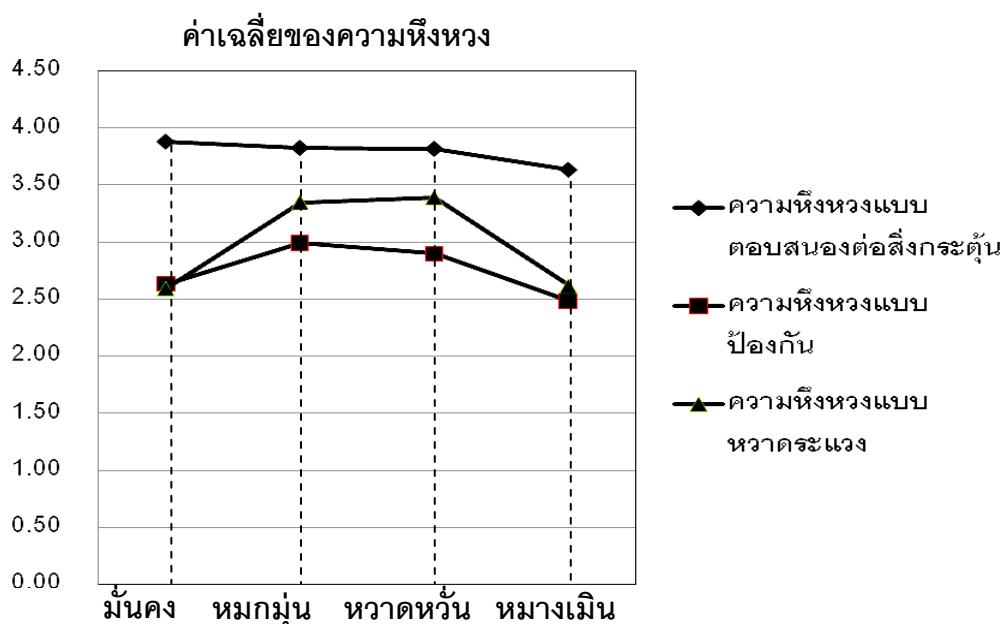

ภาพที่ 13 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินพบว่าเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจะแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 1.75$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.31$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$t(49) = 4.85, p = .001$ (หางเดียว)]

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานข้อที่ 8 ได้รับการสนับสนุน

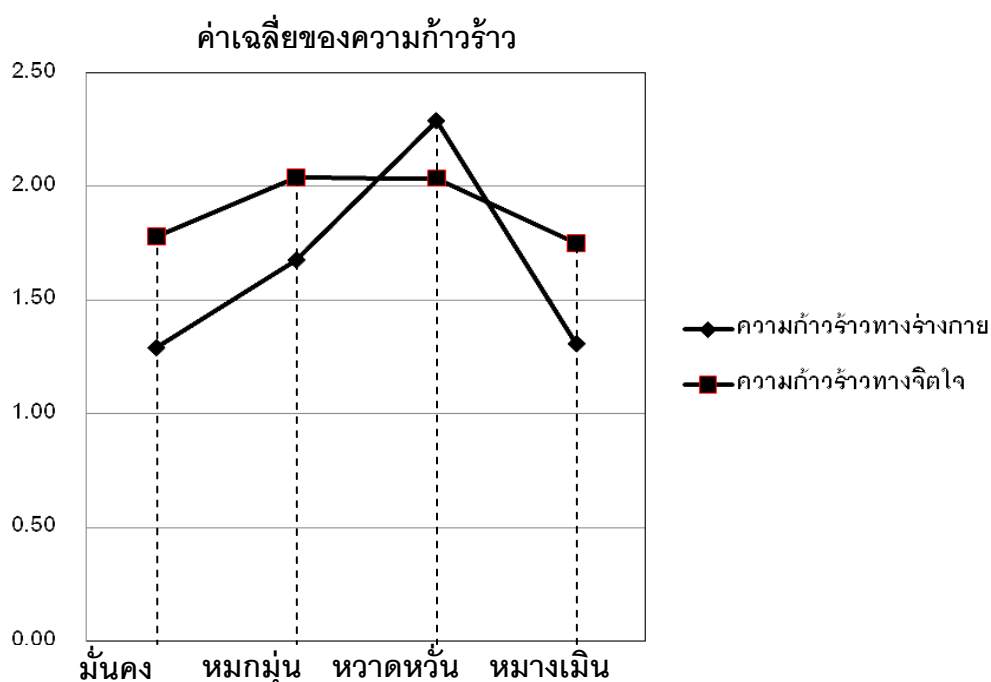
จากนั้นผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1-8 มาสรุปแสดงเป็นแผนภาพเชิงเส้นรวมทุกรูปแบบความผูกพันเพื่อความชัดเจนและง่ายต่อการมองผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรูปแบบความผูกพันแสดงในภาพที่ 14-15 ดังนี้

ภาพที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบ ความผูกพันเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

จากภาพที่ 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงแบบป้องกันและความหึงหวงแบบหวาดระแวงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและแสดงความ

หึ่งหวงแบบหวาดระแวงมากกว่าความหึ่งหวงแบบป้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึ่งหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าแสดงความหึ่งหวงแบบหวาดระแวงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและแสดงความหึ่งหวงแบบหวาดระแวงมากกว่าความหึ่งหวงแบบป้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึ่งหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึ่งหวงแบบป้องกันและความหึ่งหวงแบบหวาดระแวงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาพที่ 15 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบความผูกพันเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

จากภาพที่ 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงแบบหมกมุ่น และแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจมากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายมากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัย โดยศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจและอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดงความความหึงหวง แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลจากการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานนี้ โดยพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.88$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.63$) และมากกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 2.59$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเกิดจากการรับรู้ทั้งตนเองและผู้อื่นในทางบวก ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะรับรู้ถึงความเชื่อมั่น ความอบอุ่นและรู้สึกดีในความสัมพันธ์ใกล้ชิดของตนเองเป็นอย่างมาก หากบุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันนี้เกิดความหึงหวงในคู่รักขึ้นมีแนวโน้มอย่างมากที่จะเสียใจจากการกระทำของคู่รักเพราะตนเองมีความเชื่อมั่นและรู้สึกดีในความสัมพันธ์ เมื่อมีเรื่องที่มากระตุ้นให้เสียใจจากการที่คู่รักนอกใจมีแนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงออกมาในรูปแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวงในรูปแบบอื่น จะรู้สึกโกรธและเจ็บช้ำเมื่อคู่รักของตนแสดงพฤติกรรมเข้าคู่ไปข้องเกี่ยวใกล้ชิดหรือมีใจให้กับเพศตรงข้าม และผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีแนวโน้มที่จะแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวงออกมาน้อยกว่าเพราะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลต่ำและการหลีกเลี่ยง ในงานวิจัยของ Buunk (1997) พบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงโดยทั่วไปจะแสดงความหึงหวงในรูปแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

สมมติฐานที่ 2 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่ คู่รักนอกใจแสดงความความหึงหวง แบบหวาดระแวง มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานนี้บางส่วน โดยพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.35$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.99$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 แต่มีความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.35$) น้อยกว่าความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.82$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03 ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางบวก มีความมั่นใจในตัวเองที่ค่อนข้างต่ำแต่จะมีลักษณะการเปิดเผยตนเองที่ค่อนข้างสูง รวมไปถึงต้องการแสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและพึ่งพาผู้อื่นโดยมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในบุคคลอื่น มีความวิตกกังวลสูงและมีการหลีกเลี่ยงหน้าเมื่อเจอสถานการณ์ที่มากกระตุ้นให้เกิดความหึงหวงจากการที่คู่รักของตนนอกใจไปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือมีใจให้กับเพศตรงข้ามจึงเกิดความครุ่นคิดเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ในคู่รักของพวกเขา รวมไปถึงความกังวล ความสงสัยและความหวาดระแวง จึงแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวงออกมา มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน อย่างไรก็ตามผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เมื่อเจอคู่รักนอกใจตนเองเป็นผู้ที่มีการหลีกเลี่ยงหน้ารวมถึงมีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกอยู่แล้ว จึงรู้สึกโกรธมากเพราะไม่คิดว่าเรื่องนี้จะเกิดขึ้นกับตนเองจนทำให้เกิดความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นออกมา มากกว่าในตอนแรกเมื่อเทียบกับความหึงหวงแบบหวาดระแวง ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นมีความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นออกมามากที่สุด

สมมติฐานที่ 3 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่ คู่รักนอกใจแสดงความความหึงหวง แบบป้องกัน มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลจากการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานนี้ โดยพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.898$) น้อยกว่าความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.814$) และน้อยกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.390$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเกิดจากการรับรู้ทั้งตนเองและผู้อื่นในทางลบ ซึ่งผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะหลีกเลี่ยงที่ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นเพราะคาดว่าผู้อื่นไม่น่าไว้วางใจและไม่อยากให้เห็น

ตนเองถูกปฏิเสธจากบุคคลเหล่านั้นจากความไม่มั่นใจในตนเองแต่เมื่อต้องไปมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เรียกว่าคู่รักแล้ว ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้ควรมีแนวโน้มที่พยายามทุกวิถีทางที่ไม่ให้คู่รักของตนเองไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นที่เป็นเพศตรงข้ามหรือห้ามเข้าสังคมกับเพศตรงข้ามเพราะกลัวว่าสักวันหนึ่งหากคู่รักของตนไปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมที่มากขึ้นกับเพศตรงข้ามอาจถึงขั้นเลิกกรากับตนเองได้ในที่สุดจึงไม่ยอมให้ตนเองถูกปฏิเสธจากคู่รักในวันข้างหน้า แสดงให้เห็นว่าถ้าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจควรมีแนวโน้มที่แสดงความหึงหวงออกมาในแบบป้องกันมากกว่าในรูปแบบอื่นแต่ผลการวิจัยนี้ไม่ได้สนับสนุนแนวคิดดังกล่าวสาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะสังคมไทยมีวิถีชีวิตรวมไปถึงแบบแผนการใช้ชีวิตที่แตกต่างจากสังคมตะวันตก โดยสังคมตะวันตกในมุมมองของการมีคู่รักและการเปลี่ยนคู่รักจะเห็นว่าสังคมตะวันตกมีมุมมองที่ค่อนข้างอิสระและเปิดกว้างมากกว่าสังคมไทย ส่วนสังคมไทยเป็นสังคมเมืองพุทธการคิดคือข้อที่ 3 คือ กาเมสุ มิจจาจารา เวรมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ เปรียบได้กับการประพฤติผิดในกาม การประพฤติผิดในกามไม่ได้หมายถึงการร่วมประเวณีเพียงอย่างเดียวยังรวมไปถึงการพูดเกี้ยวพาราสีและการแสดงอาการชอบพอด้วยสายตาที่เล้าโลมฝ่ายตรงข้าม ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นข้อห้ามในศีลข้อที่ 3 ในวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทยจะเห็นว่าการนอกใจเป็นเรื่องที่ไม่ควรเกิดขึ้นในคู่รัก สังคมไทยได้ปลูกฝังจิตสำนึกในการมีคู่รักเพียงคนเดียวให้กับคนในสังคม การนอกใจจึงถือว่าเป็นสิ่งที่ร้ายแรงในสังคมเมืองพุทธหรือสังคมไทย ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นมีการรับรู้ทั้งตนเองและผู้อื่นในทางลบ รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกในวัฒนธรรมไทยถึงการมีคู่รักเพียงคนเดียวหากต้องเผชิญหน้ากับการนอกใจของคู่รักจึงมีความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นออกมามากที่สุดถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วสำหรับผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นที่เกิดในสังคมไทยและความหึงหวงแบบป้องกันควรเป็นสิ่งที่ตามมาภายหลัง ทั้งหมดนี้ถือได้ว่าผลการวิจัยที่ออกมาแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องและเข้ากับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยได้เป็นอย่างดี

สมมติฐานที่ 4 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดงความความหึงหวง แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น

ผลจากการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานนี้ โดยพบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น

($M = 3.632$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.482$) และมากกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 2.616$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับ Bartholomew และ Horowitz (1991) ที่ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางลบ จะป้องกันตนเองจากความผิดหวังโดยเลี้ยงที่ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นและมีความมั่นใจในตนเองสูงซึ่งจะพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและยืนหยัดด้วยตนเองได้โดยไม่คิดที่จะพึ่งใครแล้วยังประเมินความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่นในทางลบอีกด้วย เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมีแนวโน้มไม่มากที่จะแสดงความหึงหวงออกมาในรูปแบบป้องกันและแบบหวาดระแวงเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีความวิตกกังวลต่ำจึงไม่ค่อยกังวลหรือครุ่นคิดเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ของคู่รักและมีแนวโน้มไม่มากในการปกป้องคู่รักของตนที่จะไปเกี่ยวข้องกับเพศตรงข้ามเพราะมีการรับรู้ผู้อื่นในทางลบซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมดาอยู่แล้วและมีความมั่นใจในตนเองที่ค่อนข้างสูง มีการพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและสามารถยืนหยัดได้ด้วยตนเองโดยไม่คิดที่จะพึ่งใครจึงไม่จำเป็นที่จะปกป้องคู่รักของตนกับเพศตรงที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจจึงแสดงความหึงหวงในรูปแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าในรูปแบบอื่น

สมมติฐานที่ 5 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ผลจากการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานนี้ โดยพบผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 1.782$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.294$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับแนวคิดของ Bartholomew และ Horowitz (1991) ที่ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางบวก มีความเชื่อมั่น ความอบอุ่นและรู้สึกดีในความสัมพันธ์ใกล้ชิดของตนเองเป็นอย่างมาก เมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมากกระตุ้นให้เกิดความหึงหวงมีแนวโน้มไม่มากที่แสดงความก้าวร้าวทางร่างกายโดยการทำร้ายร่างกายคู่รักของตน เช่น การชกต่อย ทบตีหรือแม้แต่การใช้อาวุธไม่ว่าจะเป็นมีดหรือปืนทำร้ายร่างกายคู่รักเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มีการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางบวกจึงมีแนวโน้มที่ไม่ทำร้าย

ร่างกายชั้นรุนแรง และแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่า เช่น การใช้คำพูดเพื่อให้คู่รักของตนรู้สึกเจ็บช้ำทางจิตใจหรือการไม่ใช้คำพูดแต่กระทำโดยการแสดงความเย็นชาไม่พูดด้วยหรือการปิดประตูกระแทกเสียงดังเพื่อให้คู่รักของตนรู้สึกถึงความไม่พอใจที่ตนเองมี (Murphy & O'Leary, 1989)

สมมติฐานที่ 6 ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

ผลจากการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานนี้ โดยพบผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 2.042$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.679$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับแนวคิดของ Bartholomew และ Horowitz (1991) ที่ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางลบและรับรู้ผู้อื่นในทางบวก มีความมั่นใจในตัวเองต่ำ ต้องการแสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและต้องการพึ่งพาผู้อื่น โดยมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในบุคคลอื่นและรู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่าไม่น่าเป็นที่รักของบุคคลอื่น เมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมีแนวโน้มไม่มากที่จะแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมา เพราะการใช้ความก้าวร้าวที่รุนแรงทางร่างกายหรืออาวุธในการทำร้ายคู่รักอาจทำให้คู่รักไม่พอใจซึ่งส่งผลเสียตามมาได้ในชีวิตคู่และตนเองเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลสูง จึงไม่แสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมาเพราะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันนี้แสวงหาความใกล้ชิดผูกพันและแสวงหาการยอมรับจากบุคคลอื่น (Baron & Byrne, 2000) หากแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกายออกมาจะมีแนวโน้มที่ไม่ได้รับความใกล้ชิดผูกพันจากใครและไม่เป็นที่ยอมรับจากบุคคลอื่นรวมถึงคู่รัก ดังนั้นผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจจึงแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่า เช่น ทางคำพูดโดยการประชดตัวเองว่าตนไม่มีคุณค่าไม่น่าเป็นที่รักของคู่รัก พุดจาประชดประชันหรือเสียดสีคู่รักของตนเองเพื่อต้องการให้คู่รักรับรู้ถึงความรู้สึกไม่พอใจดังกล่าว

สมมติฐานที่ 7 ผู้ที่มี *รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น* เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง *ความก้าวร้าวทางร่างกาย* มากกว่า *ความก้าวร้าวทางจิตใจ*

ผลจากการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานนี้ โดยพบผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดง *ความก้าวร้าวทางร่างกาย* ($M = 2.290$) มากกว่า *ความก้าวร้าวทางจิตใจ* ($M = 2.038$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .04 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับแนวคิดของ Bartholomew และ Horowitz (1991) ที่ได้กล่าวถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นว่าเกิดจากการรับรู้ทั้งตนเองและผู้อื่นในทางลบ ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันนี้หลีกเลี่ยงการไปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นเพราะคาดว่าผู้อื่นไม่น่าไว้วางใจรวมไปถึงมีการตอบสนองในการรับรู้ตนเองทางลบ ไม่อยากให้อุปปฏิเสศจากบุคคลรอบข้างโดยมีความไม่มั่นใจในตนเองและไม่ชอบที่จะเปิดเผยตนเองกับบุคคลอื่นเพราะรู้สึกว่าจะไม่มีความมั่นคงหรือปลอดภัยแต่อย่างใด (Baron & Byrne, 2000) เมื่อผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมากกระตุ้นให้เกิดความหึงหวงจึงแสดง *ความก้าวร้าวทางร่างกาย* ออกมามากกว่า เพราะมีการรับรู้ทั้งตนเองและผู้อื่นในทางลบเช่นเดียวกันหากมีเรื่องทะเลาะหรือเกิดความขัดแย้งขึ้นโดยเฉพาะเรื่องการนอกใจ จะแสดง *ความก้าวร้าวที่รุนแรง* ออกมาเพื่อให้คู่รักเกิดความเจ็บปวดทางร่างกาย อาจใช้ร่วมกับสิ่งของหรืออาวุธเพื่อทำร้ายร่างกายคู่รัก อันเนื่องมาจากความไม่ไว้วางใจในคู่รักของตนรวมไปถึงขาดทักษะทางสังคมในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นจึงมีการตอบสนองการกระทำของตนเองออกมาใน *ความก้าวร้าวทางร่างกาย* มากกว่า *ความก้าวร้าวทางจิตใจ* นอกจากนี้ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้หลีกเลี่ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่นอยู่แล้วแต่เมื่อต้องไปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลหนึ่งที่เป็นคู่รัก หากเกิดเรื่องขัดแย้งหรือมีสิ่งที่มากระตุ้นทำให้ไม่พอใจจากการนอกใจถือว่าเป็นเรื่องที่รุนแรงมากจึงแสดง *ความก้าวร้าว* ออกมาในลักษณะที่รุนแรงทางร่างกายมากกว่า *ความก้าวร้าวทางจิตใจ*

สมมติฐานที่ 8 ผู้ที่มี *รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน* เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจแสดง *ความก้าวร้าวทางจิตใจ* มากกว่า *ความก้าวร้าวทางร่างกาย*

ผลจากการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานนี้ โดยพบผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในกลุ่มผู้

ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 1.750$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.311$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับแนวคิดของ Bartholomew และ Horowitz (1991) ที่ได้กล่าวถึงผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินว่าเกิดจากการรับรู้ตนเองในทางบวกและรับรู้ผู้อื่นในทางลบ โดยผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้จะป้องกันตนเองจากความผิดหวังโดยเลี้ยงที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นและมีความมั่นใจในตนเองสูงซึ่งพึ่งพาตนเองอยู่เสมอและยืนหยัดได้ด้วยตนเองโดยไม่คิดที่จะพึ่งใครแล้วยังประเมินความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่นในทางลบ เมื่อผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้เจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจมีแนวโน้มไม่มากที่จะแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมาเพราะผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบนี้มองหรือรับรู้ผู้อื่นในทางลบอยู่แล้วจึงเป็นเรื่องธรรมดาหากคู่รักของตนทำอะไรให้ตนเองไม่พอใจจึงมีแนวโน้มที่จะไม่แสดงความก้าวร้าวรุนแรงออกมา O'Leary, Slep, Avery-Leaf และ Cascardi (2008) ได้กล่าวถึงความก้าวร้าวทางจิตใจไว้ว่าบุคคลที่มีความก้าวร้าวแบบนี้มักจะแสดงพฤติกรรมที่มีการบีบบังคับหรือข่มขู่โดยแสดงออกมาจากการใช้คำพูดหรือไม่ใช้คำพูดก็ได้ ลักษณะที่แสดงออกมาจากคำพูด เช่น การดูต่ำด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ และพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูด เช่น การบดบังของให้ได้รับความเสียหายหรือการปิดประตูกระแทกให้เสียงดัง ซึ่งสอดคล้องกับผู้มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินอย่างยิ่งเพราะไม่แคร์ความรู้สึกของอีกฝ่ายเนื่องจากตนเองมักคิดอยู่เสมอว่าพึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นใจในตนเองสูงและถ้าวันหนึ่งไม่มีคู่รักก็สามารถยืนหยัดได้ด้วยตนเองได้โดยไม่คิดที่จะพึ่งใคร

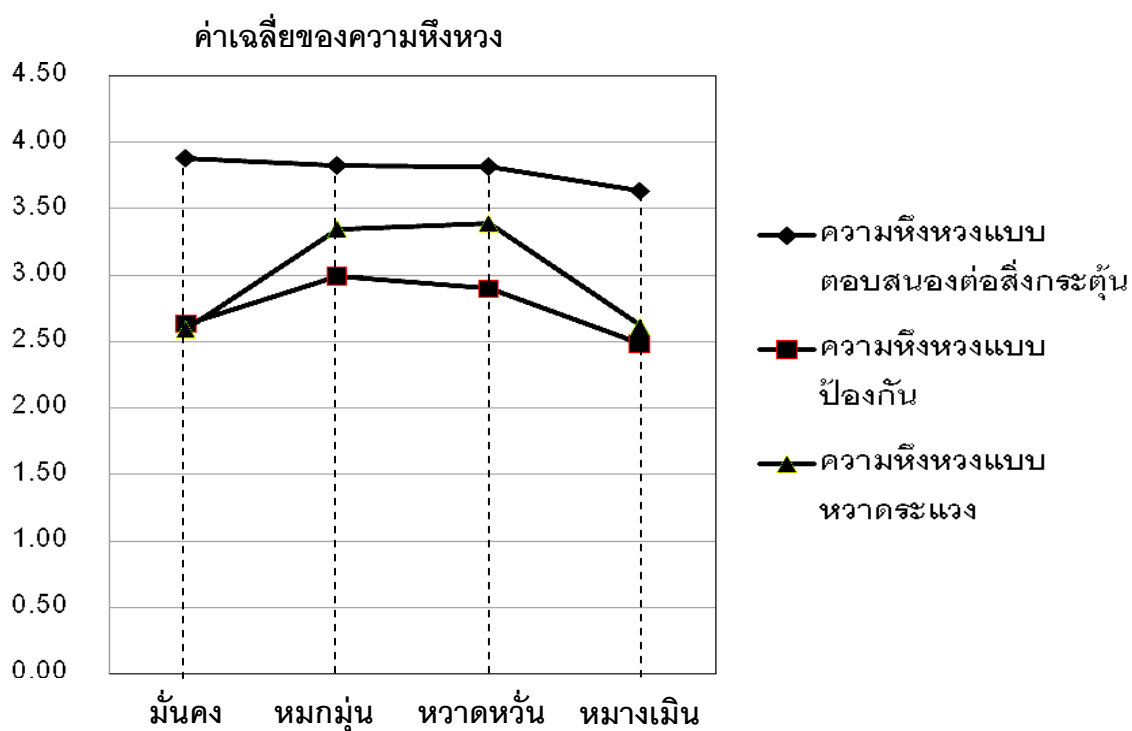
จากสมมติฐานและผลการอภิปรายข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยขอสรุปภาพรวมของการวิจัยแยกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ

ตอนที่ 2 สรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ

ตอนที่ 1 สรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ

ผู้วิจัยขอสรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจโดยการนำภาพที่ 14 ของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 มาอธิบายดังนี้

ภาพที่ 14 ค่าเฉลี่ยของความหึงหวงทั้ง 3 รูปแบบ ในผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบความผูกพันเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

จากภาพที่ 14 สรุปภาพรวมของการวิจัยได้ว่า

1. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางบวก

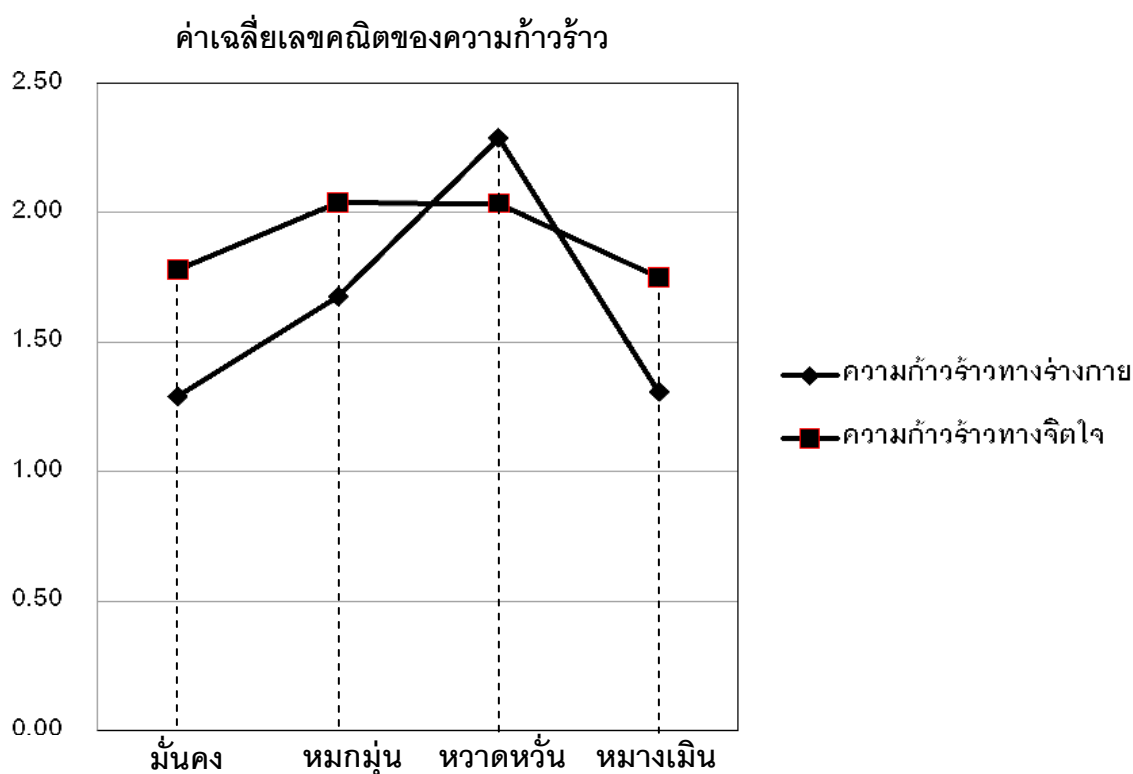
แม้จะมีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกหรือทางลบก็ตามนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงแบบอื่น แล้วยังพบว่ามีการแสดงความหึงหวงแบบป้องกันและแบบหวาดระแวงไม่แตกต่างกัน

2. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางลบ

แม้จะมีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกหรือทางลบก็ตามนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นและแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวงออกมามากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็มีความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นออกมามากที่สุด

ตอนที่ 2 สรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ

ผู้วิจัยขอสรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจโดยการนำภาพที่ 15 ของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 มาอธิบายดังนี้

ภาพที่ 15 ค่าเฉลี่ยของความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจในผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบความผูกพันเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจ

จากภาพที่ 15 สรุปภาพรวมของการวิจัยได้ว่า

1. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางบวก

แม้จะมีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกหรือทางลบก็ตามนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

2. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางลบ

2.1 ถ้ามีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมา มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

2.2. ถ้ามีการรับรู้ผู้อื่นในทางลบนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมา มากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจ

ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัยเพิ่มเติมดังนี้ ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางในการวิเคราะห์แยกผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแต่ละรูปแบบกับการวัดซ้ำความหึงหวงเพื่อดูผลการวิจัยแต่ละรูปแบบความผูกพันแยกกันซึ่งแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางนี้สามารถทำได้แต่อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนประเภทที่หนึ่ง (type I error) ได้ นอกจากนี้ยังพบว่ามีแนวทางอื่นในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เช่นกันคือการวิเคราะห์รวมผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันทั้ง 4 รูปแบบพร้อมกันทั้งหมดในการวัดซ้ำความหึงหวงด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามแบบวัดซ้ำ (Repeated measure MANOVA) ซึ่งอาจส่งผลให้ความคลาดเคลื่อนประเภทที่หนึ่งลดน้อยลงได้และอาจทำให้สมมติฐานในการวิจัยทุกข้อได้รับการสนับสนุนทั้งหมด นอกจากแนวทางทั้งสองนี้ยังพบว่ามีแนวทางอื่นอีก เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) โดยนำตัวแปรอิสระและตัวแปรตามทุกตัววิเคราะห์รวมกันทั้งหมดซึ่งจะทำให้ทราบความหึงหวงที่ส่งผลต่อความก้าวร้าวเพิ่มเติมเข้ามาแต่เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาความหึงหวงที่ส่งผลต่อความก้าวร้าวและผู้วิจัยเพียงต้องการศึกษารูปแบบความผูกพันที่เด่นชัดแยกกันในแต่ละรูปแบบว่ามี การแสดงความหึงหวงออกมาในรูปแบบใดบ้าง ผู้วิจัยจึงใช้แนวทางแรกในการวิเคราะห์ข้อมูลคือแนวทางในการวิเคราะห์แยกผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแต่ละรูปแบบกับการวัดซ้ำความหึงหวง (Repeated measure ANOVA) ในการวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติ
ในสถานการณ์การนอกใจ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติ
ในสถานการณ์การนอกใจ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดงความความหึงหวง แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวง
ในแบบอื่น
2. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดงความความหึงหวง แบบหวาดระแวง มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น
3. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดงความความหึงหวง แบบป้องกัน มากกว่าความหึงหวงในแบบอื่น
4. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดงความความหึงหวง แบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น มากกว่าความหึงหวง
ในแบบอื่น
5. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย
6. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย
7. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดง ความก้าวร้าวทางร่างกาย มากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจ
8. ผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เมื่อเจอสถานการณ์ที่คู่รักนอกใจ
แสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 480 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 240 คน และเพศหญิงจำนวน 240 คน จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำมาตรวัดรูปแบบความผูกพันเพื่อจำแนกผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันออกเป็น 4 รูปแบบ จากนั้นคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแต่ละรูปแบบที่เด่นชัดออกมาเพียง 50 คน จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงจำนวน 200 คน และนำแต่ละรูปแบบความผูกพันเข้าสู่เงื่อนไขการทดลองทั้ง 4 เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

เงื่อนไขที่ 1 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง เจอสถานการณ์การนอกใจ จากคูรัก (เป็นสถานการณ์สมมติให้อ่าน) จำนวน 50 คน

เงื่อนไขที่ 2 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่น เจอสถานการณ์การนอกใจ จากคูรัก (เป็นสถานการณ์สมมติให้อ่าน) จำนวน 50 คน

เงื่อนไขที่ 3 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมิน เจอสถานการณ์การนอกใจ จากคูรัก (เป็นสถานการณ์สมมติให้อ่าน) จำนวน 50 คน

เงื่อนไขที่ 4 ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่น เจอสถานการณ์การนอกใจ จากคูรัก (เป็นสถานการณ์สมมติให้อ่าน) จำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยมาตรวัดรูปแบบความผูกพัน สถานการณ์การนอกใจ (เป็นเรื่องสมมติให้อ่าน) มาตรวัดความหึงหวงและมาตรวัดความก้าวร้าว

1. มาตรวัดรูปแบบความผูกพัน

ใช้มาตรวัดรูปแบบความผูกพันของปาร์ณีย์ อิมธนาวนิช (2545) ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อกระทงแล้วจำนวน 48 ข้อมาใช้ในการวิจัย โดยแบ่งเป็นมิติความวิตกกังวลจำนวน 22 ข้อกระทง และมิติการหลีกเลี่ยงจำนวน 26 ข้อกระทง

2. สถานการณ์การนอกใจ (เป็นเรื่องสมมติให้อ่าน)

ผู้วิจัยได้จำลองสถานการณ์การนอกใจ โดยเรียบเรียงเป็นสถานการณ์ให้อ่าน ซึ่งสถานการณ์นี้ผู้วิจัยจำลองขึ้นโดยอ้างอิงและได้รับการยืนยันจากงานวิจัยต่างประเทศ เช่น ตัวอย่างงานวิจัยของ Murphy, Vallacher, Shackelford, Bjorklund, และ Yunger (2006) งานวิจัยของ Sagarin, Becker, Guadagno, Newcastle, และ Millevoi (2003) งานวิจัยของ Schutzwahl (2005) และงานวิจัยของ Schutzwahl และ Koch (2004) ได้ทำการศึกษาถึงสิ่งที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงเกิดความหึงหวงขึ้นจากการที่คู่รักแสดงพฤติกรรมการนอกใจกับเพศตรงข้าม ผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยของนักวิจัยดังกล่าวโดยนำประเด็นที่คู่รักได้นอกใจทางอารมณ์มาจำลองเป็นสถานการณ์สมมติขึ้น

3. มาตรการวัดความหึงหวง

ผู้วิจัยได้นำมาตรการวัดความหึงหวงของ Buunk (1997) ที่แบ่งความหึงหวงออกเป็น 3 แบบมาพัฒนาเพิ่มเติมและได้มาตรการวัดความหึงหวงออกมาดังนี้ ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นจำนวน 10 ข้อกระทง ความหึงหวงแบบป้องกันจำนวน 10 ข้อกระทง และความหึงหวงแบบหวาดระแวงจำนวน 10 ข้อกระทง รวมทั้งหมดจำนวน 30 ข้อกระทง

4. มาตรการวัดความก้าวร้าวในคู่รัก

ผู้วิจัยได้นำมาตรการวัดความก้าวร้าวของ O'Leary, Slep, Avery-Leaf, และ Cascardi (2008) มาพัฒนา โดย O'Leary และคณะ ได้จำแนกและกล่าวถึงความก้าวร้าวออกเป็น 2 แบบคือ ความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ โดยผู้วิจัยได้พัฒนามาตรการวัดความก้าวร้าวในคู่รักออกมาดังนี้ ความก้าวร้าวทางร่างกายจำนวน 14 ข้อกระทง และความก้าวร้าวทางจิตใจจำนวน 12 ข้อกระทง รวมทั้งหมดจำนวน 26 ข้อกระทง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามที่ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมการทดลอง มาตรการวัดรูปแบบความผูกพัน มาตรการวัดความหึงหวง และมาตรการวัดความก้าวร้าวในคู่รัก ผู้วิจัยได้แทรกสถานการณ์การนอกใจเข้าไปในแบบสอบถามแต่ละชุดเพื่อแจกให้แก่ผู้เข้าร่วมการทดลองจำนวน 480 ชุด
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เตรียมไว้แล้วจำนวน 480 ชุด ไปให้ผู้เข้าร่วมการทดลองจำนวน 480 คน ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ใน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่อยู่ในช่วงอายุ 18-25 ปี และมีคูรักรที่คบกันมาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ก่อนที่ผู้วิจัยจะให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารเพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยต้องการรวมถึงความยินยอมเข้าร่วมการทดลอง หลังจากให้ผู้เข้าร่วมการทดลองแต่ละคนตอบแบบสอบถามทั้งหมดเสร็จสิ้นผู้วิจัยกล่าวคำขอบคุณและได้มอบเอกสารที่เป็นข้อมูลในการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมหากพบสถานการณ์การนอกใจจนก่อให้เกิดความหึงหวงและความก้าวร้าวไว้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคน

3. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากผู้เข้าร่วมการทดลองทั้งหมด 480 คน มาแยกผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันออกเป็น 4 รูปแบบความผูกพันที่เด่นชัดออกมา ได้ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันที่เด่นชัดแต่ละรูปแบบความผูกพันจำนวน 50 คน รวมทั้งหมดที่ใช้จริงจำนวน 200 คน
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมด 200 คน มาทดสอบสมมติฐานในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส ฟอว์ วินโดว์ (SPSS for Windows) ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวคือ (one-way ANOVA) สำหรับการทดสอบสมมติฐาน มีรูปแบบความผูกพันของผู้ร่วมการทดลองเป็นตัวแปรอิสระ มีความหึงหวงและความก้าวร้าวในคูรักรเป็นตัวแปรตาม โดยทำการแยกวิเคราะห์แต่ละรูปแบบความผูกพันกับความหึงหวง และแยกการวิเคราะห์แต่ละรูปแบบความผูกพันกับความก้าวร้าว

ผลการวิจัย

1. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.88$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.63$) และมากกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 2.59$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00
2. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.35$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.99$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 แต่มีความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.35$) น้อยกว่าความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.82$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03

3. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดง ความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.90$) น้อยกว่าความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.81$) และน้อยกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 3.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00
4. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดง ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ($M = 3.63$) มากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน ($M = 2.48$) และมากกว่าความหึงหวงแบบหวาดระแวง ($M = 2.62$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00
5. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 1.78$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.29$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00
6. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 2.04$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.68$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00
7. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดง ความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 2.29$) มากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 2.04$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .04
8. ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจมีการแสดง ความก้าวร้าวทางจิตใจ ($M = 1.75$) มากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย ($M = 1.31$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

สรุปภาพรวมของการวิจัย

ตอนที่ 1 สรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความหึงหวงพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ

1. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางบวก

แม้จะมีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกหรือทางลบก็ตามนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นมากกว่าความหึงหวงแบบอื่น แล้วยังพบว่ามีการแสดงความหึงหวงแบบป้องกันและแบบหวาดระแวงไม่แตกต่างกัน

2. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางลบ

แม้จะมีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกหรือทางลบก็ตามนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นและแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความหึงหวงแบบหวาดระแวงออกมามากกว่าความหึงหวงแบบป้องกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็มีความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นออกมามากที่สุด

ตอนที่ 2 สรุปภาพรวมของการวิจัยในส่วนอิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อความก้าวร้าวพหุมิติในสถานการณ์การนอกใจ

1. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางบวก

แม้จะมีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกหรือทางลบก็ตามนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและแบบหมางเมินเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

2. บุคคลที่มีการรับรู้ตนเองในทางลบ

1.1 ถ้ามีการรับรู้ผู้อื่นในทางบวกนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหมกมุ่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความก้าวร้าวทางจิตใจออกมามากกว่าความก้าวร้าวทางร่างกาย

1.2. ถ้ามีการรับรู้ผู้อื่นในทางลบนั้นหมายถึงผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดหวั่นเมื่อเจอสถานการณ์การนอกใจจากคู่รักมีการแสดงความก้าวร้าวทางร่างกายออกมามากกว่าความก้าวร้าวทางจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยนี้ศึกษากับผู้ที่มีคูรักแล้วที่คบกันมาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่ยังไม่ได้แต่งงานทั้งหมด หากนำงานวิจัยนี้ไปศึกษากับกลุ่มคู่สมรสที่แต่งงานมีครอบครัวแล้วเพื่อดูความแตกต่างระหว่างคูรักวัยรุ่นที่ยังไม่ได้แต่งงานกับคู่สมรสที่แต่งงานแล้วว่ามีเมื่อเจอสถานการณ์ที่คูรักนอกใจจะแสดงความหึงหวงและความก้าวร้าวออกมาแตกต่างกันหรือไม่ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่งในการศึกษาต่อในอนาคต นอกจากนี้ประเด็นดังกล่าวแล้วงานวิจัยนี้มีข้อจำกัดในเรื่องสถานการณ์การนอกใจ โดยสถานการณ์ดังกล่าวเป็นเพียงสถานการณ์สมมติที่ให้อ่านจินตนาการตามถึงการนอกใจจากคูรักหากสถานการณ์การนอกใจเกิดขึ้นกับตนเองจะแสดงความหึงหวงและความก้าวร้าวออกมาในแบบใด การวิจัยในครั้งถัดไปหากนำประเด็นการนอกใจมาสร้างเป็นสถานการณ์การนอกใจที่เกิดขึ้นได้จริงอาจเห็นผลในพฤติกรรมบางอย่างที่แตกต่างออกไปและถ้านำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุที่มีความหลากหลายมากขึ้นจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนปลายเปรียบเทียบกับวัยรุ่นตอนต้นอาจเห็นความเหมือนหรือความแตกต่างในบางประเด็น นอกจากนี้เสนอให้ใช้การวิเคราะห์ที่น่าจะให้ข้อมูลมากกว่ามีสองรูปแบบ โดยรูปแบบแรกวิเคราะห์ Regression หรือ SEM และรูปแบบที่สองวิเคราะห์ MANOVA มีตัวแปรตาม 5 ตัวแปร คือ ความหึงหวงแบบตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ความหึงหวงแบบป้องกัน ความหึงหวงแบบหวาดระแวง ความก้าวร้าวทางร่างกายและความก้าวร้าวทางจิตใจ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

แค้นหนักเมียน้อย หลวงทูปจนตาย เมียหลวงรำไห้ตีหัวเจ้าผู้ตายคามือ. (27 มกราคม 2554).

ไทยโพสต์. คัดมาเมื่อ 27 มกราคม 2554 จาก <http://www.ryt9.com/s/tpd/1076045>.

ตร.เร่งตามจับอดีตผู้ที่มีดีแท่งเมียดับ. (9 มีนาคม 2554). เนชั่นทันข่าว. คัดมาเมื่อ 9 มีนาคม 2554 จาก <http://breakingnews.nationchannel.com>.

ทหารหนุ่มยิงแฟนสาวสาหัส ก่อนยิงตัวตาย-คาดหนึ่งหวง. (23 กรกฎาคม 2554). ผู้จัดการออนไลน์. คัดมาเมื่อ 23 กรกฎาคม 2554 จาก <http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?NewsID=9540000090765>.

ประมวลกฎหมายไทย ประมวลกฎหมายอาญา. (6 กรกฎาคม 2554). นักกฎหมายไทย. คัดมาเมื่อ 6 กรกฎาคม 2554 จาก <http://www.lawyerthai.com./law.php>.

ปารณีย์ อิมธนาวนิช. (2545). แรงจูงใจของความรักที่ไม่ได้รับการตอบสนองและรูปแบบความผูกพันในฐานะตัวทำนายระดับความรุนแรงและประสบการณ์ความรักที่ไม่ได้รับการตอบสนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แฟนเก่าหึงโหดบุกยิงอดีตแฟนสาวขณะมาฝากท้อง. (17 เมษายน 2554). เนชั่นทันข่าว. คัดมาเมื่อ 17 เมษายน 2554 จาก <http://breakingnews.nationchannel.com>.

มาจ้อเมียเจอคู่อีก หัวเก่าหึง! แทงพรุน. (3 มกราคม 2553). ไทยรัฐ. คัดมาเมื่อ 3 มกราคม 2553 จาก <http://www.thairath.co.th/content/newspaper/56497>.

เมียหนีตามชายอื่น หัวสุดแค้น ล่าข้ามจังหวัดยิงผู้ดับ. (7 มิถุนายน 2554). ไทยรัฐ. คัดมาเมื่อ 7 มิถุนายน 2554 จาก <http://www.thairath.co.th/content/region/177285>.

เมียหึงโหดแทงหัวหนุ่มแม่จันดับ พบนอนในห้องหญิงอื่นคาตา. (3 พฤษภาคม 2554). ผู้จัดการออนไลน์. คัดมาเมื่อ 3 พฤษภาคม 2554 จาก <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9540000054311>.

สามีเก่าหึงโหดยิงภรรยาต่อหน้าสามีใหม่. (4 กุมภาพันธ์ 2554). เนชั่นทันข่าว. คัดมาเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2554 จาก <http://breakingnews.nationchannel.com>.

- เสริมศรี ไสภิกุล. (2548). การทำนายความก้าวร้าวรุกรานในชีวิตสมรสที่สามีกระทำต่อภรรยาและที่ภรรยากระทำต่อสามีของผู้สมรสไทยในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนุรักษ์ แทนทอง. (2548). ความดึงดูดใจระหว่างบุคคลและรูปแบบความผูกพัน: รูปแบบที่คล้ายคลึงกันกับตน รูปแบบที่เติมเต็มซึ่งกันและกัน และรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรปวีณ์ เอื้อนรินทร์. (2552). รูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวต่อคู่อีกในวัยรุ่นตอนปลายที่มีระดับการควบคุมตนเองต่ำ. โครงการวิจัยปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพรรณ ภารพ. (2546). รูปแบบความผูกพันกับการอนุมานสาเหตุการกระทำของตนเองและผู้อื่นในสถานการณ์ทางลบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. S., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Press.
- Archer, J. (2002). Sex differences in physically aggressive acts between heterosexual partners a meta-analytic review. *Aggression and Violent Behavior, 7*, 313-351.
- Bandura, A. (1973). *Aggression: A social learning analysis*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Baron, R. A., & Byrne, D. (2000). *Social psychology* (9th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*, 226-244.

- Björkqvist, K. (1994). Sex differences in physical, verbal, and indirect aggression: A review of recent research. *Sex Roles*, 30, 177-188.
- Bookwala, J. (2002). The role of own and perceived partner attachment in relationship aggression. *Journal of Interpersonal Violence*, 17, 84-100.
- Bookwala, L., & Zdaniuk, B. (1998). Adult attachment styles and aggressive behavior within dating relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15, 175-190.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss, Vol. 1: Attachment*. New York, NY: Basic Books.
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss, Vol. 2: Separation: Anxiety and anger*. New York, NY: Basic Books.
- Bowlby, J. (1979). *The making and breaking of affectional bonds*. New York, NY: Brunner-Routledge.
- Bowlby, J. (1980). *Attachment and loss, Vol. 3: Loss: Sadness and depression*. New York, NY: Basic Books.
- Brase, G. L., Caprar, D., & Voracek, M. (2004). Sex differences in responses to relationship threats in England and Romania. *Journal of Social and Personal Relationships*, 21, 777-792.
- Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult attachment: An integrative overview. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 46–76). New York, NY: Guilford.
- Brown, L. M., Way, N., & Duff, J. L. (1999). The others in my life: Adolescent girls' friendships and peer relations. In N. G. Johnson, M. C. Roberts, & J. Worell (Eds.), *Beyond appearance: A new look at adolescent girls* (pp. 205–226). Washington, DC: American Psychological Association.
- Burchell, J. L., & Ward, J. (2011). Sex drive, attachment style, relationship status, and previous infidelity as predictors of sex differences in romantic jealousy. *Personality and Individual Differences*, 51, 657-661.
- Buss, A. H. (1961). *The psychology of aggression*. New York, NY: Wiley.

- Buss, D. M. (1989). Conflict between the sexes: Strategic interference and the evocation of anger and upset. *Journal of Personality and Social Psychology*, *56*, 735-747.
- Buss, D. M. (2000). *The dangerous passion: Why jealousy is as necessary as love and sex*. New York, NY: The Free Press.
- Buss, D. M., Larsen, R. J., Westen, D., & Semmelroth, J. (1992). Sex differences in jealousy: Evolution, physiology, and psychology. *Psychological Science*, *3*, 251-255.
- Buss, D. M., & Schmitt, D. P. (1993). Sexual strategies theory: A contextual evolutionary analysis of human mating. *Psychological Review*, *100*, 204-232.
- Buss, D. M., Shackelford, T. K., Kirkpatrick, L. A., Choe, J. C., Lim, H. K., Hasegawa, M.,..., Bennett, K. (1999). Jealousy and the nature of beliefs about infidelity: Tests of competing hypotheses about sex differences in the United States, Korea, and Japan. *Personal Relationships*, *6*, 125-150.
- Buunk, B. P. (1982). Strategies of jealousy: Styles of coping with extramarital involvement of the spouse. *Family Relations*, *31*, 13-18.
- Buunk, B. P. (1990). Anticipated sexual jealousy scale. In J. Touliatos, B. F. Perlmutter & M. A. Straus (Eds.), *Handbook of family measurement techniques* (pp. 263-264). Newbury Park, CA: Sage.
- Buunk, B. P. (1991). Jealousy in close relationships: An exchange theoretical perspective. P. Salovey (Ed.), *Psychological perspectives on jealousy and envy* (pp. 148-177). New York, NY: Guilford Publications.
- Buunk, B. P. (1995). Sex, self-esteem, dependency, and extradyadic sexual experience as related to jealousy responses. *Journal of Social and Personal Relationships*, *12*, 147-153.
- Buunk, B. P. (1997). Personality, birth order and attachment styles as related to various types of jealousy. *Personality and Individual Differences*, *23*, 997-1006.
- Buunk, B. P. & Bringle, R. G. (1987). Jealousy in love relationships. In S. Duck & D. Perlman (Eds.), *Intimate relationships: Development, dynamics and deterioration* (pp. 123-148). Beverly Hills, CA: Sage.

- Buunk, B. P., & Hupka, R. B. (1987). Cross-cultural differences in the elicitation of sexual jealousy. *The Journal of Sex Research, 23*, 12-22.
- Cascardi, M., Avery-Leaf, S., O'Leary, K. D., & Smith Slep, A. M. (1999). Factor structure and convergent validity of the conflict tactics scale in high school students. *Psychological Assessment, 11*, 546-555.
- Cramer, R. E., Abraham, W. T., Johnson, L. M., & Manning-Ryan, B. (2001). Gender differences in subjective distress to emotional and sexual infidelity: Evolutionary or logical inference explanation?. *Current Psychology, 20*, 327-336.
- Daly, M., & Wilson, M. I. (1988). *Homicide*. Hawthorne, NY: Aldine, DeGruyter.
- Daly, M., Wilson, M. I., & Weghorst, S. J. (1982). Male sexual jealousy. *Ethology and Sociobiology, 3*, 11-27.
- DeSteno, D. A., Valdesolo, P., & Bartlett, M. Y. (2006). Jealousy and the threatened self: Getting to the heart of the green-eyed monster. *Journal of Personality and Social Psychology, 91*, 626-641.
- Dijkstra, P., & Barelds, D. P. H. (2008). Self and partner personality and responses to relationship threats. *Journal of Research in Personality, 42*, 1500-1511.
- Dollard, J., Miller, N. E., Doob, L.W., Mowrer, O. H., & Sears, R. R. (1939). *Frustration and aggression*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Drigotas, S. M. & Barta, W. (2001). The cheating heart: Scientific explorations of infidelity. *Current Directions in Psychological Science, 10*, 177-180.
- Drigotas, S. M., Safstrom, C. A., & Gentilia, T. (1999). An investment model prediction of dating infidelity. *Journal of Personality and Social Psychology, 77*, 509-524.
- Fernandez-Fuertes, A. A., & Fuertes, A. (2010). Physical and psychological aggression in dating relationships of Spanish adolescents: Motives and consequences. *Child Abuse and Neglect, 34*, 183-191.
- Goldstein, J. H. (1986). *Aggression and crimes of violence* (2nd ed.). New York, NY: Oxford University Press.

- Glass, S. P., & Wright, T. L. (1985). Sex differences in types of extramarital involvement and marital dissatisfaction. *Sex Roles, 12*, 1101-1119.
- Glass, S. P., & Wright, T. L. (1992). Justifications for extramarital relationship: The association between attitudes, behaviors, and gender. *Journal of Sex Research, 29*, 361-387.
- Griffin, D., & Bartholomew, K. (1994). Models of the self and other: Fundamental dimensions underlying measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology, 67*, 430-445.
- Grych, J., & Kinsfogel, K. M. (2010). Exploring the role of attachment style in the relation between family aggression and abuse in adolescent dating relationships. *Journal of Aggression, Maltreatment and Trauma, 19*, 624-640.
- Guerrero, L. K. (1998). Attachment-style differences in the experience and expression of romantic jealousy. *Personal Relationships, 5*, 273-291.
- Guerrero, L. K., Andersen, P. A., Jorgensen, P. F., Spitzberg, B. H., & Eloy, S. V. (1995). Coping with the green-eyed monster: Conceptualizing and measuring communicative responses to romantic jealousy. *Western Journal of Communication, 59*, 270-304.
- Guerrero, L. K., & Eloy, S. V. (1992). Relational satisfaction and jealousy across marital types. *Communication Reports, 5*, 23-31.
- Guerrero, L. K., Spitzberg, B. H., & Yoshimura, S. M. (2004). Sexual and emotional jealousy. In J. H. Harvey, A. Wenzel, & S. Sprecher (Eds.), *The handbook of sexuality in close relationships* (pp. 311-345). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Hansen, G. L. (1991). Jealousy: Its conceptualization, measurement, and integration with family stress theory. In P. Salovey (Ed.), *The psychology of jealousy and envy* (pp. 211-230). New York, NY: Guilford.
- Harris, C. R. (2003). A review of sex differences in sexual jealousy, including self-report data, psychophysiological responses, interpersonal violence, and morbid jealousy. *Journal of Personality and Social Psychology, 7*, 102-128.

- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, *52*, 511-524.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1990). Love and work: An attachment-theoretical perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*, *59*, 270-280.
- Hoaken, P. C. S. (1976). Jealousy as a symptom of psychiatric disorder. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, *10*, 47-51.
- Jenkins, S. S., & Aubé, J. (2002). Gender differences and gender-related constructs in dating aggression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *28*, 1106-1118.
- Jouriles, E. N., Garrido, E., Rosenfield, D., & McDonald, R. (2009). Experiences of psychological and physical aggression in adolescent romantic relationships: Links to psychological distress. *Child Abuse and Neglect*, *33*, 451-460.
- Kirkpatrick, L. A. & Davis, K. E. (1994). Attachment style, gender, and relationship stability: A longitudinal analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, *66*, 502-512.
- Luteyn, F., Starren, J. & Van Dijk, H. (1985). *Herziene handleiding Nederlandse Persoonlijkheidsuragenlijst* (Revised manual of the Dutch Personality Questionnaire). Lisse, Tilburg, NL: Swets & Zeitlinger.
- Main, M., Kaplan, N., & Cassidy, J. (1985). Security in infancy, childhood, and adulthood: A move to the level of representation. In I. Bretherton & E. Waters (Eds.), *Growing points in attachment theory and research. Monographs of the Society for Research in Child Development*, *50*, (1-2, serial no. 209), 66-106.
- Miller-Perrin, C. L., Perrin, R. D., & Kocur, J. L. (2009). Parental physical and psychological aggression: Psychological symptoms in young adults. *Child Abuse and Neglect*, *33*, 1-11.
- Miller, S. L., & Maner, J. K. (2009). Sex differences in response to sexual versus emotional infidelity: The moderating role of individual differences. *Personality and Individual Differences*, *46*, 287-291.

- Mongeau, P. A., Hale, J. L., & Alles, M. (1994). An experimental investigation of accounts and attributions following sexual infidelity. *Communication Monographs*, 61, 326-344.
- Munoz-Rivas, M. J., Grana, J. L., O'Leary, K. D., & Gonzalez, M. P. (2007). Aggression in adolescent dating relationships: Prevalence, justification, and health consequences. *Journal of Adolescent Health*, 40, 298-304.
- Murphy, S. M., Vallacher, R. R., Shackelford, T. K., Bjorklund, D. F., & Yunger, J. L. (2006). Relationship experience as a predictor of romantic jealousy. *Personality and Individual Differences*, 40, 761-769.
- O'Leary, K. D., Slep, A. M. S., Avery-Leaf, S., & Cascardi, M. (2008). Gender differences in dating aggression among multiethnic high school students. *Journal of Adolescent Health*, 42, 473-479.
- O'Leary, K. D., Slep, A. M. S., & O'Leary, S. G. (2007). Multivariate models of men's and women's partner aggression. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 75, 752-764.
- Parker, J. P., Low, C. M., Walker A. R., & Gamm B. K. (2005). Friendship jealousy in young adolescents: Individual differences and links to sex, self-esteem, aggression, and social adjustment. *Developmental Psychology*, 41, 235-250.
- Pfeiffer, S. M., & Wong, P. T. P. (1989). Multidimensional jealousy. *Journal of Social and Personal Relationships*, 6, 181-196.
- Pines, A. M., & Aronson, E. (1983). Antecedents, correlates, and consequences of sexual jealousy. *Journal of Personality*, 51, 108-136.
- Sagarin, B. J., Becker, D. V., Guadagno, R. E., Nicastle, L. D., & Millevoi, A. (2003). Sex differences (and similarities) in jealousy: The moderating influence of infidelity experience and sexual orientation of the infidelity. *Evolution and Human Behavior*, 24, 17-23.
- Schutzwohl, A. (2004). Which infidelity type makes you more jealous? Decision strategies in a forced choice between sexual and emotional infidelity. *Evolutionary Psychology*, 2, 121-128.

- Schutzwahl, A. (2005). Sex differences in jealousy: The processing of cues to infidelity. *Evolution and Human Behavior, 26*, 288-299.
- Schutzwahl, A. (2006). Sex differences in jealousy: Information search and cognitive preoccupation. *Personality and Individual Differences, 40*, 285-292.
- Schutzwahl, A. (2008). The intentional object of romantic jealousy. *Evolution and Human Behavior, 29*, 92-99.
- Schutzwahl, A., & Koch, S. (2004). Sex differences in jealousy: The recall of cues to sexual and emotional infidelity in personally more and less threatening context conditions. *Evolution and Human Behavior, 25*, 249-257.
- Senchak, M. & Leonard, K. E. (1992). Attachment styles and marital adjustment among newlywed couples. *Journal of Social and Personal Relationships, 9*, 51-64.
- Shackelford, T. K., Buss, D. M., & Bennett, K. (2002). Forgiveness or breakup: Sex differences in responses to a partner's infidelity. *Cognition and Emotion, 16*, 299-307.
- Sharpsteen, D. J., & Kirkpatrick, L. A. (1997). Romantic jealousy and adult romantic attachment. *Journal of Personality and Social Psychology, 72*, 627-640.
- Shaver, P. R., & Fraley, R. C. (1999). Self-report measures of adult attachment. Retrieved July 24, 2011, from <http://internal.psychology.illinois.edu/~rcfraley/measures/measures.html>
- Straus, M. A. (1979). Measuring intrafamily conflict and violence: The conflict tactics (CT) scales. *Journal of Marriage and Family, 41*, 75-88.
- Sugarman, D. B., & Hotaling, G. T. (1991). "Dating violence: A review of contextual and risk factors." In B. Levy (Ed.), *Dating violence: Young women in danger* (pp. 100-118). Seattle, WA: Seal Press.
- Underwood, M. K. (2003). *Social aggression among girls*. New York, NY: Guilford Press.
- Wolfe, D. A., Scolt, K., Reitzel-Jaffe, D., Wekerle, C., Grasley, C. & Straatman, A. L. (2001). Development and validation of the conflict in adolescent dating relationships inventory. *Psychology Assessment, 13*, 277-293.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

(มาตรวัดรูปแบบความผูกพันของผู้เข้าร่วมการวิจัยในชั้นใช้จริง)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมประยุกต์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความถูกต้องของข้อมูลที่จะนำมาใช้มากที่สุด และเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาอ่านคำชี้แจงและวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียด หากท่านมีข้อสงสัยประการใด กรุณาสอบถามผู้วิจัยหรือผู้ที่แจกแบบสอบถามให้แก่ท่าน โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ และข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ จะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

กฤตติภัส ผึ้งศิริ

ผู้วิจัย

แบบสำรวจความสัมพันธ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาตอบข้อมูลและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามความเป็นจริง โดย

ไม่เว้นว่างและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลใดๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. มหาวิทยาลัยคณะ.....

สาขาวิชา.....ชั้นปี.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้ท่านนึกถึงความสัมพันธ์โดยทั่วไประหว่างท่านกับคนรัก จากนั้นให้ท่านอ่านข้อความต่อไป่นี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความรู้สึกของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
	1	2	3	4	5
1. ฉันกลัวว่าฉันจะสูญเสียความรักจากเขา	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงที่สุด กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 5	1	2	3	4	X
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 3	1	2	X	4	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและ ไม่ตรง พอๆกัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันกลัวว่าฉันจะสูญเสียความรักจากเขา	1	2	3	4	5
2. ฉันไม่ชอบแสดงความรู้สึกในส่วนลึกของหัวใจให้เขารู้	1	2	3	4	5
3. ฉันมักกังวลว่าเขาไม่ต้องการที่จะอยู่กับฉัน	1	2	3	4	5

หมายเหตุ ผู้สนใจมาตรวจรูปแบบความผูกพัน ให้ติดต่อศูนย์ประเมินทางจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล (มาตรวัดความหึงหวง ชั้นพัฒนามาตรวัด)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมประยุกต์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความถูกต้องของข้อมูลที่จะนำมาใช้มากที่สุด และเป็นประโยชน์ในทาง
วิชาการต่อไป ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาอ่านคำชี้แจงและวิธีการตอบ
แบบสอบถามอย่างละเอียด หากท่านมีข้อสงสัยประการใด กรุณาสอบถามผู้วิจัยหรือผู้ที่
แจกแบบสอบถามให้แก่ท่าน โดยผู้วิจัยขอรับรองว่า จะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็น
ความลับ และข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ จะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

กฤตติภัส ฝั้นศิริ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาตอบข้อมูลและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามความเป็นจริง โดย

ไม่เว้นว่างและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็น
ความลับ และจะไม่มีผลใดๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. มหาวิทยาลัยคณะ.....

สาขาวิชา.....ชั้นปี.....

4. ขณะนี้ท่าน ไม่มีคูรัก มีคูรัก

1. ที่คบกันมาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน

2. ที่คบกันมาต่ำกว่า 6 เดือน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วลองนึกถึงการกระทำที่ผ่านมาของตัวท่านเองว่าเคยรู้สึกอารมณ์เสียอยู่ในระดับใด ให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง ท่าน**ไม่อารมณ์เสียเลย**กับคูรััก
- 2 หมายถึง ท่าน**อารมณ์เสีย**กับคูรัักอยู่ในระดับ **น้อย**
- 3 หมายถึง ท่าน**อารมณ์เสีย**กับคูรัักอยู่ในระดับ **ปานกลาง**
- 4 หมายถึง ท่าน**อารมณ์เสีย**กับคูรัักอยู่ในระดับ **มาก**
- 5 หมายถึง ท่าน**อารมณ์เสีย**กับคูรัักอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ตัวอย่าง

ท่านจะรู้สึกอย่างไร หากคูรัักของท่าน...	ไม่อารมณ์เสียเลย 1	อารมณ์เสียน้อย 2	อารมณ์เสียปานกลาง 3	อารมณ์เสียมาก 4	อารมณ์เสียมากที่สุด 5
1. สัมผัสร่างกายกับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่าท่านรู้สึกอารมณ์เสียกับคูรัักโดยอยู่ในระดับ มากที่สุด ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 5	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่าท่านรู้สึกอารมณ์เสียกับคูรัักโดยอยู่ในระดับ มาก ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่าท่านรู้สึกอารมณ์เสียกับคูรัักโดยอยู่ในระดับ ปานกลาง ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 3	1	2	3	4	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ท่านจะรู้สึกอย่างไร หากคูรักรของท่าน...	ไม่อารมณ์ เสียเลย 1	อารมณ์ เสียน้อย 2	อารมณ์ เสียปาน กลาง 3	อารมณ์ เสียมาก 4	อารมณ์ เสียมาก ที่สุด 5
1. สัมผัสร่างกายกับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
2. พูดคุยเรื่องส่วนตัวกับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
3. ทำตัวเจ้าชู้กับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
4.	1	2	3	4	5
5.	1	2	3	4	5
6.	1	2	3	4	5
7.	1	2	3	4	5
8.	1	2	3	4	5
9.	1	2	3	4	5
10.	1	2	3	4	5

ตอนที่ 3

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วลองนึกถึงการกระทำที่ผ่านมาจากตัวท่านเองว่าตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
1. ฉันไม่ต้องการให้คูรักพบเจอกับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงที่สุด กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 5	1	2	3	4	X
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 3	1	2	X	4	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
1. ฉันไม่ต้องการให้คู่อภิเษกกับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
2. ฉันยอมรับได้หากคู่อภิเษกมีเพื่อนสนิทเป็นเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
3. ฉันยอมรับไม่ได้หากคู่อภิเษกคบปะเพื่อนเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
4.	1	2	3	4	5
5.	1	2	3	4	5
6.	1	2	3	4	5
7.	1	2	3	4	5
8.	1	2	3	4	5
9.	1	2	3	4	5
10.	1	2	3	4	5

ตอนที่ 4

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วลองนึกถึงการกระทำที่ผ่านมาจากตัวท่านเองว่าตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
1. ฉันคิดว่าคูรักรักของฉันจะเห็นคนอื่นน่าดึงดูดใจมากกว่าฉัน	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงที่สุด กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 5	1	2	3	4	X
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 3	1	2	X	4	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
1. ฉันกลัวว่าคู่รักของฉันจะเห็นคนอื่นน่าดึงดูดใจมากกว่าฉัน	1	2	3	4	5
2. ฉันไม่กังวลว่าจะมีใครเข้ามาอยู่กับคู่รักของฉัน	1	2	3	4	5
3. ฉันกังวลว่าคู่รักอาจจะไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนอื่น	1	2	3	4	5
4.	1	2	3	4	5
5.	1	2	3	4	5
6.	1	2	3	4	5
7.	1	2	3	4	5
8.	1	2	3	4	5
9.	1	2	3	4	5
10.	1	2	3	4	5

😊😊😊😊😊 ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี 😊😊😊😊😊

หมายเหตุ ผู้สนใจมาตรวจวัดความหึงหวง ให้ติดต่อศูนย์ประเมินทางจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ข1

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงของมาตรฐานวัดความหึ่งหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดโดยรวมทุกองค์ประกอบ

(N = 150)

ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 30 ข้อ (N = 150)	ข้อที่ผ่าน การวิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง (n = 41)		กลุ่มต่ำ (n = 44)				
		M	SD	M	SD			
1.1	+	4.17	0.95	2.55	1.27	6.67***	.54***	ผ่าน
1.2	+	3.90	1.04	2.55	1.11	5.80***	.46***	ผ่าน
1.3	+	4.61	0.74	3.50	1.23	5.09***	.44***	ผ่าน
1.4	+	4.51	0.71	3.27	1.48	4.96***	.45***	ผ่าน
1.5	+	4.83	0.50	3.64	1.67	4.53***	.42***	ผ่าน
1.6	+	4.83	0.50	3.36	1.54	5.98***	.49***	ผ่าน
1.7	+	4.80	0.51	3.48	1.62	5.17***	.45***	ผ่าน
1.8	+	4.85	0.36	3.52	1.68	5.14***	.44***	ผ่าน
1.9	+	4.95	0.22	3.84	1.71	4.27***	.40***	ผ่าน
1.10	+	4.73	0.59	3.36	1.63	5.21***	.47***	ผ่าน
2.1	+	3.63	0.73	2.05	1.14	7.69***	.44***	ผ่าน
2.2	-	3.34	1.02	2.16	1.01	5.38***	.34***	ผ่าน
2.3	+	3.37	0.89	2.36	0.97	4.97***	.35***	ผ่าน
2.4	-	3.93	0.96	3.09	1.03	3.87***	.28***	ผ่าน
2.5	+	3.63	0.94	2.34	1.08	5.87***	.40***	ผ่าน
2.6	-	3.61	0.74	2.75	0.89	4.82***	.27***	ผ่าน
2.7	+	3.76	0.92	2.07	1.00	8.11***	.46***	ผ่าน

ตารางที่ ข1 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงของมาตรฐานความหึ่งหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดโดยรวมทุกองค์ประกอบ

(N = 150)

ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 30 ข้อ (N = 150)	ข้อที่ผ่าน การวิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง (n = 41)		กลุ่มต่ำ (n = 44)				
		M	SD	M	SD			
2.8	-	3.93	0.88	2.73	1.11	5.51***	.37***	ผ่าน
2.9	+	3.49	0.87	2.25	0.94	6.28***	.41***	ผ่าน
2.10	-	3.68	0.93	2.70	1.00	4.65***	.28***	ผ่าน
3.1	+	4.07	0.69	2.32	1.12	<u>8.80</u> ***	.58***	ผ่าน
3.2	-	3.59	0.97	2.68	0.88	4.49***	.30***	ผ่าน
3.3	+	3.98	0.96	2.07	1.09	8.55***	.49***	ผ่าน
3.4	-	3.41	0.87	2.41	0.87	3.34***	.29***	ผ่าน
3.5	+	4.05	0.71	2.34	1.06	<u>8.83</u> ***	.52***	ผ่าน
3.6	-	3.93	0.93	2.39	0.95	7.56***	.47***	ผ่าน
3.7	+	3.90	0.54	2.32	0.98	<u>9.30</u> ***	.54***	ผ่าน
3.8	-	3.73	0.92	2.55	1.04	5.53***	.34***	ผ่าน
3.9	+	3.68	0.69	2.11	1.17	<u>7.62</u> ***	.44***	ผ่าน
3.10	+	3.59	0.84	1.93	1.07	7.92***	.45***	ผ่าน
α							.88	

หมายเหตุ ค่า t ที่ขีดเส้นใต้ เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

30 ข้อคือ ค่า CITC เมื่อวิเคราะห์ 30 ข้อกระทง

ค่า r วิฤติ (147, .05, หนึ่งหาง) \approx .135

*p < .05, หนึ่งหาง. **p < .01, หนึ่งหาง. ***p < .001, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ข2

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัด
ความหึ่งหวงในขั้นพัฒนามาตรวัดแยกตามองค์ประกอบที่ 1 ความหึ่งหวงแบบตอบสนองต่อ
สิ่งกระตุ้น ($N = 150$)

ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 10 ข้อ ($N = 150$)	ข้อที่ผ่าน การวิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง ($n = 50$)		กลุ่มต่ำ ($n = 42$)				
		M	SD	M	SD			
1.1	+	4.58	0.67	2.21	1.09	12.20***	.67***	ผ่าน
1.2	+	4.40	0.73	2.36	1.14	10.00***	.60***	ผ่าน
1.3	+	4.94	0.24	2.98	1.14	10.99***	.75***	ผ่าน
1.4	+	4.84	0.42	2.60	1.25	11.11***	.80***	ผ่าน
1.5	+	5.00	0.00	2.90	1.57	8.63***	.84***	ผ่าน
1.6	+	4.98	0.14	2.55	1.27	12.32***	.89***	ผ่าน
1.7	+	4.98	0.14	2.67	1.32	11.31***	.88***	ผ่าน
1.8	+	5.00	0.00	2.81	1.49	9.56***	.91***	ผ่าน
1.9	+	5.00	0.00	3.26	1.75	6.42***	.81***	ผ่าน
1.10	+	4.98	0.14	2.60	1.34	11.44***	.87***	ผ่าน
α							.95	

หมายเหตุ ค่า t ที่ขีดเส้นใต้ เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

10 ข้อคือ ค่า CITC เมื่อวิเคราะห์ 10 ข้อกระทง

ค่า r วิฤติ ($149, .05$, หนึ่งหาง) $\approx .135$

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ข3

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัด
ความหึ่งหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตามองค์ประกอบที่ 2 ความหึ่งหวงแบบป้องกัน (N = 150)

ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 10 ข้อ (N = 150)	ข้อที่ผ่าน การวิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง (n = 41)		กลุ่มต่ำ (n = 47)				
		M	SD	M	SD			
2.1	+	4.00	0.59	1.72	0.77	15.63***	.73***	ผ่าน
2.2	-	3.66	0.91	1.91	0.75	9.86***	.64***	ผ่าน
2.3	+	3.66	0.66	2.00	0.66	11.80***	.61***	ผ่าน
2.4	-	4.29	0.72	2.66	0.70	10.80***	.65***	ผ่าน
2.5	+	3.83	0.77	1.83	0.73	12.47***	.70***	ผ่าน
2.6	-	3.95	0.74	2.43	0.58	10.83***	.60***	ผ่าน
2.7	+	4.10	0.86	1.77	0.63	14.30***	.72***	ผ่าน
2.8	-	4.22	0.69	2.38	0.68	12.58***	.70***	ผ่าน
2.9	+	3.78	0.57	1.83	0.60	15.54***	.70***	ผ่าน
2.10	-	4.05	0.63	2.21	0.66	13.32***	.71***	ผ่าน
α							.91	

หมายเหตุ ค่า t ที่ขีดเส้นใต้ เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

10 ข้อคือ ค่า CITC เมื่อวิเคราะห์ 10 ข้อกระทง

ค่า r วิฤติ (149, .05, หนึ่งหาง) = .135

*p < .05, หนึ่งหาง. **p < .01, หนึ่งหาง. ***p < .001, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ข4

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัด
ความหึ่งหวงในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตามองค์ประกอบที่ 3 ความหึ่งหวงแบบหวาดระแวง
(N = 150)

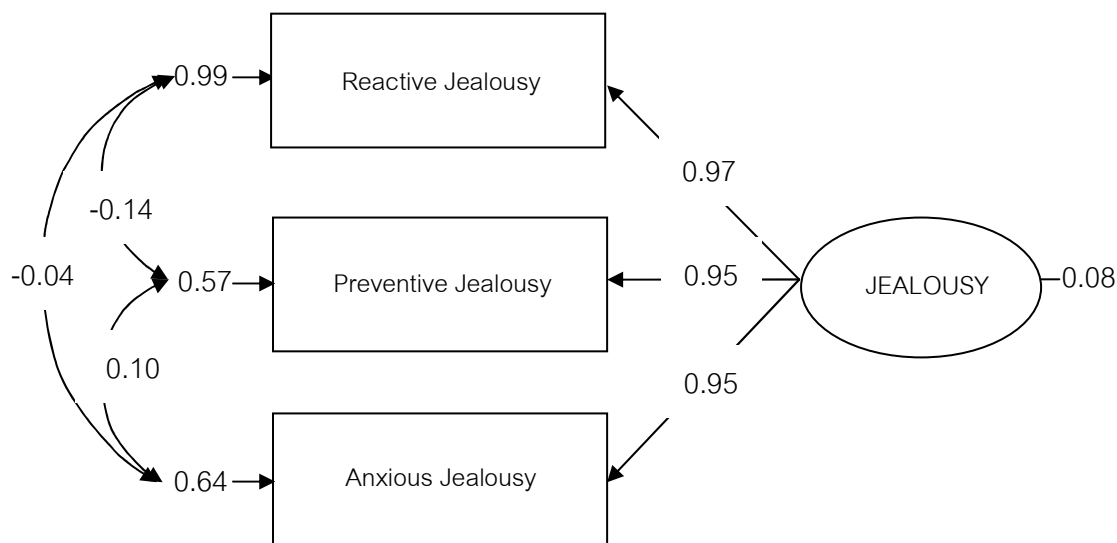
ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 10 ข้อ (N = 150)	ข้อที่ผ่าน การวิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง (n = 49)		กลุ่มต่ำ (n = 47)				
		M	SD	M	SD			
3.1	+	4.12	0.60	2.13	0.74	14.53***	.75***	ผ่าน
3.2	-	3.76	0.80	2.40	0.58	9.42***	.49***	ผ่าน
3.3	+	4.08	0.84	1.70	0.75	14.65***	.74***	ผ่าน
3.4	-	3.86	0.58	1.98	0.74	13.93***	.61***	ผ่าน
3.5	+	3.92	0.70	1.94	0.70	13.81***	.73***	ผ่าน
3.6	-	4.06	0.72	2.38	0.74	11.28***	.57***	ผ่าน
3.7	+	3.96	0.54	2.02	0.61	16.56***	.75***	ผ่าน
3.8	-	3.92	0.86	2.17	0.76	10.52***	.56***	ผ่าน
3.9	+	3.94	0.66	1.72	0.65	16.59***	.77***	ผ่าน
3.10	+	3.78	0.62	1.38	0.53	20.20***	.80***	ผ่าน
α							.91	

หมายเหตุ ค่า t ที่ขีดเส้นใต้ เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

10 ข้อคือ ค่า CITC เมื่อวิเคราะห์ 10 ข้อกระทง

ค่า r วิฤฤติ (149, .05, หนึ่งหาง) \approx .135

*p < .05, หนึ่งหาง. **p < .01, หนึ่งหาง. ***p < .001, หนึ่งหาง.

Chi-Square = 0.02, df = 1, P-value = .88211, RMSEA = .00

ภาพที่ ๗1 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะต้นนิษฐานของมาตรวัดความหึงหวง (N = 150)

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by
Scientific Software International, Inc.
7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140
Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005
Use of this program is subject to the terms specified in the
Universal Copyright Convention.
Website: www.ssicentral.com

```

TI
DA NI=74 NO=0 MA=CM
RA FI='C:\Users\CS33\Desktop\CFA_JEA (mnl)\CFA_JEA.psf'
SE
70 72 74 /
MO NX=3 NK=1 TD=SY
LK
JEALOUSY
FR TD(3,2) TD(3,1) TD(1,2) TD(1,3) TD(2,1) TD(2,3) TD(1,1)
FI LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1) TD(2,2) TD(3,3)
VA 0.97 LX(1,1)

```

VA 0.95 LX(2,1)
 VA 0.95 LX(3,1)
 VA 0.57 TD(2,2)
 VA 0.64 TD(3,3)
 PD
 OU SS SC SE TV RS FS EF MI ND=2 AD=OFF

TI

Number of Input Variables 74
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 150

TI

Covariance Matrix

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
	-----	-----	-----
Mean_Com1	1.06		
Mean_Com2	-0.07	0.64	
Mean_Com3	0.04	0.17	0.72

TI

Parameter Specifications

PHI

JEALOUSY

1

THETA-DELTA

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
	-----	-----	-----
Mean_Com1	2		
Mean_Com2	3	0	
Mean_Com3	4	5	0

TI

Number of Iterations = 2
 LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

JEALOUSY

Mean_Com1	0.97
Mean_Com2	0.95
Mean_Com3	0.95

PHI

JEALOUSY

0.08

(0.06)

1.29

THETA-DELTA

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
	-----	-----	-----
Mean_Com1	0.99 (0.14) 7.23		
Mean_Com2	-0.14 (0.09) -1.54	0.57	
Mean_Com3	-0.04 (0.09) -0.41	0.10 (0.06) 1.62	0.64

Squared Multiple Correlations for X - Variables

Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
-----	-----	-----
0.07	0.11	0.10

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 1

Minimum Fit Function Chi-Square = 0.022 (P = 0.88)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 0.022 (P = 0.88)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 1.73)

Minimum Fit Function Value = 0.00015

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.012)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.11)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.90

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.074

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.074 ; 0.085)

ECVI for Saturated Model = 0.081

ECVI for Independence Model = 0.11

Chi-Square for Independence Model with 3 Degrees of Freedom = 10.52

Independence AIC = 16.52

Model AIC = 10.02

Saturated AIC = 12.00

Independence CAIC = 28.56

Model CAIC = 30.08
 Saturated CAIC = 36.06
 Normed Fit Index (NFI) = 1.00
 Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.39
 Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.33
 Comparative Fit Index (CFI) = 1.00
 Incremental Fit Index (IFI) = 1.10
 Relative Fit Index (RFI) = 0.99
 Critical N (CN) = 45009.70
 Root Mean Square Residual (RMR) = 0.0047
 Standardized RMR = 0.0068
 Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00
 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 1.00
 Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.17

TI

Fitted Covariance Matrix

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
Mean_Com1	1.06		
Mean_Com2	-0.07	0.64	
Mean_Com3	0.04	0.17	0.71

Fitted Residuals

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
Mean_Com1	0.00		
Mean_Com2	0.00	-0.01	
Mean_Com3	0.00	0.00	0.01

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.01
 Median Fitted Residual = 0.00
 Largest Fitted Residual = 0.01

Stemleaf Plot

```

- 0|7
- 0|00
  0|11
  0|9
  
```

Standardized Residuals

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
Mean_Com1	-0.15		
Mean_Com2	0.15	-0.15	
Mean_Com3	0.15	0.15	0.15

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -0.15
 Median Standardized Residual = 0.15
 Largest Standardized Residual = 0.15

Stemleaf Plot

```

- 1|55
- 0|
  0|
  1|5555
  
```

TI

Modification Indices and Expected Change

Modification Indices for LAMBDA-X

	JEALOUSY

Mean_Com1	- -
Mean_Com2	0.02
Mean_Com3	0.02

Expected Change for LAMBDA-X

	JEALOUSY

Mean_Com1	- -
Mean_Com2	-0.10
Mean_Com3	0.10

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	JEALOUSY

Mean_Com1	- -
Mean_Com2	-0.03
Mean_Com3	0.03

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	JEALOUSY

Mean_Com1	- -
Mean_Com2	-0.04
Mean_Com3	0.03

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

Note: This matrix is diagonal.

Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
-----	-----	-----
- -	0.02	0.02

Expected Change for THETA-DELTA

Note: This matrix is diagonal.

Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
-----	-----	-----
- -	-0.02	0.02

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

Note: This matrix is diagonal.

Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
-----	-----	-----
- -	-0.02	0.02

Maximum Modification Index is 0.02 for Element (3, 3) of THETA-DELTA

TI
Factor Scores Regressions

KSI

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
	-----	-----	-----
JEALOUSY	0.08	0.11	0.08

TI
Standardized Solution

LAMBDA-X

	JEALOUSY

Mean_Com1	0.28
Mean_Com2	0.27
Mean_Com3	0.27

PHI

JEALOUSY

1.00

TI
Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	JEALOUSY

Mean_Com1	0.27
Mean_Com2	0.34
Mean_Com3	0.32

PHI

JEALOUSY

1.00

THETA-DELTA

	Mean_Com1	Mean_Com2	Mean_Com3
	-----	-----	-----
Mean_Com1	0.93		
Mean_Com2	-0.17	0.89	
Mean_Com3	-0.04	0.14	0.90

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล (มาตรวัดความก้าวร้าวในคูรััก ชั้นพัฒนามาตรวัด)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมประยุกต์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความถูกต้องของข้อมูลที่จะนำมาใช้มากที่สุด และเป็นประโยชน์ในทาง
วิชาการต่อไป ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาอ่านคำชี้แจงและวิธีการตอบ
แบบสอบถามอย่างละเอียด หากท่านมีข้อสงสัยประการใด กรุณาสอบถามผู้วิจัยหรือผู้ที่
แจกแบบสอบถามให้แก่ท่าน โดยผู้วิจัยขอรับรองว่า จะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็น
ความลับ และข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ จะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

กฤตติภัส ฝั้นศิริ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาตอบข้อมูลและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามความเป็นจริง โดย

ไม่เว้นว่างและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็น
ความลับ และจะไม่มีผลใดๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. มหาวิทยาลัยคณะ.....

สาขาวิชา.....ชั้นปี.....

4. ขณะนี้ท่าน ไม่มีคูรััก มีคูรััก

1. ที่คบกันมาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน

2. ที่คบกันมาต่ำกว่า 6 เดือน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วลองนึกถึงการกระทำในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาว่าตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรงพอ ๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันขี้วางปาลิ่งของไปยังคูรั๊ก ของฉัน	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงที่สุด กับความรู้สึกหรือการ กระทำของท่าน ให้กา เครื่องหมาย X ทับเลข 5	1	2	3	4	X
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือ การกระทำของท่าน ให้กา เครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน กับ ความรู้สึกหรือการกระทำของ ท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 3	1	2	X	4	5

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรง พอๆกัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันขำงาปาลิ่งของไปยังคู่รักของฉัน	1	2	3	4	5
2. ฉันพูดถูกคู่รักด้วยถ้อยคำหยาบคาย	1	2	3	4	5
3. ฉันใช้กำลังเหนียวรั้งขัดขวางไม่ให้ คู่รักไป	1	2	3	4	5
4. เมื่อคู่รักพูดกับฉัน ฉันปฏิเสธที่จะ พูดด้วย	1	2	3	4	5
5. ฉันใช้มือผลัก คิ้ว หรือเขย่าคู่รัก	1	2	3	4	5
.....	1	2	3	4	5
.....	1	2	3	4	5
.....	1	2	3	4	5

😊😊😊😊😊 ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี 😊😊😊😊😊

หมายเหตุ ผู้สนใจมาตรวัดความก้าวร้าวในคู่รัก ให้ติดต่อศูนย์ประเมินทางจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ค1

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงของมาตรฐานวัดความก้าวร้าวในคูรั๊กในชั้นพัฒนามาตรวัดโดยรวมทุก
องค์ประกอบ (N = 150)

ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 26 ข้อ (N = 150)	ข้อที่ผ่าน การ วิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง (n = 40)		กลุ่มต่ำ (n = 44)				
		M	SD	M	SD			
1	+	2.93	1.19	1.23	0.68	7.96***	.67***	ผ่าน
2	+	2.98	0.92	1.18	0.58	10.56***	.63***	ผ่าน
3	+	2.98	1.29	1.36	0.89	6.59***	.53***	ผ่าน
4	+	3.18	1.36	1.55	0.90	6.42***	.48***	ผ่าน
5	+	3.38	1.21	1.18	0.39	10.93***	.64***	ผ่าน
6	+	2.85	1.31	1.18	0.39	7.74***	.63***	ผ่าน
7	+	3.00	1.20	1.16	0.43	9.20***	.66***	ผ่าน
8	+	3.55	0.96	1.57	0.85	10.06***	.57***	ผ่าน
9	+	2.38	1.27	1.10	0.36	6.15***	.66***	ผ่าน
10	+	2.18	1.28	1.07	0.33	5.31***	.63***	ผ่าน
11	+	1.58	1.01	1.00	0.00	3.60***	.60***	ผ่าน
12	+	2.88	1.28	1.07	0.33	8.63***	.67***	ผ่าน

ตารางที่ ค1 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงของมาตรฐานวัดความก้าวร้าวในคูรักในชั้นพัฒนามาตรวัดโดยรวมทุก
องค์ประกอบ ($N = 150$)

ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 26 ข้อ ($N = 150$)	ข้อที่ผ่าน การ วิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง ($n = 40$)		กลุ่มต่ำ ($n = 44$)				
		M	SD	M	SD			
13	+	2.15	1.12	1.05	0.21	6.13***	.71***	ผ่าน
14	+	3.45	1.20	1.11	0.32	11.96***	.64***	ผ่าน
15	+	1.43	1.06	1.02	0.15	2.38*	.50*	ผ่าน
16	+	3.78	0.83	1.68	0.83	11.54***	.59***	ผ่าน
17	+	2.10	1.35	1.00	0.00	5.14***	.62***	ผ่าน
18	+	2.03	1.19	1.07	0.25	4.99***	.55***	ผ่าน
19	+	1.68	1.07	1.00	0.00	3.98***	.65***	ผ่าน
20	+	3.53	1.30	1.25	0.72	9.79***	.55***	ผ่าน
21	+	1.88	1.18	1.11	0.39	3.89***	.50***	ผ่าน
22	+	2.18	1.08	1.00	0.00	6.86***	.65***	ผ่าน
23	+	1.60	1.05	1.00	0.00	3.59***	.64***	ผ่าน
24	+	3.83	0.84	1.55	0.87	12.13***	.65***	ผ่าน
25	+	2.08	1.29	1.07	0.33	4.80***	.57***	ผ่าน
26	+	2.33	1.44	1.00	0.00	5.82***	.69***	ผ่าน
α							.94	

หมายเหตุ ค่า t ที่ขีดเส้นใต้ เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

26 ข้อคือ ค่า CITC เมื่อวิเคราะห์ 26 ข้อกระทง

ค่า r วิฤติ (148, .05, หนึ่งหาง) \approx .135

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ค2

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัด
ความก้าวร้าวในคูร์กในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตามองค์ประกอบที่ 1 ความก้าวร้าวทางร่างกาย
(N = 150)

ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 14 ข้อ (N = 150)	ข้อที่ผ่าน การ วิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง (n = 43)		กลุ่มต่ำ (n = 43)				
		M	SD	M	SD			
1	+	2.93	1.12	1.00	0.00	11.29***	.60***	ผ่าน
3	+	2.95	1.29	1.09	0.29	9.22***	.54***	ผ่าน
5	+	3.28	1.18	1.12	0.32	11.57***	.56***	ผ่าน
7	+	2.98	1.16	1.02	0.15	10.91***	.64***	ผ่าน
9	+	2.42	1.22	1.00	0.00	7.63***	.66***	ผ่าน
11	+	1.53	0.98	1.00	0.00	3.56***	.71***	ผ่าน
13	+	2.14	1.10	1.00	0.00	6.77***	.76***	ผ่าน
15	+	1.44	1.03	1.00	0.00	2.81*	.61*	ผ่าน
17	+	2.21	1.32	1.00	0.00	6.01***	.69***	ผ่าน
19	+	1.77	1.07	1.00	0.00	4.72***	.74***	ผ่าน
21	+	1.86	1.15	1.05	0.21	4.58***	.54***	ผ่าน
23	+	1.58	1.03	1.00	0.00	3.71***	.74***	ผ่าน
25	+	2.21	1.30	1.00	0.00	6.09***	.66***	ผ่าน
26	+	2.39	1.38	1.00	0.00	6.42***	.73***	ผ่าน
α							.91	

หมายเหตุ ค่า t ที่ขีดเส้นใต้ เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

14 ข้อคือ ค่า CITC เมื่อวิเคราะห์ 14 ข้อกระทง

ค่า r วิฤติ (148, .05, หนึ่งหาง) \approx .135

*p < .05, หนึ่งหาง. **p < .01, หนึ่งหาง. ***p < .001, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ค3

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ของมาตรวัด
ความก้าวร้าวในคูร์กในชั้นพัฒนามาตรวัดแยกตามองค์ประกอบที่ 2 ความก้าวร้าวทางจิตใจ
(N = 150)

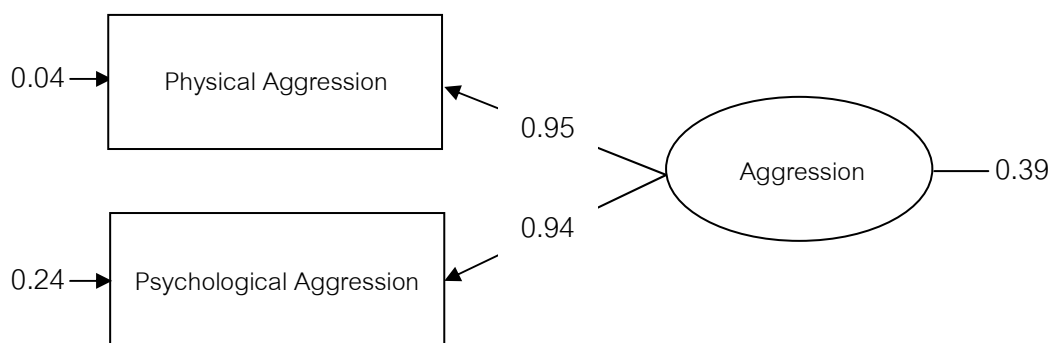
ข้อที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	ค่า CITC 12 ข้อ (N = 150)	ข้อที่ผ่าน การ วิเคราะห์ ทั้งหมด
		กลุ่มสูง (n = 40)		กลุ่มต่ำ (n = 49)				
		M	SD	M	SD			
2	+	3.05	0.93	1.24	0.75	10.12***	.62***	ผ่าน
4	+	3.45	1.28	1.35	0.63	9.49***	.56***	ผ่าน
6	+	2.88	1.34	1.18	0.44	7.63***	.58***	ผ่าน
8	+	3.48	1.06	1.59	0.79	9.59***	.60***	ผ่าน
10	+	1.98	1.27	1.06	0.32	4.44***	.50***	ผ่าน
12	+	2.88	1.28	1.06	0.32	8.72***	.63***	ผ่าน
14	+	3.55	1.11	1.20	0.46	12.55***	.69***	ผ่าน
16	+	3.93	0.69	1.65	0.78	14.54***	.71***	ผ่าน
18	+	1.90	1.15	1.10	0.31	4.27***	.47***	ผ่าน
20	+	3.78	1.19	1.31	0.77	11.35***	.63***	ผ่าน
22	+	2.15	1.10	1.00	0.00	6.62***	.59***	ผ่าน
24	+	3.98	0.70	1.45	0.61	18.15***	.71***	ผ่าน
α							.89	

หมายเหตุ ค่า t ที่ขีดเส้นใต้ เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

12 ข้อคือ ค่า CITC เมื่อวิเคราะห์ 12 ข้อกระทง

ค่า r วิฤติ (148, .05, หนึ่งหาง) \approx .135

*p < .05, หนึ่งหาง. **p < .01, หนึ่งหาง. ***p < .001, หนึ่งหาง.

Chi-Square = 0.01, df = 1, P-value = .91107, RMSEA = .00

ภาพที่ ๑๑ ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดความก้าวร้าวในคูรัก
(N = 150)

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by
Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005

Use of this program is subject to the terms specified in the
Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

TI

DA NI=64 NO=0 MA=CM

RA FI='C:\Users\CS33\Desktop\AGGRESSION_CFA\CFA Aggression.psf'

SE

62 64 /

MO NX=2 NK=1 TD=SY

LK

Aggression

FI LX(1,1) LX(2,1) TD(1,1)

VA 0.95 LX(1,1)

VA 0.94 LX(2,1)

VA 0.04 TD(1,1)

PD

OU SS SC MI ND=3 EF

TI

Number of Input Variables	64
Number of Y - Variables	0
Number of X - Variables	2
Number of ETA - Variables	0
Number of KSI - Variables	1
Number of Observations	150

TI

Covariance Matrix

	Mean_Com1	Mean_Com2
	-----	-----
Mean_Com1	0.395	
Mean_Com2	0.354	0.598

TI

Parameter Specifications

PHI

Aggression

1

THETA-DELTA

Mean_Com1	Mean_Com2
-----	-----
0	2

TI

Number of Iterations = 2

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

Aggression

Mean_Com1	0.950
Mean_Com2	0.940

PHI

Aggression

0.394

(0.050)

7.868

THETA-DELTA

Mean_Com1	Mean_Com2
-----	-----
0.040	0.245
	(0.032)
	7.545

Squared Multiple Correlations for X - Variables

Mean_Com1	Mean_Com2
-----	-----
0.899	0.587

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 1
 Minimum Fit Function Chi-Square = 0.0125 (P = 0.911)
 Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 0.0125 (P = 0.911)
 Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0
 90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 1.157)
 Minimum Fit Function Value = 0.000
 Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0
 90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.00776)
 Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0
 90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.0881)
 P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.926
 Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.0336
 90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.0336 ; 0.0413)
 ECVI for Saturated Model = 0.0403
 ECVI for Independence Model = 0.559
 Chi-Square for Independence Model with 1 Degree of Freedom = 79.237
 Independence AIC = 83.237
 Model AIC = 4.012
 Saturated AIC = 6.000
 Independence CAIC = 91.259
 Model CAIC = 12.034
 Saturated CAIC = 18.032
 Normed Fit Index (NFI) = 1.00
 Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.013
 Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 1.00
 Comparative Fit Index (CFI) = 1.000
 Incremental Fit Index (IFI) = 1.013
 Relative Fit Index (RFI) = 1.00
 Critical N (CN) = 79074.453
 Root Mean Square Residual (RMR) = 0.00303
 Standardized RMR = 0.00542
 Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00
 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 1.00
 Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.333

TI

Modification Indices and Expected Change

Modification Indices for LAMBDA-X

	Aggression
Mean_Com1	0.012
Mean_Com2	0.012

Expected Change for LAMBDA-X

Aggression

Mean_Com1	-0.008
Mean_Com2	0.008

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

Aggression

Mean_Com1	-0.005
Mean_Com2	0.005

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

Aggression

Mean_Com1	-0.008
Mean_Com2	0.007

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	Mean_Com1 -----	Mean_Com2 -----
Mean_Com1	0.012	
Mean_Com2	0.012	- -

Expected Change for THETA-DELTA

	Mean_Com1 -----	Mean_Com2 -----
Mean_Com1	-0.003	
Mean_Com2	0.003	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	Mean_Com1 -----	Mean_Com2 -----
Mean_Com1	-0.008	
Mean_Com2	0.006	- -

Maximum Modification Index is 0.01 for Element (2, 1) of THETA-DELTA

TI
Standardized Solution

LAMBDA-X
Aggression

Mean_Com1	0.597
Mean_Com2	0.590

PHI
Aggression

1.000

TI

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	Aggression
Mean_Com1	0.948
Mean_Com2	0.766

PHI

Aggression
1.000

THETA-DELTA

Mean_Com1	Mean_Com2
0.101	0.413

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ขั้นพัฒนา

(สำหรับตรวจสอบคุณภาพของสถานการณการนอใจ)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมประยุกต์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความถูกต้องของข้อมูลที่จะนำมาใช้มากที่สุด และเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาอ่านคำชี้แจงและวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียด หากท่านมีข้อสงสัยประการใด กรุณาสอบถามผู้วิจัยหรือผู้ที่แจกแบบสอบถามให้แก่ท่าน โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ และข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ จะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

กฤตติภัส ฝั้นศิริ

ผู้วิจัย

แบบสำรวจ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาตอบข้อมูลและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามความเป็นจริง โดย

ไม่เว้นว่างและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลใดๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. มหาวิทยาลัยคณะ.....

สาขาวิชา.....ชั้นปี.....

4. ขณะนี้ท่าน ไม่มีคูรัก มีคูรัก

1. ที่คบกันมาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน

2. ที่คบกันมาต่ำกว่า 6 เดือน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านสถานการณ์ข้างล่างนี้โดยจินตนาการว่าท่านและคู่รักนามสมมติว่า “คุณเจน” กำลังเลี้ยงฉลองวันเกิดที่ห้องอาหารในโรงแรมแห่งหนึ่ง โปรดจำพฤติกรรมต่าง ๆ ของคุณเจนในสถานการณ์สมมติให้ได้มากที่สุด เนื่องจากท่านจะต้องตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของคุณเจนในสถานการณ์ดังกล่าว

...วันหนึ่งท่านกับคุณเจนกำลังรับประทานอาหารค่ำที่โรงแรมแห่งหนึ่งเพื่อฉลองวันเกิดของคุณเจน ในระหว่างกำลังรับประทานอาหาร คุณเจนบอกกับท่านว่าขอตัวไปเข้าห้องน้ำเนื่องจากท้องเสียแล้วเดินออกไปนอกห้องอาหารทันที เวลาผ่านไปเกือบหนึ่งชั่วโมงท่านเริ่มสงสัยจึงสอบถามพนักงานบริการว่าเห็นคุณเจนที่เป็นเจ้าของงานวันเกิดหรือไม่ ทุกคนบอกว่าไม่เห็นท่านเริ่มแปลกใจเลยเดินไปสอบถามที่ประชาสัมพันธ์ว่าเห็นคุณเจนหรือไม่ โดยท่านได้บอกรูปร่างลักษณะและการแต่งกายให้พนักงานทราบ พบว่ามีพนักงานคนหนึ่งจำคุณเจนได้และบอกว่าคุณเจนอยู่หน้าโรงแรม ท่านจึงรีบตามไปดูภาพที่ปรากฏต่อสายตา คือรอยยิ้มแห่งความสุขของคุณเจนที่มีต่อเพศตรงข้าม ท่านจึงแอบฟังทั้งคู่คุยกันและพบว่าทั้งคู่แอบคบหากันและมีใจให้แก่กัน...

ตอนที่ 3

คำชี้แจง ท่านคิดว่าพฤติกรรมของคุณเจน (คู่รักของท่านในสถานการณ์สมมติ) ตรงกับ
พฤติกรรมในข้อใดต่อไปนี กรุณาเลือกตอบเพียงข้อเดียวเท่านั้น โดยทำเครื่องหมาย O
 ล้อมรอบตัวอักษร ก หรือ ข หรือ ค หรือ ง

- ก. คุณเจนมีใจให้กับเพศตรงข้ามและโทรศัพท์ติดต่อหาเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่คู่รักของตนโดยแอบคบหากันแต่ยังไม่ถึงขั้นมีอะไรกัน
- ข. คุณเจนมีการนอนร่วมห้องกับเพศตรงข้ามที่เป็นญาติสนิทและคนในครอบครัวในห้องเดียวกันทั้งหมดสามคนบนเตียงเดียวกัน
- ค. คุณเจนมีการพูดคุยกับเพศตรงข้ามที่ไม่ชำนาญหลากหลายแผนกในการติดต่อประสานงานกับทางบริษัทที่ตนเองทำงานอยู่
- ง. คุณเจนมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่คู่รักของตนโดยเป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งจนถึงขั้นมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลชั้นใช้จริง
รวมทุกมาตรวัดที่พัฒนาแล้ว

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับ
 บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมประยุกต์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความถูกต้องของข้อมูลที่จะนำมาใช้มากที่สุด และเป็นประโยชน์ในทาง
 วิชาการต่อไป ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาอ่านคำชี้แจงและวิธีการตอบ
 แบบสอบถามอย่างละเอียด หากท่านมีข้อสงสัยประการใด กรุณาสอบถามผู้วิจัยหรือผู้ที่
 แจกแบบสอบถามให้แก่ท่าน โดยผู้วิจัยขอรับรองว่า จะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็น
 ความลับ และข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

กฤตติภัส ฝั้นศิริ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาตอบข้อมูลและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามความเป็นจริง โดย

ไม่เว้นว่างและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลของท่านไว้เป็น
 ความลับ และจะไม่มีผลใดๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. มหาวิทยาลัยคณะ.....

สาขาวิชา.....ชั้นปี.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้ท่านนึกถึงความสัมพันธ์โดยทั่วไประหว่างท่านกับคนรัก จากนั้นให้ท่านอ่านข้อความต่อไป่นี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความรู้สึกของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
	1	2	3	4	5
1. ฉันกลัวว่าฉันจะสูญเสียความรักจากเขา	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงที่สุด กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 5	1	2	3	4	X
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 3	1	2	X	4	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้าง ไม่ตรง	ตรงและ ไม่ตรง พอๆกัน	ค่อนข้าง ตรง	ตรงที่สุด
	1	2	3	4	5
1. ฉันกลัวว่าฉันจะสูญเสียความรักจากเขา	1	2	3	4	5
2. ฉันไม่ชอบแสดงความรู้สึกในส่วนลึกของหัวใจให้เขารู้	1	2	3	4	5
3. ฉันมักกังวลว่าเขาไม่ต้องการที่จะอยู่กับฉัน	1	2	3	4	5

ตอนที่ 3

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านสถานการณ์ข้างล่างนี้โดยจินตนาการว่าท่านและคู่รักของท่านนาม **สมมติว่า “คุณเจน”** กำลังเลี้ยงฉลองวันเกิดที่ห้องอาหารในโรงแรมแห่งหนึ่ง **โปรดจำพฤติกรรมต่าง ๆ ของคู่รักของท่านให้ได้มากที่สุด** เนื่องจากท่านจะต้องตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นระหว่างท่านและคู่รักของท่าน

...วันหนึ่งท่านกับคุณเจนกำลังรับประทานอาหารค่ำที่โรงแรมแห่งหนึ่งเพื่อฉลองวันเกิดของคุณเจน ในระหว่างกำลังรับประทานอาหาร คุณเจนบอกกับท่านว่าขอตัวไปเข้าห้องน้ำเนื่องจากท้องเสียแล้วเดินออกไปนอกห้องอาหารทันที เวลาผ่านไปเกือบหนึ่งชั่วโมงท่านเริ่มสงสัยจึงสอบถามพนักงานบริการว่าเห็นคุณเจนที่เป็นเจ้าของงานวันเกิดหรือไม่ ทุกคนบอกว่าไม่เห็น ท่านเริ่มแปลกใจเลยเดินไปสอบถามที่ประชาสัมพันธ์ว่าเห็นคุณเจนหรือไม่ โดยท่านได้บอกรูปร่างลักษณะและการแต่งกายให้พนักงานทราบ พบว่ามีพนักงานคนหนึ่งจำคุณเจนได้และบอกว่าคุณเจนอยู่หน้าโรงแรม ท่านจึงรีบตามไปดูภาพที่ปรากฏต่อสายตา คือรอยยิ้มแห่งความสุขของคุณเจนที่มีต่อเพศตรงข้าม ท่านจึงแอบฟังทั้งคู่คุยกันและพบว่าทั้งคู่แอบคบหากันและมีใจให้แก่กัน...

ตอนที่ 4

คำชี้แจง จากสถานการณ์ที่ท่านได้อ่านไปแล้ว เมื่อสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นกับท่านและ **คู่รักของท่าน** ท่านรู้สึกอย่างไร โดยให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ จากนั้นให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง ท่าน**ไม่**อารมณ์เสียเลยกับคู่รัก
- 2 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **น้อย**
- 3 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **ปานกลาง**
- 4 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **มาก**
- 5 หมายถึง ท่านอารมณ์เสียกับคู่รักอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ตัวอย่าง

ท่านจะรู้สึกอย่างไร หากคู่รักของท่าน...	ไม่อารมณ์เสียเลย 1	อารมณ์เสีย น้อย 2	อารมณ์เสีย ปานกลาง 3	อารมณ์เสีย มาก 4	อารมณ์เสีย มากที่สุด 5
1. สัมผัสร่างกายกับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ท่านรู้สึกอารมณ์เสียกับคู่รักโดยอยู่ในระดับ มาก ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ท่านจะรู้สึกอย่างไร หากคู่รักของท่าน...	ไม่อารมณ์เสียเลย 1	อารมณ์เสีย น้อย 2	อารมณ์เสีย ปานกลาง 3	อารมณ์เสีย มาก 4	อารมณ์เสีย มากที่สุด 5
1. สัมผัสกายเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
2. พูดคุยเรื่องส่วนตัวกับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
3. ทำตัวเจ้าชู้กับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5

ตอนที่ 5

คำชี้แจง จากสถานการณ์ที่ท่านได้อ่านไปแล้ว เมื่อสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นกับท่านและ **คู่รักของท่าน** ท่านรู้สึกอย่างไร โดยให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ จากนั้นให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรงพอ ๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันไม่ต้องการให้คู่รักพบเจอ กับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรงพอ ๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันไม่ต้องการให้คู่รักพบเจอ กับเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
2. ฉันยอมรับได้หากคู่รักมีเพื่อนสนิทเป็นเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5
3. ฉันยอมรับไม่ได้หากคู่รักพบปะเพื่อนเพศตรงข้าม	1	2	3	4	5

ตอนที่ 6

คำชี้แจง จากสถานการณ์ที่ท่านได้อ่านไปแล้ว เมื่อสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นกับท่านและ **คู่รักของท่าน** ท่านรู้สึกอย่างไร โดยให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ จากนั้นให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรงพอ ๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันกลัวว่าคู่รักของฉันจะเห็นคนอื่นน่าดึงดูดใจมากกว่าฉัน	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน ให้กาเครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	✕	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรงพอ ๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันกลัวว่าคู่รักของฉันจะเห็นคนอื่นน่าดึงดูดใจมากกว่าฉัน	1	2	3	4	5
2. ฉันไม่กังวลว่าจะมีใครเข้ามาอยู่กับคู่รักของฉัน	1	2	3	4	5

ตอนที่ 7

คำชี้แจง จากสถานการณ์ที่ท่านได้อ่านไปแล้ว เมื่อสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นกับท่านและ **คู่รักของท่าน** ท่านมีความรู้สึกหรือการกระทำอย่างไร โดยให้ท่านอ่านแต่ละข้อความทางด้านซ้ายมือ จากนั้นให้ท่านกาเครื่องหมาย X ทับเลขที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง **ไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 2 หมายถึง **ค่อนข้างไม่ตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 3 หมายถึง **ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 4 หมายถึง **ค่อนข้างตรง** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน
- 5 หมายถึง **ตรงที่สุด** กับความรู้สึกหรือการกระทำของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรงพอ ๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันขวางปาลิ่งของไปยังคูรัก ของฉัน	1	2	3	4	5
ถ้าพิจารณาข้อความแล้วเห็นว่า ค่อนข้างตรง กับความรู้สึกหรือ การกระทำของท่าน ให้กา เครื่องหมาย X ทับเลข 4	1	2	3	X	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและไม่ ตรงพอ ๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรงที่สุด 5
1. ฉันขวางปาลิ่งของไปยังคูรัก ของฉัน	1	2	3	4	5
2. ฉันพูดถูกคูรักด้วยถ้อยคำ หยาบคาย	1	2	3	4	5

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นก่อนแจกแบบสอบถามชุดจริง (ในการเก็บกลุ่มตัวอย่างชั้นใช้จริง)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมประยุกต์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น โดยผู้วิจัย
ขอรับรองว่าข้อมูลจากแบบสอบถามเบื้องต้นนี้ จะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

กฤตติภัส ฝั้นศิริ

ผู้วิจัย

คำชี้แจง ขอความกรุณาตอบข้อมูลและเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความเป็นจริง
ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลของท่านจะไม่มีผลใดๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

1. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีใช่หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

2. ขณะนี้ท่านกำลังมีคูรัที่ เป็นเพศตรงข้ามที่คบกันมาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนหรือไม่

มี ไม่มี

3. ขณะนี้ท่านมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 18-25 ปี ใช่หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

4. ท่านยินยอมตอบแบบสอบถาม โดยอ่านสถานการณัสมมติหนึ่งเรื่อง ตอบแบบสอบถาม
ทั้งหมด 107 ข้อ ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวจำนวน 3 ข้อ มาตรฐานรูปแบบความผูกพัน 48 ข้อ
มาตรฐานความหึงหวง 30 ข้อ และมาตรฐานความก้าวร้าวในคูรัที่ 26 ข้อ รวมเวลา 20-30 นาที
ยินยอมหรือไม่

ยินยอม ไม่ยินยอม

ภาคผนวก ข

คู่มือการปฏิบัติตนที่เหมาะสมเมื่อเกิดความหึงหวงและความก้าวร้าว

อันเนื่องมาจากสาเหตุของการนอกใจของคู่รัก

(ที่มา: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข)

(<http://www.social.dmh.go.th>)

1. การป้องกันแก้ไขระยะยาวด้วยวิธีการเลี้ยงดูที่เหมาะสม สำหรับการป้องกันแก้ไขความหึงหวงและความก้าวร้าวในระยะยาวนั้นอาจต้องเริ่มจากการเลี้ยงดูที่ถูกต้องโดยให้เด็กมีพัฒนาการที่ถูกต้องเหมาะสมเติบโตมาด้วยความรักความอบอุ่น สร้างความภาคภูมิใจในตัวเองให้ได้ ไม่ลงโทษเด็กรุนแรงที่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอ้างว้าง หวาดกลัว หรือหวาดผวา เช่น ชมเชยว่า จะไม่รัก จะเอาไปปล่อย หรือกักขังเด็กในห้องมืดหรือห้องแคบ ๆ เป็นต้น เพราะความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้เด็กเติบโตมาอย่างขาดความภาคภูมิใจและขาดความมั่นคงทางจิตใจเมื่อเติบโตมามีคนรักคู่ครองอาจทำให้เป็นคนที่หึงหวงและแสดงความก้าวร้าวได้ออกมาได้

2. สร้างคุณค่าและพัฒนาตัวเองให้ดี การสร้างคุณค่าให้ตัวเองด้วยการคิดดี ทำดี ขยันทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้สำเร็จสมบูรณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ดี พุดจาไพเราะสุภาพ พัฒนาบุคลิกภาพภายนอกด้วยการแต่งกาย การแต่งหน้า ทำผม การนั่ง การเดิน การยืน ให้มีความสง่างาม รักษาความสะอาดของร่างกายให้ดูดีไม่มีกลิ่นตัว กลิ่นปาก ตลอดจนเรียนรู้จักคนรักคู่ครองของตัวเองให้ดีทุกด้านเพื่อที่จะได้ปรับตัวอยู่ด้วยกันได้รวมทั้งอาจต้องเรียนรู้และปรับตัวต่อคู่ครองในเรื่องความชอบในเรื่องรูปแบบและวิธีการมีเพศสัมพันธ์ที่ลงตัวต่อกันทั้งสองฝ่ายหากพัฒนาและสร้างคุณค่าให้ตัวเองได้ดังกล่าวแล้วจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นว่าตัวเองมีคุณค่าพอที่จะครองใจคนรักได้จะส่งผลให้ลดความรู้สึกหึงหวงได้เป็นอย่างดี

3. ปรับวิธีคิดและมองคนรักคู่ครองด้านดี การปรับพฤติกรรมผู้อื่นนั้นอาจไม่ถ่วงนักเพราะเป็นสิ่งภายนอกและอยู่เหนืออำนาจการควบคุมของตัวเองแต่การปรับวิธีคิดและมุมมองของตัวเองนั้นเป็นเรื่องภายในแม้จะทำได้ไม่ถ่วงนักแต่ก็สามารถทำได้เพราะอยู่ภายในตัวตนของเราควบคุมและฝึกที่ใจเราเอง การมองคนรักหรือคู่ครองในด้านดีคือมองเห็นคุณค่า เห็นโอกาส เห็นความหวังและเห็นความหมายในคนรักของตน เช่น มองว่าคนรักคู่ครองของเราเป็นโอกาสให้เราได้มีสถานภาพทางสังคมดีขึ้น คนรักสร้างโอกาสในชีวิตการงานแก่เราด้วย คนรักมีความหมายต่อชีวิตเราและลูก ดังนั้นหากรู้สึกหึงหวงคนรักของตนที่อาจมีพฤติกรรมชวน สงสัยได้ว่าอาจนอกใจบ้างและไม่มีหลักฐานชัดเจน จับไม่ได้ ก็ให้มองในด้านดีของเขาให้เจอ ค้นหาคุณค่า คุณงามความดีต่าง ๆ ที่เขามีต่อเราให้มาก ๆ เพราะการมองเช่นนี้จะช่วยรักษาความสัมพันธ์ให้ยืดยาวได้

4. ลดพฤติกรรมที่อาจทำให้คนรักหึงหวง การลดพฤติกรรมที่อาจทำให้คนรักหึงหวงนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนที่มีคนรักที่หึงหวง กล่าวคือจะต้องลดพฤติกรรมที่อาจทำให้ชวนสงสัย เช่น กลับบ้านไม่ตรงเวลา หายไปโดยไม่บอกกล่าว ปิดโทรศัพท์มือถือไม่สามารถติดต่อได้ เวลาคุยโทรศัพท์แสดงท่าทีวิตกกังวลและเดินเลี้ยวไปพูดที่อื่น ไม่อาบน้ำก่อนเข้านอนโดยอ้างว่าอาบน้ำแล้วจากที่อื่น เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นพฤติกรรมที่กระตุ้นให้คนรักคู่ครองแสดงความหึงหวงมากขึ้น ทั้ง ๆ ที่ความจริงตัวเองอาจมิได้นอกใจคนรักคู่ครองเลย ดังนั้นความสม่ำเสมอและพฤติกรรมที่โปร่งใส จริงใจ จะช่วยลดอาการหึงหวงของคนรักคู่ครองได้

5. มารับการรักษาจากจิตแพทย์ สาเหตุสำคัญ 2 อย่างที่ทำให้คนเรารู้สึกหึงหวงมากคือ บุคคลนั้นอาจป่วยด้วยโรคจิตเวชชนิดหวาดระแวง หรือโรคประสาทชนิดวิตกกังวล ซึ่งจะส่งผลให้เป็นคนหึงหวงมากจนนอนไม่หลับ วิตกกังวล ขาดสมาธิในการทำงานลูกลึกลูกจน และหวาดระแวงมากต้องออกติดตามสอดแนมดูพฤติกรรมคนรักคู่ครองของตนเองอย่างละเอียดถี่ถ้วนทุกรูปแบบ จนถึงขั้นอาจทำร้ายร่างกายกันใครที่มีอาการหึงหวงถึงขั้นนั้น ควรจะมาพบจิตแพทย์หรือเริ่มมาปรึกษานักวิชาการด้านสุขภาพจิตเพื่อจะหาแนวทางช่วยเหลืออาจด้วยการทำพฤติกรรมบำบัดจิตบำบัดหรืออาจถึงขั้นต้องให้ยาเพื่อการรักษาแต่ส่วนใหญ่แล้วเจ้าตัวจะไม่คิดว่าอาการหึงหวงที่ตนเองเป็นอยู่เป็นปัญหาแต่คนที่เป็นคนรักคู่ครองจะรับรู้และอาจรู้สึกหงุดหงิดรำคาญมากแต่ขอให้เข้าใจว่าอาการมากขนาดนั้นของคนรักของท่านน่าจะมีการป่วยด้านจิตใจร่วมด้วยควรพามาหาจิตแพทย์เพื่อการรักษาหากคนรักที่มีอาการหึงหวงไม่ยอมรับและไม่ยอมมาพบจิตแพทย์ก็ขอให้คนรักฝ่ายที่ได้รับความเดือดร้อนและผลกระทบมาปรึกษาจิตแพทย์ด้วยตนเองเพื่อจิตแพทย์จะได้จัดยาให้เขารับประทาน ซึ่งเป็นยาน้ำใช้สำหรับหยดลงในน้ำให้ดื่ม ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น ไม่มีรส คนที่มีความหึงหวงมาก ๆ เมื่อได้รับยานี้ อาจเป็นแฟนแอบเอาหยดใส่มาให้ดื่ม ทุกวันแล้วอาการหึงหวงจะลดลงจนปรับตัวได้และสงบสุขทั้งตัวเองและผู้ที่อยู่ร่วมด้วย โดยทั่วไปเมื่อได้รับยาไปติดต่อกันประมาณ 1 เดือน จะเริ่มเห็นผล อย่างชัดเจน ดังนั้นก็ขอให้มาปรึกษาจิตแพทย์เพื่อช่วยเหลือแล้วจะเกิดความสงบสุขได้จริง

6. ฝึกปฏิบัติกรรมฐาน วิธีแก้ไขในข้อนี้เป็นข้อเสนอแนะโดยตรงสำหรับผู้ที่เป็นพุทธศาสนิกชนการฝึกกรรมฐานทั้งสมรทธกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน หรือที่สาธุชนส่วนมากมักจะเรียกง่าย ๆ ว่าไปปฏิบัติธรรมนั่นเองควรไปปฏิบัติกรรมฐานที่มีในวัดหรือในสำนักปฏิบัติธรรมที่มีพระสงฆ์และครูบาอาจารย์ที่รู้จริงคอยแนะนำจะช่วยทำให้เข้าใจชีวิตเข้าใจการเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไปของกายและจิต จะส่งผลให้คลายจากความกำหนัด ยินดีในรูปรส กลิ่น เสียงและสัมผัส ลดความยึดมั่นถือมั่น ความเป็นตัวเป็นตนของตนเองจนพบความสงบสุขทางใจ

ได้จะช่วยลดละความรู้สึกหึงหวงได้เป็นอย่างดีทั้งนี้ต้องใช้ความอดทนและเพียรพยายามร่วมด้วย
อย่างไรก็ตามวิธีการป้องกันแก้ไขทั้ง 6 วิธี ควรทำควบคู่กันไปทุก ๆ อย่างก็จะ
ส่งผลดีให้ทั้งต่อตัวผู้ที่รู้สึกหึงหวงและความก้าวร้าวจนคนรักก็มีความรู้สึกสงบสุขขึ้นได้ในที่สุด แม้
ในชีวิตของความเป็นมนุษย์ปุถุชน ธรรมดาที่ยังวนเวียนอยู่กับความรัก โลก โกรธ หลง มีอาจะละ
จากกิเลสได้ทั้งหมดแต่การมีความรักที่มีพื้นฐานของจิตใจที่มั่นคง มีความภาคภูมิใจในตัวเอง
ดำรงชีวิตอย่างมีสติ มีจิตใจที่มีความเมตตากรุณา และรู้จักชื่นชมในคุณงามความดีของผู้อื่นด้วย
จะช่วยลดละความรู้สึกหึงหวงที่ทำให้จิตไม่สงบลงได้แล้วพัฒนาความคิดมาเป็นความหวังหา
อาหารอย่าง สมเหตุสมผล และปฏิบัติต่อคนรักด้วยความรักที่เหมาะสมในที่สุดจะไม่เกิดความรู้สึก
หึงหวงหรือความก้าวร้าวตามมา

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายกฤตติภัส ฝั้นศิริ เกิดเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2527 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง ในปีการศึกษา 2545 และสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์ และวิชาโทเศรษฐศาสตร์ จากคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2549 หลังจากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมประยุกต์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2553